

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnstvu prejeman:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v prtiličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan svoje izvzemai nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterskopna petlet vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnice, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnice se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.

Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Naše deželno gospodarstvo.

(Piše deželni odbornik dr. Karel Triller.)

III.

Deželna podjetja.

Gosp. pl. Šuklje, ki v svoji brošuri s priznanim virtuosnostjo razvršča komplimente in zausnice na naslov S. L. S., pravi v poglavju o deželnih podjetjih, da se v teh zasnovah »izraža krepki vzlet vladajoče deželnozborske večine«. Odkrito povem, da mi ta vzlet zlasti kot zastopniku ljubljanskih davkoplačevalcev v deželnem zboru in odboru provzroča tem večje skrbi, čim globljeji vpogled dobivam vani!

Brezpogojno izvzemam le deželno banko, ki se pod treznim in previdnim vodstvom priznanega strokovnjaka gosp. predsednika Polaka sicer počasi, toda vendar le vidno razvija ter obeta postati v doglednem času in zlasti, ko se pomirijo razmere na denarnem trgu, cvetoč zavod. — Vsaj bilanca za leto 1912, ki izkazuje navzlic skrajno neugodnim razmeram tega poslovnega leta, prav čeden uspeh, navdaja to upanje.*

Ze dosedanjim uspeh pri drugem deželnem podjetju, to je deželno juni-

*) Očitane »Slovenčev«, da je Deželna banka storila ljubljanski občini z dovoljenjem enomilijonskega posojila »veliko dobroto«, spričo kateri je ta moja razprava črna ne-hvaležnost, od klanjiam. Mesto je imelo na ponudbo dotično vsoto pri dveh drugih bankah v obliki predloga; zupanova lojalnost pa je priporočala kupčijo z Deželno banko, ki za mesto ni dražja, za banko pa iz vrstna. Štela namreč ne bo v gotovini niti vinarja, marveč izročila mestu le za en milijon kron svojih komunalnih zadolžnic po dokaj ugodnem kurzu. Te zadolžnice ne smejo dolgo vrsto let na trg, kar je za banko velikanske vrednosti. Dobro kupčijo torej napravi banka. — Na ostale »Slovenčev« napade ne odgovorjam, zakaj psovka še nikdar ni bila argument. Najmanj pa zoper številke!

Dr. T.

šče na Robežu, pa žalibog opravičuje mojo, v lanski proračunski debati izraženo bojazen, da dežela, oziroma sedanja vladajoča večina v svojih deželnih podjetjih nima srečn roke. Glasom računskega zaključka za leto 1911 je dežela investirala do konca tega leta v Robež . . . K 83.785'23 dočim je bilanca vrednost celega podjetja znašala le » 61.666'06

tako, da je ostalo primanjkljaja K 22.119'17 katera svota reprezentuje po nekoliko evfemističnem izraževanju deželnega knjigovodstva »obratno glavnico«, ki jo ima dežela investirano v tem podjetju. Toda pustimo to! Naravnost osupljiv pa je račun čistega dobička, ki izkazuje za leto 1912. celih K 587'93 dočim je že prvo leto 1910. znašal čisti dobiček » 1.992'59 leta 1911. pa celo . . . » 15.300'10

Poročilo išče opravičbo te velikanke razlike v okolnosti, da sta lani dva bika poginila, eden se je izgubil, enega pa je bilo treba pod ceno prodati! Ta izgovor je tudi za laika prenaiven in očitno je, da se tu nekaj prikriva. Napredni poslanci moramo zahtevati temeljitega javnega pojasnila, in če poslanci S. L. S. nečejo biti same slepe in gluhe marionete, se bodo morali naši zahtevi pridružiti. Ako je bil za leto 1911. izkazani dobiček realen, potem bi nesreča kakke slučajne večje izgube v letu 1912. še ne bila tako velika, ker bi v tem slučaju iz triletnega povprečja čistega dobička še vedno rezultiralo zadovoljivo obrestovanje investirane glavnice. Toda nehoti se vsiljuje sum, da je moral biti lep dobiček iz leta 1911., po večini fikтивен, in da je gospodarstvo na Robežu neracionalno ter za deželo zgubonosno. Pripominjam le še, da se je v tekočem letu režija na Robežu izdatno podražila. — Sodbo o vrednosti te naprave za povzdigo živinoreje pa moram prepuščati strokovnjakom. Toliko vem, da edini niso!

O uspehih deželnega kmetijskega gospodarstva na Kodelovem je danes sodba še nemogoča; neopravičeno je po mnenju strokovnjakov upanje, da bi ta naprava uteg-

nila zdatno zboljšati od leta do leta neugodnejšo bilanco deželne prisilne delavnice, pač pa lahko postane zdrava podlaga za lastno režijo v deželnih dobrotelnih zavodih. — Šola na Grinu je priznana relativno ena najdražjih, če ne najdražja kmetijska šola v celi Avstriji, in poslanec dr. Krek je vsled tega že opetovano pretil s predlogom, naj se jo opusti. Strokovnjaki nič ne dvomijo, da bi se dalo z denarjem, ki ga dežela doplačuje vsako leto za to vzgojevalnico grajskih oskrbnikov, doseči potom ambulantnega kmetijskega poukavse drugačne kvalitativne, posebno pa kvantitativne uspehe. Za vzor te reforme naj bi služili deželni kmetijsko-gospodinski tečaji, katere smatram za najsrečnejšo napravovprid kmečkemu prebivalstvu, kar jih je uveljavila sedanja večina.

In sedaj piše resistance deželnih podjetij

deželne elektrarne.

Završnica! V zadnjih dnevih se je toliko govorilo in pisalo o tem podjetju, da je že res teško najti pravo in pravično srednjo pot. — Predvsem nekoliko zgodovine! S. L. S. je že ob svojem nastopu vlade v deželnem dvorcu na usta novega deželnega glavarja pl. Šuklija naznanjala z veliko emfazo, »da je treba kranjski deželi dvigniti oni naravni zaklad, ki ga ji je dal Stvarnik v njenih vodnih silah.« Deželni zbor je rade volje in soglasno dovolil za dotične predstudenje kredita 20.000 K in ko je prišel deželni odbor s svojim prvim tozadnim poročilom z dne 20. oktobra 1910 (priloga 284), zopet nadaljnjih 50.000 K, toda izrecno le za »merjenje in projektiranje in druga taka dela«; ker se je iz krogov vseh strank naglašalo, da je pač treba deželi zagotoviti vodne sile, da je pa na drugi strani treba največje previdnosti, predno naj se dežela loti izvrševanja kakakega konkretnega projekta, je poročevalec gosp. dr. Lampe v dotični seji z dne 28. oktobra 1910 doslovno in slovesno izjavil: »Sele, ko bomo imeli račun o rentabilnosti, bomo stopili do vprašanja, ali bo dežela kaj gradila, ali ne.« — To je zgodovina.

Facit dr. Lampetove obljube pa je ta, da je dežela do konca leta 1912. brez vsakega nadaljnjega skle-

pa in izrecnega dovolila deželnega zbora zazidala v Završnico 660.000 kron, katera vsota utegne do prihodnjega zasedanja deželnega zbora narasti do enega milijona — ne da bi se bila bodisi v odseku, bodisi v zbornici, ali pa tudi le in camera caritatis deželnega odbora predložila tudi le senca rentabilitetnega računa. Na vse dotične opozoritve g. poročevalca »ne vidi nič, ne sliši nič, kot bi bi mrtva stvar.« Stvarnega odgovora in pojasnila ni bil deležen in vreden niti tovariš Lenarčič, ki je v svojem velikem lanskem proračunskem govoru dokazoval, da se je dežela s to zgradbo najmanj prenašala in da utegnejo že na sebi sila problematično komercialno rentabilnito podjetje popolnoma ubiti dolgotrajne in vsled tega neprimerno visoke interkalne obresti investirane glavnice; niti bivši deželni glavar, zapisavši na strani 29. svoje brošure doslovno: »Pri tej napravi (sc. Završnici) mora dežela za prva leta pripravljena biti na gmotne žrtve. Deželni proračun prihodnjih let se utegne obremeniti. Dobili bomo dokaj lepo električno silo, a trda bo z zadostnim številom odjemalcev toka. Pripravljeni bodimo za primanjkljaj za nekoliko let. — Več tudi napredni poslanci nismo trdili! — Seveda vsaki Šukljev hvali in graji sledi takozvani »Nachguss«. Tako tudi tukaj. Šuklje opravičuje parlamentarno nekorektno postopanje dež. odbora in ignoriranje zgoraj citirane dr. Lampetove obljube z obziri na — Bled, češ, »da je oskrba blejske okolice z električno energijo za luč in motorno silo uprav neizogibna potreba.« Gola resnica! Toda jaz sem s tovarišem dr. Tavčarjem istega mnenja, da samo zaradi tega deželi še ni bilo treba riskirati v najboljšem slučaju več let trajajočo izgubo letnih 50.000—60.000 kron na obrestih v Završnico prenašeno investirane glavnice. Bledu in okolici bi bilo veliko bolje pomagano, recimo z brezobrestnim posojilom kakih 100.000—150.000 kron (recimo torej z eno petinko vseučiliškega zaklada!), s katerim bi si bile interesirane občine lahko veliko hitreje preskrbele za njihove potrebe primerno električno napravo. Pa bi že danes žarele obločnice ob Blejskem jezeru. In za razvoj Bleda je

lahko vsako leto zamude usodno. — Take manjše, bolj lokalne hidroelektrične naprave, odgovarjajoče že izkazanim potrebam ožjega okrožja, se vidijo priznanim strokovnjakom sploh za naše razmere racijonalnejše, nego velike podeželne centrale, ki morajo in zamorejo iskati svoje pravo rentabilnito le v večjih krajih z gosto naseljenimi konsumenti in pa v veliki industriji. Obteh teh predpogojev pa nedostaja naravnemu okrožju Završnice, dočim visoki stroški daljnovodov v zvezi z dragim transformiranjem toka za preveč raztresen konsum že po sebi ubijajo rentabilnito take podeželne centrale.

Toda to še ni vse! V najnovejšem času očita se temu deželnemu projektu, da je Završnica dokaj nekonstantna in da vsled tega, še predno bo projekt izdelan in vseh treh stopinjah, ne bo mogel izhajati brez kalorične rezerve. V zvezi s tem se očita deželi, da je njen projekt ob Ljubljani le pretveza in da se skuša dežela po ovinku preko Petrske zavornice polastiti v resnici — ljubljanske parne elektrarne; če ne preje, pa s pomočjo bodoče klerikalne večine v ljubljanskem občinskem svetu, na katero v krogih S. L. S. trdno upajo. — To pa bi bil naravnost atentat na Ljubljano in zategadelj v opravičenosti takega očitania ne morem verjeti. Vsekakor je nujno potrebno, da se v tem pogledu razburjeni ljubljanski javnosti odkrito in lojalno pojasnilo. — Pripominjam le še, da izkušeni strokovnjaki taje tudi rentabilnito take kombinacije, s katero da bi se le ljubljanskemu mestu provzročila nedogledna škoda, ne da bi imela dežela od tega kako realno korist. Neizogibno je torej, da javno izpogovore tudi deželni strokovnjaki.

Deželni zbor pa bo moral zahtevati tudi še drugega pojasnila. Govori se na drugi strani, da je Završnica mišljena po izreku deželnih strokovnjakov v prvi vrsti kot »Spitzendekungswerk« za druge deželne vodne naprave t. j., da bo njena poglavna naloga, kriti viške v konsumu, kateri nastanejo pri drugih vodnih napravah v gotovih dnevnih urah in očita se deželnemu odboru, da je pri-

LISTEK.

Brezimenec.

Letos, mislim, da bo dvajset let, kar je umrl. Spomnil sem se nanj ondan, ko so nam tuji otroci iz gole razposajenosti izruvali, polomili cvetočo mladost češnje na vrto. Spominim se nani, kadar vidim, kako ne-spametna, nepreudarna sila kar na slepo, brez zlega namena in nikomur na korist uniči kos življenja — ali bilko na loki, ali človeka na cesti.

Umrl je in je bil koj pozabljen, tako čisto pozabljen, da mu niti jaz, ki sem mu bil prijatelj in sošolec, ne vem več ne imena, ne priimka in da tudi ne vem, kje je ubogi grob njegov. Rodil se je, kakor je pravil, v popotnem vozu. Njegovega očeta, dacarja, so bili premestili v drug kraj in seliti se je moral v hudi naglici. Svojo nosečo ženo, dvoje otrok in nekaj revščine je naložil v velik, z zeleno plahto krit popoten voz, kakor jih je bilo tiste čase še nekaj po deželi. Konja sta vlekla počasi in s težavo, kolesa so se globoko udirala v blato, voz se je zibal kakor jadrenica. Deževalo je brez nehanja in kakor se je dacar željan oziral na vse strani, se ni zasvetlikalo od nikoder iz puste, vse do tal viseče megle, ki je segala vlažna in hladna prav do

srca samega. Izpod grma kraj ceste je planil zajec na polje; konja sta odskočila, voz se je sunkoma zamajal ter je zadel s prednjim kolesom ob kanton. Voznik je preklinjal stopil na cesto ter zgrabil konja za uzde. Dacarka, drobna, plaha ženska, je slonela v kotu, v rute in plahte zavita; prebledela je, nato je z zatajenim, cvilečim, neznanim glasom vzkrinila od bolečine. Vzkrinila je vdru-gič, še močnejše, da se je po sovje razleglo preko polja.

»Voz! hudič, udari!« je kričal dacar.

Voznik je švrknil po konjih. Ustavil je pred prvo kmečko hišo; tam so vedrili do poznega večera. Kmetica je bila čemerna in godrnjava, ker ni marala v hiši tujih ljudi, posebno še ne dacarjev. Pod noč so se napotili dalje; mati je vzdihovala, otrok je cvilil.

Tako se je porodil Brezimenec.

Podoba, ki jo vidim v spominu, ima vsa znamenja tistega rojstva na blatni cesti, v dežju in samoti. Dolg, slok fant, ozkočilen, spreok, še ob igri in smeju zamišljen. Ves ljubezniv in tih je bil, nič ni bilo na njem nepriklupnega, ali celo odurnega, pa vendar ga nihče na svetu ni ljubil. To je bilo od začetka do konca poglavito znamenje njegovega življenja: nihče na svetu ga ni ljubil. Tudi mi ne, ki smo se z njim igrali, smejali in pretepali. Še zdaj mi je to skrivnost, ki ji ne morem do dna; ob spo-

minu me časih obide kakor kesanje, kakor boleč; toda ljubezni, čeprav zakasnele, ni od nikoder.

Mati mu je umrla kmalu po porodu, že drugi ali tretji dan po tisti vožnji. Ni je poznal, pravil pa je čisto resno, da se natanko spominja na njen obraz in celo na njen glas. Oče je bil pijanec, zato so ga selili in gonili iz kraja v kraj. Sina neboljenca, v popotnem vozu rčenega, se je bil iznebil navsezgodaj; izročil ga je neki teti, ali kaj je bila, hudobni, skopji ženski ter se nikoli ni več zme-nil zanj. Nekoč sva romala z Brez-imenecem proti Ljubljani. Pred krčmo kraj ceste, v prijetni senci pod lipo je sedel suhljat, nosat človek ter je pil žganje; roka se mu je tako tresla, da je razlival po kameniti mizi. Brez-imenec je pokazal s palcem preko rame. »To je moj oče!« je rekel; in sva šla dalje.

Če sem kdaj videl lačnega človeka, se mi je smilil; če sem imel kos kruha, sem ga delil z njim. Brezime-nec je bil zmirom lačen, pa se ni smilil nikomur; morda že zato ne, ker nikomur in nikoli ni potožil. Stradal je kruha prav tako molče in brez ihtenja, kakor je stradal ljubezni in sočutja.

Več nas je bilo tovarišev v izbi. Sedeli smo za mizo, Brezimenec pa je stal ob oknu. Od večerje se je držalo krožnikov še nekaj masti, ostala je napol oglodana kost, na prtu je ležalo par koscev kruha. Brezimenec je stopil k mizi, ogledal je kost do

kraja, nato je z ostanki kruha obrisal mastne krožnike; tako je večerjal po svoje. Njegovo početje se nam ni zdelo čudno in tudi prav nič poniževalno, ne za nas in ne zanj. Bilo je v redu.

Takrat ko sva stanovala skupaj, mu je bilo nekako petnajst let. Dolg je bil do stropa, nosil pa je zmirom prekratke hlače in preozek suknjič; roke so mu štrlele daleč iz rokavov, noge so bile petelinje. Hodil je, mislim, v četrti razred gimnazije; učenec je bil dober, učitelji pa ga niso imeli radi, kar se mu najbrž ni zdelo čudno. Vedeli smo, da piše pesmi in povesti. Skrival ni teh reči, ali tudi razkazoval jih ni. Nekoč, ko sva bila sama na dvorišču, v spomladanskem solncu, pa se je nasmehnil in je rekel: »Ná, beri to neumnost in nikar se preveč ne sme!« Dal mi je rokopis, celo kopo listov; na prvem je bilo napisano z velikimi, lepimi črkami: »Ostanki«.

Bral sem počasi in pazljivo. Še zdaj ne morem razumeti, kako je bilo mogoče, da nisem občutil prav ničesar, kar bi bilo podobno ginjenosti ali sočutju. Bil je začetek dolgo-dolgega romana. Že ko sem prebral prvi list, sem spoznal, da berem življenjepis, natanek življenjepisa brez olepšave in brez pretiravanja. Pripovedoval je Brezimenec zelo neznatne in malo pomembne stvari, vse po vrsti in po pravici. Vsaka beseda je že na videz razodevala, da ne laže. Ali vse je bilo podobno melodiji, ki se ena-

komerna in pusta ovija okrog enega samega akorda; ta bje bolesto v enem taktu, se ne spremeni in ne preneha do konca: »Ostanki! Ostanki!« Taka melodija mi v tistih časih ni bila pogodi; vaje sem bil svetlejših, veselejših; in rekel sem: »Tako bi govoril starec, ki je prehrpav, da bi mogel vriskati!«

Vse je kazalo, da Brezimenec ni mislil opisati samo žalosti in puščobe svojih zgodnjih let, tudi ne svojega življenja le do tistega trenutka, v katerem je živel, temveč da je nameraval udariti in zapečatiti vse kar vnaprej, sam svoj stvarnik — kakor da je videl svojo pot pred seboj, kar do kraja, z vsemi ovinki, kamni in lužami. Zato sem vedel, ko sem prebral prvi list, da bi bilo napisano na zadnjem listu, če bi bil kdaj napisan: »Ostanki! Ostanki!«

Človek ugleda časih popotnika na cesti, premeri ga od glave do nog, pa že ve, kje in kakšno da mu je bilo rojstvo in kje in kakšno da mu bo smrt. Brezimenec je gledal nase kakor na tuja popotnika; vse mirno in prijazno je pripovedoval, kako da je bilo, kako da je in kako da bo še. Ni samo slutil prihodnosti, ni si je želel, niti se je ni bal. Gledal je nanjo z mirnim, opazovalnim očesom, ker je vedel, da pride neizogibno, taka, kakršna je in da bi zatorel bil nepotreben vsak upor in strah. Vedel je, ter je zapisal, da bo do konca dni sial ob oknu in da bo hodil po ostanki, ko bodo drugi povečerjali.

čel svojo veliko akcijo pri strehi, ker gradi mal »Spitzendeckungswerk«, predno ima sploh kako večjo napravo in predno ima zasiguran za take ev. večje naprave primeren konsum. — Iz tega očitanja bi se morala logično izvajati tudi domneva, da večina deželne odbora že resno misli na izvrševanje nadaljnjih projektov, zlasti medvodnega — ki je že a priori obremenjen s preko 200.000 kronami za nakupljene mlino — in trboveljskega. Pa na ta način kot Završnica t. j. brez in preko deželne odbora se take dalekosežne akcije pač ne bodo smele pričeti, temveč se bodo morali deželni zbori predložiti pred vsem jasni in strokovnjaški rentabilitetni računi. To pa, kakor kaže že Završnica, ne bo lahka stvar. Prezreti ne bo, da je velika industrija deželni deloma že saturirana z lastnimi vodnimi silami in da utegne novo industrijo privabiti le izredno cenena gonilna sila. Veliko cenejša, kakor bo zamogla biti iz Završnice.

Spričo temperamentu in izrednemu optimizmu g. dr. Lampeta, prezirajočemu včasih vse strokovnjaške pomisleke, zdela se mi je ta opozoritev potrebna. Vem, da postopa v najboljšem namenu, otvoriti deželi bogat vir novih dohodkov; toda tudi najboljše in najpoštenjša volja ni merodajna za uspeh. In že dosedanja izkušnja ob Završnici opravičuje precej skepticizma.

Evropski mir zasiguran.

Dunaj, 11. aprila.

Skader je padel.

Res finita. Kdor je še dvomil o bodočnosti Skader grada, pred katerim je izkrevnelo toliko tisoč jugoslovanskih junakov, tega je podučil danes ponoči priobčeni uradni komunikator ruskega zunanjega urada. Ostro pointirana izjava oficijalne Rusije poudarja, da je ruska politika v interesu ohranitve evropskega mira, pa tudi v interesu slovanskih balkanskih držav samih, katerih že zasiguranje uspeha bi mogla uničiti evropska komplikacija, pristala na kompromis, ki prepušča Skader Albaniji. Rusija smatra, da je vsak nadaljni odpor proti solidarni volji Evrope obsojana vredna trdnost, katero treba zlomiti, če drugače ne gre, z nasilnimi sredstvi. Ne moremo več govoriti o morebitni novi spretni diplomatski potezi ruske diplomacije, njena izjava je točna in precizna. Kako resna je obenem, kaže dejstvo, da ne priznava ruski uradni komunikator kralju Nikolaju niti kot osebi, očitajoč mu politično špekulacijo in pretirano samoljublje — onemu kralju, katerega je car Aleksander III. imenoval svojega edinega prijatelja. . . . Diplomatski pritisk bo sedaj deloval s podvojeno silo. Kralj Nikolaj stoji pred neizprosno steno evropske solidarnosti in kot realen politik bo vedel, da je zamen se zagnati v to skalo z lastno glavo. Operacije pred Skadrom počivajo. Pariški listi že oznanjajo, da je Črna gora pripravljena ugoditi zahtevi evropskih velesil, iz Beograda prihaja poročilo, da je srbska vlada obvestila svoje generale, da pripravijo odhod v domovino in morda v najkrajšem času bomo mogli registrirati vest, da so definitivno utihnili topovi pred Skadrom.

Po tistih počitnicah ga ni bilo več v šolo. Izgredil sem ga za celo leto in dalj; nič ne vem, kod se je potikal. Nato pa sem ga nekoč sredi trde zime srečal v mestu. Imel je še prav tisti stari suknjič, ki je bil zdaj še ožji in krajši in ves ogoljen; roke je skrival v hlačnih žepih in je stopal po petelinje, kakor prej; zelo blede bil in brada mu je rasla.

»Kam?« sem ga vprašal.

»Ne vem!« je odgovoril smehljaje.

»Stopiva malo v krčmo!«

»Po ostanke!« se je zasmejal.

Šla sva k »Žančku« na Starem trgu, v skrito, študentom prepovedano krčmo, ki smo jo bili krstili po imenu ljubezne natakare. Tam so dajali v tistih časih goljaze po deset krajcarjev.

Ko je črnooki Žanček postavil krožnik preden, so se Brezimencu razširile oči in vztrepetal je.

»Kaj praviš, kdaj sem zadnjič večerjal?«

»Kdaj?«

»Sklonil se je globoko k meni ter mi je s čudnim, grgrajočim glasom šepetal na uho:«

»Torej je danes . . . danes tedni . . . tam v Dravljah . . . ali kje . . .«

Ko se je bil sklonil, je z dolgo, nerodno roko oplazil preko mize, sunil je ob krožnik in curek rdečkaste omake se je prelil na prt in na moje hlače. Brezimenec, blede kakor je že bil, je prebledel še huje.

Črna gora dobi odškodnino: mnogo milijonov ji ponujajo velesile za razne nujne investicije, za zboljšanje bednega stanja od vojne in izgub izmozganega prebivalstva, tripelententa se trudi, pridobiti kralju Nikolaju tudi teritorialno kompenzacija; rodovitne doline med Skadrim jezerom in reko Bolano naj postanejo črnogorske.

Skader je padel. Vsaka, sedaj še prelita kaplja krvi bi bila zamen zrtvovana in ne more izpremeniti usode mesta, ki bo pripadlo Albaniji. Ruski komunikator izrecno poudarja, da sta smatrali Avstrija in Italija to vprašanje kot vitalno in naglašajo tako, da bi se skadrsko vprašanje dalo drugače rešiti le z evropsko vojsko.

Skader postane torej albansko glavno mesto. Videli bomo, ni li bilo morda bolj v vitalnem interesu Avstrije, da se za albansko bodočnost tega mesta ne zavzame do one skrajnosti, kakor je to storila.

Politična situacija razrešena.

S skadrim vprašanjem je rešeno jedro mednarodne politične situacije. Glavni spor med velesilami je definitivno poravnani, pa tudi Balkanski zvezi je odvzeta velika skrb. Balkanski državniki smatrajo za nujno potrebno, da se sklene mir in da se zamorejo posamezne države posvetiti ureditvi svojih medsebojnih odnosov in notranjih razmer. To se bo tem lažje zgodilo, ker tudi nevarnosti romunske - bolgarskega spora odpravljene. Sporazum med Sofijo in Bukarešto je sklenjen ter bo javnost o njega vsebini oficijalno obveščena, čim bo podpisan preliminarni mir s Turčijo. Gotovo je, da dobi Rumunija Silistrijo, romunska poročila vedo povedati, da tudi kos ozemlja z mejo, ki bi pričela 4 km južno od Silistrije ter potekla v precej ravni črti do Črne morja, 9 km južno od sedanje romunske - bolgarske meje.

Bolgarija in Rumunija.

Bolgarski general Radko Dimitrijevič, ki se je v odlični meri udeleževal petrogradskih pogajanj, pravi, da bi Bolgarija z veseljem ustregla romunskim zahtevam, ako bi se posrečilo odtrgati Rumunijo trozvezi ter jo približati tripelententi. Ta hipotetična izjava bolgarskega vojaka in politika se sme morda tolmčiti nekoliko manj pogojno, kakor je bila izrečena. Faktično je Rusija v odlični meri pripravljen, da sta se obe državi mirno pobotali in da je dobil kralj Karel od narodno silno zavedne Bolgarije zahtevane kompenzacije. Rusija tega gotovo ni storila brez gotovih garancij glede bodoče romunske politike.

Silno važna pa je tudi beseda generala Dimitrijeviča, ki govori o možnosti bolgarsko - romunske aliance, kot protitežji proti vsem, ki ovirajo popolno uresničiti bolgarskih narodnih idealov v Makedoniji. Dimitrijevičev besede kažejo, kako resne so difference, ki vladajo med balkanskimi zavezniki radi razdelitve zavojevanega teritorija.

Mir s Turčijo.

To ozemlje bo skoraj tudi pravna posest Balkanske zveze. Splošno se pričakuje, da bo preliminarni mir s Turčijo že v najbližjih dneh podpisan in to najbrže v Londonu. Velesile so propozicije balkanskih držav v

glavnem sprejele. Glede bodoče meje proti Turčiji je črta Midia - Muratli - Enos toliko kakor odobrena. Glede albanskih meja bo padla poslednja odločitev še na današnji konferenci. Že brzojavno smo javili, kako nameravajo velesile začrtati južno albansko mejo ter določiti usodo Egejskih otokov. Zadevo vojne odškodnine bo reševala posebna finančna komisija v Parizu, ki se sestane dne 18. ali 19. aprila. Vesti iz Sofije in Aten poudarjajo, da so balkanske države brez ozira na nekatere pridržke velesil pripravljene podpisati mir in Turčija bo pač hvaležna, ako se sme čim preje oddahnil ter posvetiti vso pozornost velikim svojim notranjim vprašanjem.

Nesoglasja med zavezniki.

Pred kratkim smo priobčili v našem listu zanimiva izvajanja balkanskega politika o tem vprašanju. Oseba, ki nam je dala dotične informacije na razpolago, je o teh differenceh, ki ogrožajo solidarnost Balkanske zveze natančno poučena. — Njena izvajanja nam predvsem potrjujejo, da take difference faktično obstojajo in da so resnejše, kakor se je dosedaj v oficijalnih balkanskih krogi priznavalo. Solun, Bitoli, Ohrid so imena, katera bodo označevala še resne in usodne trenutke v balkanski zgodovini. Reči smemo, da prihaja za Balkansko zvezo čas politične preizkušnje. Vojaško je sijajno prestala, ali bodo tudi državniški tako modri, kakor so bili vojaki hrabri? Govori se, da nameravajo zavezniki sklicati kongres svojih diplomatov v Solun, da na taki balkanski konferenci rešijo vprašanje vsestranskega zadovoljujočega in ohranitev konfederacije garantirajoče razdelitve novega ozemlja. Zdi pa se nam, da se zaenkrat izgledi take konference še malo obetajo. Vse, ki verujejo v lepo bodočnost Balkanske zveze, mora dejstvo, da zbirajo zaveznice na spornih točkah silne vojaške čete, napolniti z mučno skrbjo. Ako se ne posreči spore poravnati v duhu prijateljstva, tedaj ni le v nevarnosti Balkanska zveza, temveč tudi neodvisnost zaveznikov od evropskih velesil.

Evropa in Balkan.

Morda se bo enkrat pokazalo, da je bila trdnostnost kralja Nikolaja vendarle politična hiba. Ruski komunikator bi ne bil nikdar smel govoriti v tako protektorskem in učiteljskem tonu o Črni gori, o albanskih državah, da ni bilo skadrskega vprašanja. Balkanski Slovani bodo gotovo ostali velikemu bratu za moralno in diplomatsko pomoč v pretekli vojni večno hvaležni, toda svobode si niso izvojevali zato, da se vpišejo sedaj za poslušne učence ruske diplomacije. Zlasti ker uvidevajo, da bi pričela s tem zopet stara doba večnega balkanskega vmešavanja in intrigiranja evropskih velekdabinetov. Že nam danes javljajo, da se hoče trozveza etablirati kot specialna pospeševalnica bolgarske zahteve glede Soluna in jutri bomo morda videli tripelentento, da reklamira Bitoli za Srbe. Evropski diplomate pričnajo igrati balkanske zavezničke — ali bodo balkanski diplomate to pripustili ter izročili važne interese svojih držav zopet političnim špekulantom evropskih velekdabinetov. To bi bil slab konec ponosne balkanske vojne.

Vrnitev.

Črtica v dialogu.
(Dalje.)

Liza: Kaj ne, Metod? Kaj ne, Mara? Metod, poljubi očko, objemi očko! (Metod se skriva za njenim hrbtom.)

Ernest: Ne maram, ne maram! — Stopi sem, fant, pokaži se! Zakaj se cmeriš? A? Misliš, da te bom požrl?

Liza: Ernest, Ernest, kako sem te pričakovala! In vedno sem mislila nate!

Ernest: Ne laži, ne laži! Rale mi pomagaj sleči suknjo in odložiti klobuk!

Liza: Takoj, takoj! (Mu vzame suknjo in klobuk.) In zdaj sedi, pri-sedi! Biti hočemo veseli in pozabiti vso žalost! (Sedejo.)

Mara (je ostala za mizo in jih motrila): Dober večer, gospod, in dobrodošli!

Ernest: Kdo pa je to? E? Kdo je to?

Liza: Ali je ne poznaš? Naše Mare?

Ernest: A — Mara — že res — Mara! Postarala si se, hudo si se postarala — ni še vedno nič? Nič moza? Ha - ha - ha?

Liza: Ah, kako si dobre volje, Ernest, imenitne volje si! Čakajte, prinesem malo hladne večerjice, in ta čas se zabavajte sami! (Odide.)

Evropski mir zasiguran.

Posledice balkanskega potresa bo čutila cela Evropa še dolgo. Mnogo bo še difference in stokrat se bodo še križale ceste naših diplomatov. Toda eno je danes gotovo: balkanska vojska je končana in ne bo rodila evropske. Evropski mir je zasiguran.

Vojna na Balkanu.

Pred odločilnim trenutkom.

Pred Skadrom, pri Čataldži in pri Bulairu molče topovi. Le kadar se priplazi kaka turška patrulja preblizu sovražniku, zapojo svinčene, zagrmijo kak top, in zopet utihne vse na bojišču. Vse se ozira sedaj zlasti na Skader. Kralj Nikolaj je odklonil zahtevo Evrope, da naj prenehajo sovražnosti. Prišla je potem demonstracija evropskega vojnega brodovlja, nato blokada črnogorske obali. Kralj Nikolaj pa je molčal. Govorila je Rusija in njene besede zlasti za kralja črnogorskega niso bile preveč prijazne. Vse se ozira sedaj na Cetinje. Kralj Nikolaj pa molči. Srbske čete odhajajo izpred Skadra, a kralj še vedno molči. To je tragična usoda. Kaj pomeni ta molk? Brez srbskih topov, brez srbskih pušk, ali se bodo mogli Črnogorci, ki so žrtvovali v primeri z ostalimi zavezniki največ krvi, držati, ali ne bodo omagali? Omagali bodo, to je skoro gotovo. Toda vse kaže, da bodo nesli molče udarec Evrope, vse kaže, da se bodo udali sili brez tožbe, brez tarnanja, s srdom v srcu, ponižani, razžaljeni. In vse to ne morda, ker so bili preslabotni, ne ker jim je upadlo junaško srce, marveč samo, ker jim sosedji zavidajo prostor na solncu. Črna gora naj bi ostala, kar je bila in ostala bo, kljub temu, da bo raztegnila svoje meje. Življenska moč Črne gore pa je podvezana. Danes še ne in jutri morda tudi še ne, v doglednem času pa se bo izvršilo ono, na kar je opozoril kralj Nikolaj sam, Črna gora se bo morala v svojem lastnem interesu spojit s Srbijo. Meč kraljeviča Marka je prilezel na dan, zabljask se je v solncu, a kje je sedaj. Še enkrat bo moral na dan, potem zasije svoboda vsem balkanskim Slovanom. Tisoč in tisoč Srbov bodo ostali med Arnavti neosvobojeni in preganjani, ker je hotela Evropa tako. Zaradi par sto Arnavtov je grozila svetovna vojna, tisoč Srbov ji niso na srcu. Veselje se bo razleglo po Sofiji, v Beogradu in v Atenah, na Cetinju pa bo molčal »tužan dvor«. Velesile bodo zadovoljne tudi stem, Črna gora pa se bo morala močno nasloniti na svojo sosedo Srbijo. Govori se o finančni pomoči Črni gori. Dežela je revna in je žrtvovala vse, da doseže svoj cilj. Vse blagostanje je izgnilo in celo jakota grozi. Zavojevane pokrajine niso bile nikdar bogate, vojna jim je vzela zadnje blagostanje. Črna gora se iz lastnih sredstev ne bo mogla dvigniti. Ali ji bodo pomagali bratje? Ali ji bo pomagala Evropa, ki ji je vzela upanje, da dobi na svetovnem trgu kredit? Na Dunaju pravijo, da se to ne bo zgodilo. In zopet bodo prihajale k nam trume Črnogorcev s tužnim obrazom in zopet bodo visoke postave gorcev klonile v ameriških rudnikih, in kadar se bo nehote izvila iz tesnih prs pesem »Onam, onamo,« bo solza za-

lila temne oči. To je tragika Črne gore. Ali morejo velesile, ki bodo poslate te dni v Pariz svoje moze, naloziti potem Črni gori morda še kak del turškega državnega dolga? Mogoče je vse, drugo vprašanje pa je, če je to častno.

Glede vojne odškodnine, ki jo zahtevajo balkanske države, pravijo, da se bo dosegel sporazum med velesilami še predno se sestane v Parizu konferenca finančnih zastopnikov držav. Če je ta vest resnična in če hočejo velesile postopati tudi v teh vprašanjih podobno, kakor v vprašanju sklepanja miru, bi si lahko prihranile to komedijo in ostale doma. Kaj se bo potem zgodilo, je še zavito v meglo.

Da se nad Balkansko zvezo zbirajo težki oblaki, je znano. Z italijansko - turško vojno se je pričel koncert topov, sledila ji je Balkansko - turška vojna. Kaj pride za njo? Balkanska simfonija bi bila najlepši zaključek.

Izpred Skadra.

Bušati pred Skadrom,
2. aprila.

Srbske narodne pesmi niso nikoli opevale prirodnih lepot. Morda zato, ker slepi guslarji niso imeli oči za to. In to je pač vzrok, da se je v narodu vzdržala misel, da Skader in njegova okolica nista drugo, kakor razorane pečine in gole stene.

Če bi vam jaz v narodnem jeziku hotel opisati, kakšen je Skader in njegova okolica, kakšen se mi je zdel takrat, ko sem zrl nanj z bušatijskega holma, bi to najbolje mogel storiti tako - le:

Ko je bog ustvaril svet in delil gore in planine, reke in potoke, morja in jezera, mesta in vasi, mu je na koncu še ostalo v vsaki vreči od vsega po nekaj. In on je vse te ostanke secul na Skader in okolico.

Tak opis bi bil točen. Z bušatijskega holma je krasen razgled, vidi se na 10 kilometrov na okrog. To je prostor od sto kvadratnih kilometrov.

In na tem prostoru vidite nebotične gore zastrite z večnim snegom. Zrete tople plodne doline, kjer rasto platane, ciprese, smokve, oljke in oranže, vidite široko morje, prostrano Skadrsko jezero, zrete reke in potoke, gole stene in planine, vidite silno trdnjavo, znamenito mesto, vasi in selišča.

A bogato skadrsko polje, kjer se blešče reke in dvigajo mali holmi, se zdi kakor ogromna pestra preproga.

Pred vami kakor na dlani ježno šumi in se peni med skalami Drin, ki se tu deli v dva toka, v Drim in Drinjačo; Drim se izliva v Jadransko morje, a Drinjača se steka v Boljano in ž njó skupno v morje. Tu je reka Kiri, tam v nižini mesto Skader. Tam na strmi skali silna skadrška trdnjava, tu potok Gurzi, tam Veliki Bardanjol, pa Mali Bardanjol, Der-viš Tepe, Mali Taraboš, Veliki Taraboš, Široka gora, Brdica in v ozadiju Melburški vrh.

Če zre na to pokrajino pesnik, vojskovodja, poljedelec, vsi so enako vžičeni in očarani. Prepričan sem, da si tudi slavec ne želi drugega, kakor da se naseli v tem čudovitem kraju. To je mali raj, samo tamkaj na visokem, silnem gradu se je utrdil zlodej in hoče zapovedovati temu raj.

Liza (se vrne s prigrizkom, za njo Metod.)

5. prizor.

Vsi.

Ernest: Že pijemo tvoje vino, Liza, ali kisljo je! Pa me saj nisi mislila zastrupiti! Ha - ha, o, ti si ptičica! Kdo ve!

Liza: Dragi moj, kako si židane volje! V resnici, to je lepo od tebe! (Delj pečenega petelinčka.) In sedaj prigriznimo! Na, Ernest, ta kosček je lep!

Ernest: A! No, daj!

(Jedo.)

Liza: Metod, le vzemi, fantek, zakaj si pa tako plašan?

Ernest: Slabo vest ima, ker ve, da ne spada k nam!

Liza: Oh, kako le govoriš! Mara, vzemi!

Mara: Jaz pojdem, Liza! Ni mi dobro!

Liza (prestrašeno): Kam se ti mudi, draga moja? Ne hodi, ne smeš! (Potisne Mara, ki je vstala, nazaj na stol.)

Ernest: No, no, gospodična Mara, pa menda saj niso užaljeni? E - e! Glejte jo, glejte! (Zamahne z roko.) E, naj gre! Saj je pusta, pušta! Tako! (Napolni usta s sapo in se počne po licih.)

Liza: Ah, Ernest, kako si vesel! To me veseli, da ti je dobro med nami.

(Konec prihodnjic.)

Tu na silnih pozicijah štrle to-povske četjasti in svetliko se baje-neti, ki hočejo spoditi onega satana, zakaj, dokler je tamkaj zlodej, raj ne more biti pravi raj.

Vas Bušati je središče znanih Bušatljicev, o katerih govori tudi naša zgodovina in poje naša narodna pesem. Dvoro Bušatljicev so sedaj razrušili srbski topovi, ker se je njih prvak Hasan bej branil na svojem utrjenem gradu in se nato umaknil v Skader. Njegov prednik Mustafa paša, vezir, pa sklepal zvezo s knezom Milošem proti sultanu.

Včeraj sem sedel pod slovečimi platanami v dvoru Bušatljicev, na terasi, kjer so se albanski glavarji iz okolice zbrali na posvetovanje. Te platanostoje tam že stoletja, njih debela merijo v premeru 4 metre.

Ko smo prišli semkaj od Lješa, smo prepotovali tudi Zadrmlje, ki je ravno, plodno in bogato. Videli smo semtertja vsejano žito, ki bujno rase, a sredi tega žita še stoji meter visoka stebela koruze, zakaj Arnavt obdeluje zemljo na najprimitivnejši način. Arnavt ne pozna grabel, ne brane, in orje samo na eno stran. Zato mu propada tretjina zemlje, kadar jo poseje.

Listi so pisali, da je bil Skader že začetkoma vojne od vseh strani obkrojen. Toda trdnjava je bila oblegana samo od morske strani in od črnogorske meje: v dolžini 30 kilometrov in prav proti Zadrmlju so imeli Turki in Arnavti odprta vrata v širom otvorenju žitnico Albanije, od koder so se preskrbeli za živila. A še sedaj se pasu po livadah okrog Skadra črede ovac, ki so jih pripeljali iz Zadrmlja.

V Bušatiju žive sami Arnavti. Danes so tu žene, starci in otroci. Vsi drugi, ki so sposobni, da nosijo puško, so se borili proti srbski vojski in so oboroženi pobegnili v Skader. Zapustili so brez skrbi žene in otroke, ker so že toliko poznali srbsko vojsko, da se njihovim rodbinam ne bo nič zlega zgodilo, marveč da jih bodo Srbi še preživljali. Arnavt-ski otroci se pade okrog srbskih vojakov in beračijo, a vojaki si pritr-gajo od svojih ust, da nasitijo otroke svojih sovražnikov.

Tako plemenita more biti samo srbska duša.

Zadnje dni tu ni bilo velikih bojev, toda puške so pokale nepre-stano.

In ne more biti drugače, saj si stoji na mnogih mestih sovražne vojske nasproti oči v oči. Često grme tudi topovi. Navadno zvečer, ka-dar hočejo Turki s svojimi reflektor-ji osvetliti srbske pozicije. Takrat zagrne tudi topovi.

Ko smo snoči večerjali, je stal vojak pred šotorom z ragnjo, na ka-terem je bilo pečeno jajce. Vsak si je odrezal kosček pečenke. Naenkrat so jeli grmeti topovi. Nič ne trenil z očmi, kamoli da bi okrenil glavo. To je navadna večerna godba...

Čuden je to kraj in čudne so njegove zanimivosti!

Jaša Tomič.

Štajersko.

Hrastnik. Južna železnica je Hrastniku zelo nenaklonjena: Nešte-rotkrat smo že prosili za en popoldanski vlak do Ljubljane oziroma, da se nam da brzovlak, a zastoni, vse zastoni. Dunajčanje nas imajo za kitneže, pa je dovolj. A glejmo, če so naše prošnje upravičene ali ne! Če hočemo v Ljubljano, imam vlak zjutraj ob polu 9., dalje ob 11. uri 24 minut, potem pa nobenega vlaka do zvečer, ob 8. uri 36 min., torej celih 9 (devet!) ur! Prav tisto je tudi s povratkom iz Ljubljane: Od 8. uri 46 min. pa do 4. ure 32 min. popoldne nobenega vlaka! Kje so še take raz-mere? Celo na zloglasni kamniški železnici je boljše, le južni železnici ni mogoče ustreči kraju, pod kate-rega postajo pripada nad 5000 prebi-valstva občin Trbovlje, Dol in Sv. Krištof. Ako železnica nalašč kljubuje, naj se zganejo omenjene občine, pa odločno zahtevajo zboljšanja. Tu-di naš poslanec dr. Benkovič, kate-rega sta volili zlasti zadnji dve obči-ni, bi lahko kaj storil. Torej na delo!

Hrastnik. Veselica, ki sta jo pri-redili obe podružnici in čitalnica, je v gmotnem in moralnem oziru dobro uspeła. K temu uspehu je pripomogel mnogobrojni obisk zavednega delav-stva iz Hrastnika, kakor tudi gostov iz Dola, Trbovlje in Celja. K gmo-tnemu uspehu so pripomogli daroval-ci dobrotov za srečolov. Iz Ljubljane c. g. trgovci: F. X. Souvan, Magdič, Naglas, Bajec, Černe, Bonač, Men-cinger, Maček & Komp., Kleinmayer, Bernatovič in Kolinska tovarna. Iz Celja: Majdič in Strupi. Iz Prage: Vidrova tovarna. Iz Trbovlje: g. dr. Jamer in gospa Pacher. Prisrčna jim hvala! Dolžnost nam je še posebej se zahvaliti »konsumnemu društvu

rudarjev« za brezplačno prepuštev-dvorne in g. Fr. Peklariju in F. Rošu ml. za trud, ki sta ga imela s pripra-vami. Hvala vsem, ki so na kakršen-koli način pripomogli k lepemu uspe-hu. Veselica 6. aprila 1913 je nesla čis-tih 155 K 57 v. Vsota se razdeli med obe podružnici in čitalnico. — Od-bor imenovanih društev.

Iz Celja. (V Sokolskem do-mu) se vrši vsako sredo zvečer stre-ljanje v tarčo, h kateremu vse celj-ske in okoliške Slovence prav vljud-no vabimo Sokoli. Tudi dame se la-hko streljanja udeležijo.

Iz Celja. (Celjsko pevsko društvo) naznanja vsem prijate-ljem petja, damam in gospodom, da se vrše pevske vaje za dame v sre-čo in za gospode v petek ob 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma. Skupne vaje se bodo pravo-časno naznanile.

Iz St. Jurja ob J. ž. nam pišejo: Kako gieda sedanje županstvo na ja-ven red in mir, kaže najlepše slede-či slučaj. Te dni sta se mudila v St. Jurju dva trgovca po opravkih. Zve-čer sedita v neki gostilni v gornjem trgu, ko prihruje v sobo prav divja družba takih-le »zaupanja vrednih« prikazni, kakršne se vidi po čukov-skih in klerikalnih mladeniških druš-tvih. Začeli so nepoznana jim tučja izživati in zasmehovati, dasi ni bilo za to nobenega povoda. Trgovca sta se čudila tem dobrim maniram, vsta-la, plačala in se oglasila še v sosed-nji gostilni. Med tem se je opazilo, da je švignil v prejšnjo gostilno neki duhovnik. Ko gresta trgovca po trgu in prideta mimo farovža v klanec, se je vsulo na nju — kamenje, gesto ko toča in debelo. Komaj in komaj sta se pred suroveži s svojimi kolesi re-šila. In na kolodvoru sta kasneje vi-dela isto divjo družbo, v sredi pa ne-poznanega jima duhovnika. Upamo, da bodo pristojne oblasti ta slučaj po zasluženju zasledovale, županstvu šentjurskemu pa moramo izreči nad-tem dogodkom obžalovanje ter ga vprašati, kaj neki dela trški policaj? Če se bode od somišljenikov župana Piščanca tako postopalo proti tu-jcem, ki se slučajno zamude do mra-ka v trgu, si kmalu nikdo ne bo upal sem. Kaj bi tudi tvegal svoje življe-nje in zdravje kakim čukom in njiho-vim voditeljem v kolarju? Skrajni čas je, da dobe v šentjurskem trgu vajat v roke ljudje, ki bodo bolje skrbeli za red in mir.

Iz Maribora. (Iz kleri-kalne domačnosti.) Iz konser-vativnih krogov nam pišejo: V kr-ščanskosocijalnem taboru niso bili zadovoljni s člankom, ki je izšel v eni izmed zadnjih števil »Sloge« in se v njem ukvarja nekdo z razmera-mi pri kršč. socijalcih ter nekoliko sarkastično opisuje impozantne po-litične, gospodarske in kulturne uspehe g. dr. Korošca in tistih ljudi, ki se ga iz razumljivih razlogov ta-ko dolgo drže, dokler ne pride kdo drugi na površje. Na tisti članek so naši mariborski časopisi prav raz-draženo odgovorili in natolcevali, ker ni bilo gradiva za stvaren odgo-vor. Danes bomo pa natakli ro-kavice in bomo nekoliko globlje pobrskali okrog »Stražinih« in »Go-spodarjevih« pristašev. Tako je n. pr. v Mariboru javna tajnost, da igra klofuta v uredništvu imenovanih li-stov velevažno vlogo. Dr. Korošec je priznan grobijan napram tistim, ki so od njega odvisni in se ga boje; zlasti pa je slabe volje, če se pripelje n. pr. iz Zalca ali iz puljskih bolniš-nic. Je že hudič, če koga rade mar-trajo žledodene bolezni. Prvi, ki bi lahko pripovedoval o Koroščevih ljubeznivostih, je bivši »Gospodar-jev« odgovorni urednik, Leskovar. Za njim jih je par pobegnilo. A Ko-roščeva vzgoja je vendar Leskovar-ju pomagala do odličnih zmožnosti in vsestranske narodno - gospodar-ske izobrazbe; zlezel je za tajnika k »Untersteirische Volkskasse«. Veli-ko je tudi jeze, ker niso lepe dijete za »poučne tečaje« vse, n enako na razpolago. Zakaj bi se tudi gg. žup-niki toliko mučili za »Slovensko Stražo«, če bi ne vedeli, da pride denar na pravo mesto! K obmejnim Slovincem seveda, saj smo v Mari-boru tudi obmejni Slovinci. Dr. Ho-hnjec že raste samemu Korošču čez glavo; upa na lepo karijero — če si ne bode škof premislil in djal njega in Korošca na hladno. Ko so izhajali v »Straži« članki o liberalcih v klerikalni službi, je to letelo v prvi vrsti na Pušenjaka; mož ima kot bivši radikalni liberalček dohodke kot kak minister. Kje ste uradniki, ki bi lahko po njegovem vzgledu kupovali vile in vinograde? Nosiljači Korl je bolj zabavna ko resna figura. O raz-nih »kasah« bomo pa še govorili. Gospodje krščanski socijalci, tudi mi znamo in če ne bodete dali miru, pa se še vidimo. Vsega nam tudi pri največji miroljubnosti ni treba v žep vtakniti.

Iz Maribora. (»Poslovenje-nje« Južne železnice.) Graški listi so priobčili iz Maribora raco, da misli uprava Južne železnice iz-dajati na mariborskem kolodvoru dvojezične vozne listke in da se ka-žejo sploh tudi na spodnještajerski progi Južne železnice čedalje bolj Nemcem sovražne tendence. Nemški listi pravijo, da bi bilo izdajanje dvo-jezičnih vozniških listkov na maribor-skem kolodvoru nesramno izživljanje, na katerega bi takoj reagiral »furor teutonius« z velikimi demonstraci-jami. Ne bomo niti razpravljali o vprašanju, ali bi bili dvojezični voz-ni listki pri Južni železnici ne samo v Mariboru temveč po celem Spod-njem Štajerskem upravičeni ali ne. Navedbi bi lahko za to sto stvarnih, ne samo nacionalno - šovinističnih zagovorov. Če bi se znali energično potegniti za svoje jezikovne pravice in za slovenski značaj svoje domači-je, bi se morali takoj napraviti na postajah dvojezični napisi, bi se mo-rali izdajati dvojezični vozni listki in bi morale biti dvojezične vse uradne tiskovine in vsa oznanila. Pa kje smo še mi od tolike narodne za-vednosti! Mi nimamo ljudi, ki bi za naša narodna prava demonstrirali in znali upravo državnih kakor zaseb-nih podjetij pridobiti za svoje poli-tične ideale. Kaj nam pomaga pisati o anarhiji in o takih kaotičnih raz-me-rah v naši ljubi Avstriji? Sicer pa iščejo nemškonacionalni krogi naj-bržje le povod, da bi spravili iz Sp. Štajerskega še teh par železniških uradnikov Slovencev, kar jih je še. Ali bomo res tudi pri Južni želez-nici tako daleč, da bode oskrbovala njene upravne posle mariborska fa-kinaza?

Od Sv. Lenarta v Slov. goricah. Dober dan! Moje ime je Franček Močigrad, potujoči opazovatelj raz-ličnih dejanj in nehanj v krajih, kjer bivajo tudi akademiki in druga in-teligenca. Tako se predstavim, vrnivši se v Sv. Lenart, nekemu gospode-ku, ki je iz Biša priša pa še ni dosti slišo. On: Moje ime je Janko Tikva pl. Kurbusgnil. Ko ga pozdravim kot svojega kolega opazovalca — glej »Straža« z dne 3. t. m. — jo pobriše v klerikalno posojilnico, koje nadzor-nik je vsakdanji gost Sollagovega »Narodnega doma«. Rad bi mu bil poročal o svojih dogodkih v Ormo-žu. Slabo sem zadel. Nisem našel za opazovanje ugodnega mesta. Vse je bilo tiho in mirno. Iz nekega denar-nega zavoda prisopihla izvanredno velik gospod. Ko ga vprašam, kje najdem nočoj kaj zabave, mi reče v precej popačeni nemščini: Dones ni nič, ker je predzadnji? Ko mu po-vem, da pridem ravno od Sv. Lenar-ta, me je naenkrat zelo vesel ter mi med drugim imenuje nekaj svojih starih prijateljev - tarokašev kakor: c. kr. slugo, zdravnika, jurista, me-sarja, osmineka in prodajalca kos in srpov. Takoj jo udarim nazaj v Sv. Lenart, da si ogledam še nekaj gos-podkov. Ravno so prodajali šentle-narsko opekarno, kjer je ptujška hranilnica zgubila precej tisočakov. Ko se stori noč, sedem utrujen na studenčni kamen zraven znarega volilca, kjer je pozneje glasno smr-čalo oko postave. Vse že znane pri-kazni se ponove. Imena dotičnikov prihodnjič. Iz Sollagovega »Narod-nega doma« pride zelo nabasan taro-kaš - nemčur. Najprvo ga zanese v sredino ceste, potem nazaj k zidu, katerega se je zvesto držal, brusivši ga s svojo obleko do hiše šte. 48. Dve dekli prideta po vodo. Ne vidita me. Nekaj časa opravljata svojo in drugo gospodo, kaj jedo tu, kaj tam, kakšna je ta, kakšna ona gospa itd. To me ni zanimalo, pač pa ta grda navada poslov. Kmalu začneta zani-mivejši gđc. A kaj, tvoj gospodar je tudi zadolžen? B. Seveda, njegova lepa enonadstropna hiša je pravza-prav že lastnina »Südmarke«. Ta ga še drži po koncu. Ko bi naša naduta gospodična vedela, kako bi ji padel greben! Izvzemši kakih 4—5 funtar-jev so vsi do ušes v dolgih. Najbolj me pa to jezi, naš gospod so namreč skoro celi dan na cesti, ter venomer prigovarja, slov. deci: »Ako greš v nemško šolo, dobiš od mene mnogo cukrkove«. A Moj Bog, mojega bra-ta so tudi spravili v nemško šolo. 3 leta že tam sedi, zna pa nič; še to je pozabil, kar se je naučil v slovenski šoli. B. Zakaj ga pa pustite tam? A. Oče so dobili podporo od Südmarke in se zavezali, delati za nemško šolo. Veš kaj, dr. Zirngasta toži tukajšnja rotovška posojilnica, da ji on vrne denar, katerega je posodila za nemško šolo. To je zahvala, da je za nemško šolo toliko dobrega storil. B. Da, da, nevaležnost je plačilo te-ga sveta. A. Odkar je obrnil dr. Z. nem. šoli hrbet — on že ve zakaj — ima zopet mnogo dela kot zdravnik. B. Zaslepljeni kmečki ljudje, kako bodo plačevali nem. šolo; sedaj so tudi bogatega Diemata iz Partinja

dobili v svoje zanke. Svojega gospo-da slišim večkrat praviti: »Par let bomo še lovili, ko pa imamo dosti teh gimpeinov, potem pa pridemo z računom na dan. Največ bodo plačali posestniki iz Radoheve, Šetarje-ve, Zamarkove in Sp. Porčiča. A. Si čitala »Slogo«? Neki jurist se tako jezi, da so ga v »Slov. Narodu« ma-lo, pa zaslužno počohali. B. Pojdi, to ni pisal jurist. Juristi so učeni gos-podje in ti ne pišejo takih dopisov. A. Celo iz Čitalnice je radi tega iz-stopil. B. Može, pa taki otroci! Kaj pa more Čitalnica za to? Zaradi ta-ke malenkosti, pa svojo narodno svetinjo prodati! A. Tudi neki gos-podek iz blizu Biša, ki je šele komaj semkaj prišel, se huduje nad Čitalni-co in ker je slabo informiran, pošilja taka poročila. B. Tako je, če kmečka uš prileze na gosposki kolir! Take stvari piše ta človek! A. Kje pa tudi naj zajema kaj boljšega. Zda pa m-ram iti. B. Jaz tudi. Lahko noč. Pri-hodnjič zelo zanimiv prizor: »Uradni dan pri Sv. Lenartu in nočni ču-vaj«.

Iz Ptuj. V nedeljo, dne 13. t. m. priredi v tukajšnjem Narodnem do-mu podružnica mariborskega drama-tičnega društva v Ptuj znano An-zengruberjevo igr »4. božja zapo-ved«. Začetek igre točno ob 8. uri zvečer. Ker je ta igra ena izmed naj-lepših Anzengruberjevih del in se predstavlja slovensko privrkat v Ptuj, bilo bi želeli, da bi bila ude-ležba kolikor mogoče dobra, poseb-no ker bo ta igra kakor vse sloje, tako tudi gotovo staro in mlado za-dovoljila.

Drobne novice. Iz Radgone. Cesar je podelil kovaškemu pomoč-niku Plahtrariču za rešitev nekega človeka iz ognja, pri čemur je bil Plahtrarič sam v smrtni nevarnosti, srebrn zaslužni križec. — Z gra-škega vseučilišča. Cesar je podelil privatnemu docentu za očes-ne bolezni dr. R. Posseku naslov iz-rednega profesorja. — Iz Št. Pav-la pri Preboldu poročajo, da se je težak Žuža nad svojim delodajal-cem za neko grajo na skrajno surov način maščeval. Odrezal je gospo-darjevemu mlademu konju grivo in rep ter mu prebodel mišice na zad-nji nogi. Prišel bo za to junastvo pred sodnijo. — Iz Gradca. Na teden-ski žirinski sejm dne 10. aprila je bi-lo skupno 723 glav. Kupčija je bila ob nespremenjenih cenah dokaj živah-na. — Iz Ormoža poročajo, da bo-do znova začeli iskati in odkrivati premog v Veličanah.

Koroško.

Zaprla je v Pontabliju obmejna policija opekarnja Luigi Egidija zara-di goljufije okoli 270 K.

Nezvest hlapec. Te dni je neki gospodar iz Malnic prodal konja. Hlapec, ki je peljal konja novemu gospodarju, bi imel prinesiti seboj tu-di denar. Hlapec pa je s kupnino iz-ginil. Na srečo mu je dal kupec samo polovico kupnine.

Primorsko.

Nemški »Schulverein« v Gorici in nemški častniki. Vojaško povelj-stvo v Gorici je priredilo zabavo, ki se je vršila v poslopju »Schulverei-na«. Nemški listi pišejo, da je zaba-va izborna uspeła in posebno po-udarjajo, da so delovali pri zabavi častniki in dame tamošnje Schulve-reinske družbe. K temu bi bilo z naše strani samo pripomniti, da je Schulverein politično - narodnostna bojna organizacija proti Slovanom, poseb-no proti Slovincem in da smo rado-vedni, če bi vojaško poveljstvo do-volilo slovenskim častnikom udelež-bo odnosno sodelovanje pri zabavi skupno s člani in članicami, kakega podobnega slovenskega društva, ka-kor je ravno nemški Schulverein.

Občinske volitve v Trstu in Nemci. Tržaški Nemci so zapeli sta-ro nemško pesem in sicer vse, po-vosod in vedno proti Slovanom, ma-gari če se zvežemo z vragom. Nem-ci bi radi uveljavili tretjo narodnost v Trstu in preskrstili oficijelno — zakonito že delj časa obstoja ta krst in sicer po zaslugi Lahov — ime po-litičnih in narodnostnih bojev v Tr-stu iz slovensko - laških in sloven-sko - nemške - laške boje. Ti mladiči med tržaškim prebivalstvom, katere seveda podpira vlada, in ki laborirajo vedno tako, da hočejo uničiti najprej eno stranko s pomočjo druge, potem pa pogoltniti v nenasičen germanski žledček zmagovalci, pa pri tem po-zablajo, da njihova zakulisna igra ni več tajna in da bodisi Italijani, ka-kor tudi Slovenci prav dobro pozna-jo njihove karte. — Povodom bodo-čih občinskih volitev za mesto Trst so Nemci dolgo časa ugibali, kaj bi napravili, kako bi se izmotali iz te

zagate. Lahki so nevarni, še bolj pa se boje Slovencev. Zažgolel je končno po laški ariji neki nemški škerjanec v Tagesposti, ki v obširnem članku poziva tržaške Nemce, da naj se pri-bližajo Italijanom in jim pomagajo ubiti Slovana. — Pisec tega nestvo-ra pravi naravnost, da je dolžnost Nemcev, da ne služijo Slovincem, in da kljub temu, da so Italijani pri-znani iredentovci — veleizdajci — Nemci ničesar ne izgubi na svojem Avstrijstvu, če pomaga v navalu dr-žavi sovražnih Slovanov Italijanom. — V dotičnem spisu je še nebroj ta-kih nesramnosti in budalosti. Za te naj se zanimajo posebno tržaški Slo-vinci in Slovani — igra nasprotni-kov je prozorna — in naj jim pošte-no odgovore. Če se že Lahki ne mara-jo protiviti germanskemu žrelu, do-bro, naj napravijo kupčijo z Nemci. Slovenci in Slovani bodo branili tudi pred obema sveto zgodovinsko slo-vansko zemljo napram ujedam iz se-vera in juga in zastavili vse sile za — slovenski Trst.

Persekucija! Naša vlada in naš režim se ne moreta otestiti prepriča-nja, da so naša primorska mesta gnezda veleizdajalcev, dasi so še vedno jasno in lepo pokazali naši Primorci zvestobo in udanost vla-darju. Ta gonja proti lastnim in do-brim državljanom gre tako daleč, da mora biti človek silno oprezen. Avstrijski Nemci večkrat prirejajo ma-nifestacije in dajo javno duška svo-jim simpatijam do Prusov in sploh Reichovcev, in ne zgodi se jim nič. Vlada jih celo protežira. Če pa Ju-goslovan, zvest Avstrijec, pokaže veselje nad zmagami in nad junaš-tvi svojih bratov napram 500letne-mu sovražniku in zatiralcu Slova-nov in obenem zgodovinskemu so-vražniku naše države, je že veleiz-dajalec. — Bosanska korespondenca priobčuje sledeči slučaj. Povodom slavitve zmag balkanskih narodov v Dubrovniku je prečital deželnosodni svetnik Ivo Grisogono slavnostno pesem na junaške bojevnike balkan-ske. Zaradi tega se je uvedla proti deželnosodnemu svetniku discipli-narna preiskava in višje deželno so-dišče v Zadru se je odločilo za pre-mestitev obtoženca. Celo zadevo so sedaj izročili justičnemu ministr-stvu.

»Prügelpatent«. Iz Šibenika po-roča bosanska korespondenca, da je dobil župan v Šibeniku dr. Krstelj od okrajnega glavarstva obvestilo, da je proglašen, kakor v Splitu, tako tudi v Šibeniku, zaradi simpatijskih manifestacij za junaške bal-kanskih narodov. »Prügelpatent«.

Samomor zdravnika. V Trstu se je ustrelil znani zdravnik dr. Jo-sip Corazza in sicer zaradi ne-ozdravljive bolezni v grlu.

Dozdeven atentat. Ko je priplul v Trst Lloydov parnik »Praga« je počil med množico gledalcev, ki so čakali popotnike na pomolu nenado-ma strel. Ker sta se pripeljala s par-nikom tudi dva danska princa je bi-la na pomolu pomnožena policijska straža. Vsi so mislili po strelu, da gre za atentat na princa. Prijeli so 15letnega mornarskega učenca An-dreja Araluso in ga odpeljali na po-licijo. Tam so dognali, da se je fantu v gnečji sprožila v žepu nabasana pištola in da je prodrla krogla fantu treh. Ranjenega dečka so odpeljali v bolnišnico. Ljudstvo je bilo precej razburjeno in se je pomirilo šele, ko je policija objavila, kaj se je pravza-prav zgodilo.

Srbski general M. Živkovič, ki je poveljeval srbsko vzhodno arma-do v Novem Pazaru je obel na le-garju in se bo nastanil za delj časa v Opatiji. General Mihajlo Živkovič je bil včeraj v Zagrebu in pride danes v Opatijo.

Velik požar. V noči od srede na četrtek je izbruhnil v mizarski da-lavnici Boneha v Červinjanu požar, ki se je silno naglo širil. Požar je uničil kljub takojšnji pomoči delavni-co, zalogo in 6 sosednih hiš. Ljudje so se rešili. Škoda cenijo čez 70.000 kron. Kako je nastal ogenj še ni znano.

Generalna stavka na Reki. — Demonstracija žensk. Kakor smo že poročali so vsi delavci složni v tem, da nastopijo solidarno z izprtimi de-lavci ladjedelnice Danubius proti ravnanju tovarniškega vodstva. De-lavci so določili vodstvu termin, in sicer do danes zvečer. Če vodstvo do danes zvečer ne odgovori povelj-no se snidejo jutri delavci k velike-mu protestnemu shodu, na katerem se določi natančno nadaljni koraki. — Snoči je prišla pred tovarniško ravnateljstvo množica žena in otrok izprtih delavcev. Bilo jih je čez 150. Ženske in otroci so glasno demon-strirali proti grdemu ravnanju z de-lavci. Demonstrante je razgnala po-licija. Do ostrejših nastopov ni prišlo, ker so se ženske policiji mirno umaknile.

V znamenju žganjepitja.

Kdor ljubi državo avstrijsko in deželo Kranjsko, ta naj pije šnops, zakaj država in dežela živita v veliki meri od šnopsarjev. Čim več šnopsa kdo popije, toliko več stori za državo avstrijsko in za deželo Kranjsko; čim več kdo šnopsa vase zlije, toliko večje zasluge ima za širšo in ožjo domovino. Država dobiva namreč od šnopsarjev milijone, dežela pa stotisoče.

Leta 1878. je bilo samo 22 vinarjev davka na liter čistega alkohola; ker je v navadnem šnopsu komaj četrtna alkohola, ni prišlo na liter te pijače niti šest vinarjev davka. Toda državi je bilo to premalo in začelo se je izdatno zvišanje davka na alkohol. Država je pobirala od litra alkohola

leta 1878.	22 v
» 1888.	70 »
» 1899.	90 »
» 1901.	110 »

Pa državi še ni dovolj in sklenjeno je že, da bo državni zbor v prihodnjem mesecu zopet povišal davek na žganje tako, da bo država pri vsakem litru imela 1 K 60 vin. profita. En del tega profita bo dala tudi deželi Kranjski, ki bo dobivala čez milijon kron na leto, drugo bo porabila zase. Kdor pije šnops, bo torej v prihodnje pri vsakem frakelnu storil s tem osemkrat bolj patrijotično dejanje, kakor leta 1878.

Davek na žganje je nesel doslej državi okroglo sto milijonov kron na leto. Povišanje davka bo vrglo državi na leto najmanj 30 novih milijonov.

To povišanje davka na žganje temeljuje na najgrobši hinavščini. Tisti, ki se potegujejo za zvišanje davka na žganje, pravijo namreč, da bodo s tem zvišanjem odvadili ljudi žganjepitja. Licemersko pravijo:

Kolikor dražje je žganje, toliko manj ga ljudje pije. Da je pa to go-rostasna laž, pričajo vsa dosedanja povišanja davka na žganje, kajti konsum se ni zmanjšal navzlic vednemu podražanju. Tisti milijoni nesrečnih ljudi, ki so zapadli žganjepitju, si pritrjavajo pri jedi in obleki in puste trpeti svoje rodovine vse bolj, čim bolj se podražuje šnops; če se bo zdaj cena zopet povišala, bo to še huje in bo individualna in splošna škoda še večja. Zoper žganjepitje ni druge pomoči, kakor da se poskrbi, da bodo živila cenejša in da bodo ljudje več denarja zaslužili, kajti potem si bodo lahko privoščili boljše pijačo in bodo lahko imeli dober in zdrav naračaj.

Vlada torej pravi: podražili bomo vsak štamperl šnopsa za dva vinarja, da bodo ljudje manj pili. — Na drugi strani pa plačuje vlada izdelovalcem šnopsa posebne nagrade, da skušajo čim več šnopsa. Tistim reče, ki pije žganje, nalaga država hude davke, tistim, ki žganje kuhajo, pa plačuje za to še nagrade. In kakšne so te nagrade! Celih 30 milijonov.

V Avstriji je 215 izdelovalcev šnopsa, ki imajo 747 tovarn in dobe za kuhanje žganja nagrade. Kakor je razvidno iz poročila finančnega odseka državnega zbora (priloga A, stran 6.), dobe najvišje premije:

Na Češkem:

knez Fürstenberg . . .	311.430 K
knez Schwarzenberg . . .	144.700 »
knezi Auersperg . . .	129.717 »
posestva cesarske rodbi-ne . . .	127.124 »
škofje in samostani . . .	109.147 »

Na Moravskem:

Anton Dreher . . .	189.560 »
grof Hangwitz . . .	153.145 »
knezi Liechtenstein . . .	118.305 »

V Šleziji:

grof Larisch - Mönnich . . .	184.470 »
posestva cesarske rodbi-ne . . .	143.385 »
grof Wilczek . . .	118.085 »

Na Gališkem:

grof Potocki . . .	441.587 »
» Baden . . .	363.952 »
» Bawarowski . . .	345.895 »
» Goluchowski . . .	321.125 »
» Siemiński . . .	317.121 »

Okroglo 30 milijonov izda država na leto za premije za kuhanje žganja — če bi te premije odpravila, bi ne bilo treba zvišati davka na žganje — toda država vidi raje, da zaide na stotisoče nesrečnih ljudi v še večjo bedo, kakor da bi izdelovalcem šnopsa vzela nagrade.

In nad tem se spodtikamo najbolj! Mi smo sovražniki žganjepitja, a s podražanjem se konsum žganja nič ne zmanjšuje, nego samo povečava splošna beda. Naj država poskrbi, da postanejo stanovanja cenejša, da postane meso cenejše, da postane sladkor cenejši, pa bodo ljudje bolj izhajali in ne bodo več žganja pili; pa če ga že bodo, vsaj posledice v socialnem, pravem in zdravstvenem oziru ne bodo tako strašne kakor so sedaj.

Povišanje davka na žganje, pomeni povečanje bede; država bi se lahko temu ognila z odpravo nagrad izdelovalcem žganja, saj znesejo te nagrade toliko, kakor bo neslo povišanje davka. Toda država neče o tem nič slišati in hoče denar, ki ga rabi, dobiti od šnopsarjev. Za posledice ji ni mar. Kdor torej ljubi domovino, naj pije šnops!

Dnevne vesti.

+ Za Dalmacijo — Kranjska. V Splitu v Dalmaciji je okrajno glavarstvo kar za tri mesece v naprej prepovedalo vsako slavnost, vsako razobešanje zastav in vsako razsvetljavo in sploh vsako izražanje bratskih čustev za jugoslovanske junake. Ta kuriozna prepoved je bila izdana, ker je vlada računala, da hočejo v Splitu, ki leži tako blizu Črni gori, proslaviti eventualno zavzetje Skadra. Sicer so Skader naskekovali Črnogorci in Srbi, branili pa so ga Turki, vojna je med tujimi državami, a vendar se je vladi zdelo potrebno, da v kali zadušiti vsak izraz bratskega veselja, če bi Skader padel. Pa ne samo v Dalmaciji so tako ukrenili, nego tudi na — Kranjskem. Te dni so okrajna glavarstva poslala na vsa županstva ukaz, da je za slučaj, da pade Skader, prepovedano vsako proslavljanje tega dogodka in da je vsako proslavljanje tega dogodka smatrati za naperjeno proti avstrijski državi!! Županom je naročeno, naj vsak tak pojav preprečijo, oziroma naj v nekaj dneh sporoče glavarstvu, kako razpoloženje vlada v tej stvari med ljudstvom; za slučaj, če bi se ta odredba ne upoštevala, se bo pa proti provzročiteljem postopalo sodnim putem. Značilen je stavek: »Vrh tega bi zamogle take demonstracije narediti v inozemstvu kaj slab vtisk glede stališča monarhije.«

— Res, čudne razmere so nastale v naši monarhiji, da izdaja vlada take odredbe. Če bi bil Skader padel, če bi bili Črnogorci po velikanskih žrtvah, ki so jih doprinesli z nepopisnim heroizmom, premagali Turke in bili se Slovenci tega veselili — pa bi bili zato sodno kaznovani in radost nad zmago krvnih bratov nad Turki, radost nad zmago križa nad polumesecem bi bila kaznovana kot — demonstracija proti avstrijski monarhiji! Človek se kar za glavo prijema, ko čita ta ukaz. Danes je stvar brez pomena, saj Skader ne bo padel, ali ta odredba je preznačilna za policijskega duha, ki vlada v naši državi, in za plaho tesnoročnost nemške birokracije, ki ima gospodstvo v rokah. V kakem oziru naj bi radost nad zmago jugoslovanskega orožja napravila v inozemstvu slab vtisk glede stališča monarhije? To vendar ve vse inozemstvo že davno, da avstrijski Slovani ne soglašajo z oficijalno politiko, da stoje proti tej politiki v opoziciji in se zavzemajo za to, naj dela Avstrija politiko, ki ji pridobi prijateljstvo balkanskih Slovanov — iz tega pa še dolgo ne izhaja, da bi vsak izraz veselja nad vojnimi uspehi balkanskih bratov bil že demonstracija proti monarhiji. Toda z nemško birokracijo se ni dalo nikoli govoriti, vedno se še drži Metternichovega sistema, pa ne spozna, da s tem državi le škoduje. Izdana odredba je napravila ravno nasproten vtisk, kakor ga je vlada pričakovala. V narodu gotovo ni nihče mislil na kako demonstracijo proti monarhiji, saj niti na kako proslavo pričakovane padca Skadra ni nihče mislil — iz odredbe pa zdaj tudi najširši krogi sklepajo, kako skrajno nasprotna je oficijalna politika slovenskim bratom, ki so z velikanskimi zmagami dosegli svobodo in si zagotovili srečno bodočnost.

+ Agitacija za Albance. Avstrijski Slovan ne sme imeti simpatij za svoje rodne brate na Balkanu, če neče, da bo proglašen za veleizdajalca — pač pa je patrijot, kdor gori za Albance. Avstrijski velearistokratje so te dni že razodeli Albancem svojo ljubezen, toda pomagano Albancem ne bo s tem nič, kajti tako umazanih in sebičnih ljudi, kakor so ti avstrijski velearistokratje, ni nikjer več dobiti. Pač pa se je začela velika agitacija za prirejevanje demonstracij za Albance in zbiranje denarja. Nemška duhovščina v zvezi z umazanimi velearistokrati zbira denar, za »gospodarske, verske in znanstvene interese« albanskih razbojnikov. Mogoče je, da se bodo tudi pri nas dobili ljudje, ki bodo hoteli zbirati denar za Albance — upamo, da bodo dobili primerno brco. Značilen pa je oklic, s katerim agitira dunajski »albanski komite« za nabiranje denarja. Oklic pravi, da dobe šole v svojem jeziku in da bodo imeli katoliške cerkve in mašnike, ki znajo njih jezik. Kje pa so spali ti avstrijski patrijotje doslej, ker ne vedo, da Slovenci na Koroškem nimajo ne ene šole v svojem jeziku in da na Dunaju zapirajo češke šole itd.? Ti

avstrijski patrijotje so bili med tistimi, ki so hujskali zoper vsako češko in slovensko narodno potrebo. Slovanom avstrijskim, ki so stebler države, odrekajo isti patrijotje vse to, kar bi radi preskrbeli albanskim razbojnikom. Albanijska — Albanijska — Albanijska — to šumi zdaj patrijotom po glavi in v svoji omejenosti že vidi, kako bodo s pomočjo te Albanije rogovili proti Srbiji in Črni gori, pa ne pomislijo, da stoji na drugem bregu Italija, ki ne bo nikoli in za nobeno ceno dopustila, da bi Albanijska prišla v odvisnost od Avstrije in postala orodje njenih imperijalističnih in protislovanskih aspiracij.

+ Opatijski sestanek hrvaških pravešev in slovenskih klerikalcev se je vršil pri zapirih durih, ali vendar se je nam posrečilo, da smo o njem izvedeli velezanimive detaje. Se več! Posrečilo se nam je, da smo dobili v roke originalne beležke, ki jih je zapisoval neki hrvaški poslanec, kateri je bil pri shodu navzočen. Klerikalcem smo s tem pošteno štrono zmešali in nekaj časa so bili kar brez sapa. Seveda so naša, popolnoma zanesljiva razkritja, vzbudila v vseh političnih krogih in zlasti med Hrvatimi, veliko zanimanje in spravila v zadrego različne ljudi, ki javno drugače govorijo, kakor so govorili v Opatiji in camera caritatis. Klerikalci si ne znajo drugače pomagati, kakor da od kraja vse taje. Toda mi imamo v rokah original omenjenih beležek hrvaškega poslanca, in ta original je vsakemu na razpolaganje v naši redakciji, drju. Prodano ravno tako kakor drju. Šusterščin, in ta original poslanih beležek, je dokaz, proti kateremu izgine vse taje. Verjamejmo, da je klerikalcem silno neprijetno, da je prišla stvar na dan in da jo poskušajo utajiti, a proti neovrnemu dokazu samo tajejanje nič ne zaleže.

+ Deželni odbor zopet pogorel. Včeraj, dne 11. t. m., sta se vršili pred c. kr. upravnim sodiščem na Dunaju obravnavi o pritožbi mestne občine Kranj zoper deželni odbor, ki je z izpodbijano svojo odločbo posegel v pravice mestne občine Kranj in o pritožbi Alojzija Arko o t a, posestnika v Brežah, zoper odločbo deželnega odbora, s katero je deželni odbor preko stavbnega reda samolastno razsodil. Deželni odbor je zastopal dr. Pegan, pritožnika Arko o t a pa dr. Svigelj, oziroma dunajski odvjetnik dr. St. Lapajne. — C. kr. upravni sodišče je obema pritožbama ugodilo in odločbi deželnega odbora v skladu z nezakonitostjo in pomanjkljivostjo postopanja razveljavilo. — To je v kratkem času že peta razveljavljena odločba deželnega odbora.

+ Povsodi »veleizdajalci«. Povsodi na našem jugu vohajo sedaj za »veleizdajniki« in če kdo kje zene kako nepredvidno besedo, je že v nevarnosti, da ga takoj vtaknejo v luknjo. Če je že pri nas vse polno »veleizdajnikov«, ki jih drže po zaporih, ne da bi se javnosti o tem kaj sanjalo, je v tem oziru še veliko huje v Dalmaciji. Tam pa ne izsledujejo samo »veleizdajnikov«, marveč tudi »vohune in ogleduhe«. V Dubrovniku na primer so prijeli tako vohuna v osebi g. Ivana Biliškova, doma iz Kaštel Lukšića. Dasi so ga gospod vse preje kakor vohun, vendar so ga vtaknili v preiskovalni zapor in tu bi nemara sedel še danes, ako bi ne položil kavcije v znesku po 40.000 kron. Biškova je državno pravdnitvo obtožilo zaradi hudodelstva vohunstva in ogleduštva na korist — Črne gore po § 270. k. z. in obravnava proti njemu se je pričela včeraj 11. t. m. pred deželnim sodiščem v Zadru. Poklicanih je 8 prič, med temi dva orožnika in en mornar. O izidu homo poročali. Sam bog ve, če res mislijo naše oblasti, da bodo s takimi sredstvi vplele Dalmatince v glavo in srce ljubezen in zvestobo za državno idejo?! Gospoda, ki jasni in oblačni v Dalmaciji, naj postane pametna, sicer se bodo lojalni Dalmatinci res spremenili pod takimi šikanami v prave veleizdajnike! Zato — caveat consules!

+ Demokratizem v armadi. V klerikalnem glasilu smo včeraj brali nekaj umestnih opazk o demokratizmu v armadi in proti »Herrenbewusstsein« med častništvom. Za ilustracijo teh razmer naj navedemo konkreten slučaj. Zgodilo se je neke, da je takojmenovan »fenrih« v javnem lokalnem naletel na tri znane mu rezerviste in je k njim prisedel. Ti rezervisti so akademiki, eden doktor, dva profesorja, a vendar so fenriha — prijeli, češ, da oficirski aspirant ne sme z rezervisti javno sedeti in občeavati. Kdo ve, kaj bi se bilo zgodilo, da niso bili rečeni rezervisti slučajno akademiki.

+ Izjava klerikalnih občinskih svetnikov in mestni tržni nadzornik Adolf Ribnikar. V zadnji občinski seji je občinski svetnik Kregar imenom svojih političnih somišljenikov v občinskem svetu podal izjavo proti proračunskemu provizoriju in kon-

cem iste pavšalno izrekel težko obdolžitev proti tržnemu nadzorniku Adolfu Ribnikarju, češ, da trpe vsled njegovih odredb na trgu krivico prišasti S. L. S. Včeraj je tržni nadzornik Ribnikar izročil županu g. dr. Ivanu Tavčarju prošnjo, v kateri zahteva zase radi teh očitkov disciplinarno preiskavo. Klerikalni kavalirji v občinskem svetu imajo sedaj ugodno priliko, da svoje pavšalne obdolžitve podpro z dokazi.

+ Samonemška tabla. Na državni cesti, ki gre čez progo vrhniške železnice, stoje nove velike table s samonemskim napisom »Automobile! Achtung auf den Zug!« Napravljane samonemskih javnih napisov je na Kranjskem provokatoričnega značaja in ne more imeti drugega namena, kakor javno izraziti zaničevanje slovenskemu jeziku in slovenskemu prebivalstvu. Kdo je postavil te napise, nam ni znano, a ker je cesta državna, so bile table postavljene alt od vlade same, ali pa vsaj z njenim dovoljenjem. Vsekako je narodna dolžnost pristojne občine, da zahteva odstranitev samonemških tabel.

+ Iz ljudskošolske službe. Na mesto učiteljice Ane Bantanove pride za suplentko v Belo cerkev gđna. M. Kaligarjeva, na mesto Margaretje Zeletove pa gđna. Ema Mcesnelova za suplentko v Begunje pri Cerknici.

+ Iz seje magistratnega gremija. Jos. Sühnlrova ustanova za vojaške sirote se je pod vodstvom Antonijske Hochmeierjevi. Za napravo pločnika v Gradišču se je dovolil znesek 1126 K. Ognjeasni aparati »Minimax«, ki jih ima občina, se dajo popraviti. Stavbno dovoljenje se je podelilo tem-le proslilec: Franu Mulcu za zgradbo nove hiše v Marmontovi ulici, Dragotinu Hribarju za zgradbo pritičnega poslopja za kobilarno ob Zaloški cesti, »Gospodarski zvezi« za zgradbo razstavne lope, Fr. Seunigu za popravo fasade ob hiši na Marijinem trgu, Fr. Ravnikarju za zgradbo gospodarskega poslopja in tesalnice in Ivanu Schreyju za zgradbo barake v Kolodvorski ulici (zgradba se dovoli proti preklicu in letni najemini 200 kron). Gremij je dovolil, da se poseka na Vodmatskem trgu 6 dreves in da se nakupi za 150 kron travnega semena.

+ Jubilej dela. Jutri, dne 13. t. m. praznuje mestni učitelj g. Anton Razingar štiridesetletnico svojega učiteljskega delovanja in kar je posebno znamenito, ves ta dolgi čas službuje na enem in istem zavodu, na 11. mestni deški šoli. Razingar ni samo vestno in uspešno deloval v šoli, marveč je tudi marljivo oral ledino na polju pedagoškega slovstva. Spisal je »Abecednik«, »Prvo berilo«, »Slovnico«, »Berilo za obče ljudske šole«, »Prvo nemško slovnico«, priredil sienske table za »Abecednik« itd. Kot navdušen in nadarjen pevec je bil v družbi s pok. sodn. dr. Grosom med ustanovitelji »Glasb. Matice«, katere zvest, delaven in požrtvovalen član in sotrudnik je ostal do danes. Z isto vneto in z istim navdušenjem kakor ob ustanovitvi de-luje Razingar še danes za »Glasbeno Matico«. In »Matičarji« vedo ceniti njegovo delo, zato so ga izvolili za predsednika pevskega zbora, mu priredili ob šestdesetletnici njegovega rojstva časten večer in mu poklonili ob tej priliki v znak spoštovanja in priznanja zlat prstan z briljant. Dasi si je pridobil velikih zaslug zlasti na šolskem polju in bi lahko zahteval, da se mu te zasluge primerno nagrade, vendar je v svoji skromnosti odklonil odgovorno mesto šolskega voditelja in nadučitelja v Ljubljani, samo ker se je bal, da bi se kot tak ne mogel več v toliki meri posvečati glasbi in petju. Kakor čujemo, se bo tudi mestni občinski svet primerno spomnil Razingarjevega jubileja. Slavljencu kličemo tudi mi: Se na mnoga leta!

+ Za umetniško loterijo so pripevali razen velikega števila slovenskih slikarjev tudi naslednji kiparji s svojimi umotvori: gg. Bernker Franc, Zajec Ivan, Dolinar Lojze, Štefci Anton in Ropret Fr.

+ Dobitki umetniške loterije so razstavljeni samo še jutri, v nedeljo v paviljonu g. R. Jakopiča. Razstava je odprta od 10. dop. do 4. popoldne. Zrebanje loterije se vrši v torek ob 6. pop. v prostorih »Splošnega sloven. ženskega društva« na Rimski cesti 9, pritičje. Pristop ima vsakdo. Slovenci in Slovenke, kupite še te dni srečke v korist slovenskim upodablajočim umetnikom!

+ Knjižnica »Splošnega slovenskega ženskega društva« ostane zaradi priprav za zrebanje loterije v ponedeljek, 14. t. m. zaprta in se torej tega dne knjige ne bodo izposojale.

+ Predavanje. V korist Podpornega društva za učence c. kr. II. drž. gimnazije v Ljubljani predava prof. dr. Fr. Ilešič prihodnji torek, dne 15. aprila ob 8. uri zvečer v Mestnem

domu o temi: »Ljubljanska gimnazija in nje življenje v prejšnjih stoletjih«. Vstopnina 50 v, za dijake 20 v, preplačila se z ozirom na dobrodelni namen hvaležno sprejemajo.

+ Izpit o učni usposobljenosti za ljudske in meščanske šole. Predvčerajšnjem so se končali v Ljubljani izpiti o učni usposobljenosti. Izid je bil sledeči: za francoski jezik so napravile izpit: Berta Bamberg iz Ljubljane, Emilija Košuta iz Trsta in Frančiška Suher iz Ljubljane, za ljudske šole z nemškim in slovenskim učnim jezikom pa: R. Obrekar, Čeplje, A. Vilfan, Smartno, S. Debelakova, Šmarje, Ah. Flanderjeva, Primskovo, K. Kromarjeva, Dobropolje, A. Matko, Kapele, K. Medičeva, Ljubljana, A. Prudičeva, Cerknica, F. Rihteršičeva, Srednja vas, P. Semenova, Stari trg pri Ložu, A. Silova, Senožec, H. Smolnikarjeva, Nova Cerkva, A. Vadalnova, Golo, H. Večajeva, Št. Jur, T. Vrščajeva, Zagorje, S. Zupančeva, Velike Lašče, A. Zeleznikova, Vransko, za slovenski učni jezik: J. Jaklič, Dolenja vas pri Ribnici. Trije kandidati so bili reprobirani.

+ Razstava vajeniških del v Ljubljani. Priprave za razstavo vajeniških del, ki se ima dne 4. maja otvoriti v prostorih c. kr. državne obrtne šole, vrlo napredujejo. Kakor se nam poroča, je prevzel protektorat nad razstavo deželni predsednik, ekselencija baron Schwarz, častna predsednika pa sta deželni glavar dr. Ivan Šusteršič in župan dr. Ivan Tavčar. — Mojstri so dobili vabila, da se njihovi vajenci udeležijo razstave, potom obrtnih nadaljevalnih šol. Izjave, da se odzovejo vabilu, je tudi izročiti šolskim vodstvom imenovanih zavodov, ali jih je pa direktno poslati razstavnemu odboru, oziroma predsedniku, vladnemu svetniku Ivanu Šubicu. — Pri pomnimo še, da za razstavo nikakor ni delati kakih posebnih umetnin in drugih predmetov; na razstavo spadajo dela, kakršna izdeluje vajenec v delavnici. Mojstri torej ne nastanejo nikaki troški, če dovoli vajencu udeležitev in mu da priliko za izvršitev katerega predmeta, ki je naročen od strank ali pa se pozneje lahko proda.

+ Državno zborovanje avstrijskih gostilničarjev v Trstu vršilo se je v dneh 9. in 10. aprila v prostorih trgovske in obrtniške zbornice. Vsak dan je bilo na dnevnem redu 9 točk. Izmed deželne zveze gostilničarskih združenj na Kranjskem so se udeležili tega shoda gg. predsednik Vinko Ogorlec, ter člani načelstva Fr. Kavčič, Avguštin Zajec in J. Rus. Kot poročevalca sta na shodu govorila g. urednik Alfonz Mencinger o lokalni potrebi gostilničarskih koncesij s posebnim ozirom na obrtna oblastva na Kranjskem in g. zbornični svetnik Lavoslav Bučar o reformi užitniškega davka na vino. Pri tej priliki se je menda prvič slišala slovenska beseda v tržaški trgovski in obrtni zbornici. Zborovanja se je udeležil kot častni predsednik, tržaški cesarski namestnik princ Hohenlohe, kateri je s svojim nagovorom napravil na navzoče zborovalce nadvse ugoden vtisk. Posebno na Kranjskem bi si želeli tako temeljito razumevanje obrtniških razmer s strani slavne deželne vlade, kakršno je tako živo pokazal g. tržaški namestnik kot šef obrtne oblasti na Primorskem. V četrtek popoldne se je vršil v Palace-Hotel »Excelsior« skupen banket, katerega se je udeležilo nad 700 gostilničarjev. Tudi na tem banketu je izpregovoril princ Hohenlohe nekaj jako pomembnih besed, katere bi si lahko naše polit. uradništvo zapisalo v spomin. Po banketu je bil izlet v Portorož, v petek jutraj pa so se udeleženci odpeljali s parnikom »Wurmbrand« v Benetke, odkoder so se vrnili danes v soboto. Na tem shodu so bile zastopane tudi vse slovenske gostilničarske organizacije v Avstriji.

+ Novi vlaki na progi gorenske železnice. Od 1. maja 1913 vozila bofta dva nova vlaka, in sicer pojde brzovlak iz Jesenice ob 4. uri 31 min. popoldne in pride v Kranj ob 5. uri 06 min. popoldne, kjer ostane 1 minuto, ter pride v Ljubljano južni kolodvor ob 5. uri 48 min. popoldne in to skozi celo leto. — Ob nedeljah in praznikih vozil bode med Ljubljano in Kranjem osebni vlak in sicer pojde iz Ljubljane ob 2. uri popoldne, ter pride v Kranj ob 2. uri 43 min., ter gre iz Kranja ob 6. uri 04 min. popoldne in dospe v Ljubljano ob 7. uri 02 min. zvečer.

+ Posebni vlaki. C. kr. ravnateljstvo državne železnice naznanja, da ne more dati na razpolago posebnih vlakov po nižjih cenah o bin-kostih, potem ob dvojnih praznikih v času od 15. junija do 15. septembra z ozirom na določbe osebne in prilažne tarife del II., zvezek 1., stran 48.

— **Razpisana srednješolska mesta.** Od 25. februarja do 9. aprila so bili izdani sledeči razpisi: **Ravnateljско mesto:** Hieb (r. 5. aprila). — **Verouk:** Dunaj I. (r. 10. aprila), Götting (r. 30. junija). — **Klasična filologija:** Dunaj III. (g. L. G. d. 21. aprila). — **Moderna filologija:** Gradec (L. B. A. D. H. 1. aprila), Moravska Ostrava (r. D. E. event. E. F. d. 31. marca), Dunaj II. (r. F. E. d. 31. marca), Dunaj II. (r. D. F. ali D. E. 31. marca), Linec (r. G. D. l. g. 31. marca), Kromeriz (r. F. E. d. 20. aprila). — **Historična skupina:** Dunaj XIV. (r. H. event. Š. D. ali d. 20. marca), Inomost (g. H. 26. marca), Ogrsko Gradišče (g. H. 10. marca), Dunaj XIX. (r. H. 10. marca), Kromeriz (r. H. d. 15. aprila), Ljubno (g. H. event. Š. Ph. 30. april). — **Prirodopisna skupina:** Moste na Češkem (r. G. Ch. m. n. l. 3. aprila). — **Matematična skupina:** Inomost (r. M. Ge. 26. marca), Trident (g. M. Nl. 26. marca), Dunaj V. (r. M. Ge. 31. marca). — **Prostoročno risanje:** Dunaj XIX. (r. Z. 10. marca), Dunaj II. (r. Z. 10. aprila), Dunaj II. (r. Z. 20. aprila). — **Telovadba:** Dunaj XIX. (r. T. 10. marca), Dunaj XV. (r. T. 15. aprila). — **Suplemente:** Reka (mornarska akad. E. D. 30. aprila), Karolinenthal (r. H.), Dunaj IV. (r. Ng. m. n. l.), Idrija (r. M. Nl.), Brno (r. Ng. T.). — Kratice in znaki kakor navadno.

— **Paberk deportirane dvojice Polajniko.** Zanimalo bo naše čitatelje po dolgem premoru zopet nekaj slišati o aferi dvojice Polajniko, ki je svoj čas dvignila toliko prahu. Kakor znano, je bila dvojica Polajniko v Ellis Islandu v New Yorku potom deportacije zavrnjena in pride svoječasno z neprostovoljnim spremstvom v Ljubljano. Dokler niso vsa tozadnja pogajanja končana, morata čakati nastopa neprijetne vrnitve v Antwerpen v Belgiji. Poročali smo tudi, da je Polajniko v Stuttgartu naložil v neki banki 4000 K, drug denar sta nesla pa s seboj. Ko so ju na Ellis Islandu, takozvanem otoku solza prijel, je imel Polajniko pri sebi še 29.000 K, katerih mu pa tamonjska oblast v smislu deportacijskih predpisov ni odvezala, marveč prepustila na razpolaganje Polajnikotu samemu. Za 10.000 K trdi, da so mu bile med vožnjo v Frankfurt ukradene. Pravi, da je šel z ženo v jedilni voz, torbico z 10.000 K pa pustil v kupo, in ko je prišel nazaj, ni bilo niti torbice niti denarja. Tatvino je baje naznanil, a so bile vse poizvedbe brezuspešne. Ostalih 1000 K je pa porabil.

— **Kačar in Marenko.** Zeljarici Kačarjeva in Marenkotova ne moreta živeti v miru na trgu s svojimi tovaršicami. Da se napravi mir in red na trgu, je magistratni gremij sklenil, naj se stojnice zeljaric Svetlinove, Pogacnikove in Čizmanove premeste na drug prostor, da bodo imele mir pred sedanjimi svojimi sitnimi sosedi.

— **Ribnik v Tivoliju.** Ker je nevarnost, da voda v tivolskem ribniku prodere obrežje ob železniški progi in napravi tamkaj veliko škodo, je magistratni gremij sklenil, da se ob tem obrežju napravi zagodna stena, katere stroški so proračunjeni na 1600 kron.

— **Kopališče v Kozelji.** Za nujno potrebne poprave v kopališču v Kozelji je nakazal magistrat 473 kron.

— **Pokončevanje podgan in miši** v vseh mestnih prostorih je oddal magistratni gremij Miroslavu Zoru, v mestni klavnici pa Waktorju iz Trsta.

— **Ne berite, če ste že brali in se po tem ravnate;** če pa še ne veste, si dobro zapomnite in povejte vsakemu! To namreč, da je Kolinska kavna primes najboljši kavni pridaček, ki napravi kavo najbolj okusno in ji da najprijetnejši vonj in najlepšo barvo. Tudi to si zapomnite, da je Kolinska kavna primes edini pristni domači kavni pridaček iz edine jugoslovanske tovarne kavnih primesi v Ljubljani. Zapomnite si tudi, da je znamka »Sokol« varstvena znamka Kolinske kavnne primesi in pri nakupovanju strogo pazite na to znamko!

— **Inenovanje pri pošti.** G. Radó Jeglič, c. kr. poštni kontrolor v Novem mestu, je predstavljen v Trst k c. kr. direkciji. Iz Novega mesta odide na svoj novi službeni kraj dne 12. aprila. Jeglič je bil popolnoma objektivni, deloma zelo strog uradnik, toda bil je zaveden. Novo mesto ga bo pogrešalo, toda vse najboljši na pot vestnemu uradniku in iskrenemu domoljubu.

— **Novomeški občinski odbor proti veri.** Strašno, kaj se je zgodilo. Novomeški občinski odbor je proti katoliški veri. Prišel je na indeks — »Dolenjskih Novic«. Brez vsake šale! To stoji zapisano v zadnji številki tega Zlogarjevega lističa z dne 10. t. m. V notici, kjer se pohvalno

omenja udeležba pri velikonočni procesiji, je na koncu tudi črno na belo čitati, da je občinski odbor proti veri — ker se ni udeležil — velikonočne cerkvene slovesnosti. V zadnjem stavku se celo nekaj namiguje na obljubo ob času občinskih volitev, da novoizvoljeni odbor ne bo delal proti veri. Zda pa, ko se ni korporativno udeležil pri tej ceremoniji, je pa po sodbi »Dol. Novic« javno pokazal, da je ves odbor proti veri. Strašno! Če bi ti gospodje, ki so uvrstili ves občinski odbor med sovražnike vere, le malo pogledali v evangelij, pa bi se na lastne oči prepričali, da je občinski odbor ravno s svojo odsotnostjo pri cerkveni paradi javno doprinesel dokaz, da je veliko preje za vero, nego pa proti veri. Kajti v smislu Kristusovih naukov so proti veri preje tisti, ki vzpirajo nekaj, proti čemur se je Kristus navdušeno boril in kar uganjajo le farizeji. Zato je Kristus svoje apostole svaril: »Pazite, da ne boste izkazovali pravičnosti svoje pred ljudmi, da bi vas oni videli, sicer nimate plačila pri Očetu v nebesih... In kadar molite, ne bodite kakor hinavci; kajti oni radi po shodnih in po uličnih oglih stoječ molijo, da se kažejo ljudem. Resnično vam povem: ti so že prejeli svojo plačilo. Ti pa, kadar moliš, pojdi v izbo svojo in zapri svoje dur; ti molj Očetu svojemu, ki je na skrivnem in Oče tvoj, ki vidi na skrivnem, ti povrne. Kadar pa molite, ne govorite mnogo, kakor pogani, kajti oni mislijo, da bodo uslišani zaradi obilnih besed svojih...« Kristus kot Bog je gotovo že takrat mislil, da bodo blizu 2000 let pozneje v njegovem imenu njegovi namestniki ravno tako delali, kot so ob njegovem življenju delali farizeji in pogani. Mislimo, da se ne bomo zmotili, če se je novomeški občinski svet edino le za to absential od cerkvene parade, ker je vendar prišel do prepričanja, da ne spada ne med farizeje in ne med pogane. Torej, da imajo tudi »gospodje« prav, novomeški občinski svet je res proti veri, namreč proti tisti veri, ki jo je Kristus sam proglasal kot — krivo vero.

— **Pozor pred denuncijanti!** Iz Novega mesta: Kako je od sedanjih splošni politični napetosti previdnost v izrazih nujno potrebna tudi nasproti znanim osebam, kaže sledeči slučaj: Nekje so se pri mizi razgovarjali o postopanju Avstrije na pram Črni gori. Razgovor se je vršil prostodušno, kakor je to pač v navadi med dobrimi znanci v zaključeni družbi. Da pri tem Berchtoldove politike niso posebno hvallili, to je pač vsakomur umevno. Eden iz te družbe se je med drugim izrazil tudi v tem smislu, da spričo take politike ne more biti posebno ponosen na svoje državljanstvo. Komaj pa je bilo to izgovorjeno, že se je eden izmed družbe, ki je vedel največ govoriti, odstranil od mize, šel k nekemu slučajno v dotičnem lokalnu navzočemu javnemu funkcionarju ter onega — ovadil. Že spričo tedanjega razmerja, v katerem se je ovaditelj ob tem času nahajal, je dotični funkcionar moral obljubiti, da bo to zadevo doma uradoma rešil. In kakor čujemo, se neki gospod, ki ima posebno veselje kovati slovenske »veleizdajniške« afere, že pridno bavi, kako bi iz te nedolžne muhe napravil državni nevarnega slona.

— **Za javno varnost.** Iz Novega mesta: Slučaj napadenega g. Jakšeta ni osamel. Takih in sličnih slučajev se je v neposredni bližini mesta že več zgodilo. Tako je n. pr. nekdo bil na cesti proti kolodvoru v noči 8. aprila v nevarnosti in je moral bežati. Preti tudi šolski mladini nevarnost pri belem dnevu in sicer v gozdnih sprehajališčih ob kolodvorski cesti. Potepuhi preže tam na šolske deklice in sploh mlajša dekleta, ki jih skušajo na ta ali oni način oskruniti. Mestno županstvo se je obrnilo na politično oblast, da zopet po orožništvu preskrbi za večjo javno varnost.

— **Prečinski klerikalci v zadregi.** Iz Gor. Straže nam poročajo: Zahteva občinskega odbornika Kosa iz Daljnega Vrha po ureditvi občinskih računov je naše klerikalce vendar resno spravila v zadrego. Njih zagoniki v Ljubljani so v zadregi, ker so že zdavno preje sami dobro vedeli, da je v tej občini natančna revizija vseh občinskih računov nujno potrebna. Že Turku, še ko je vodil občinske posle namesto odstopivšega župana Vintarja, so namigavali o reviziji, če se mu ne posreči vsi občinsko imovino spraviti v red. Tudi so že preje vedeli, da v občinskem arhivu manjkajo računске knjige iz prejšnjih let in da te knjige nemara niso v najlepšem redu, čeprav jih je župnik Smidovnik revidiral in pravilnost s svojim podpisom odobril. Čakali so, kaj prinese doba, ko je letni

račun na razpolago vsakemu občanu na vpogled. Ta doba je minila brez pritožb, kakor je to že navada, ker se ljudje nič ne brigajo za take važne občinske zadeve. Kmalu potem pa pride Kos na dan s svojimi pomisleki. Škoda, da mu niso bili znani že poprej. V tem slučaju bi bil deželni odbor primoran ukreniti uradno revizijo, zda pa je že župnik hitel gori v Ljubljano z dobrim nasvetom, naj se vsaka morebitna pritožba kratkoma preze. In tega nasveta se bo deželni odbor tudi držal, to mu velevala že njegova »uradna doslednost« proti vsaki še tako dobri stvari, če ista ne pride iz rok »somišljenikov«. Od te strani so naši klerikalci že kar vnaprej zavarovani. A vendar so eni kot drugi v zadregi; stvar je že preveč zašla v javnost, zda se tudi naši klerikalci zanimajo za vprašanje, ali je res tak nered v računih ali ni. Bivšega župana Vintarja to vprašanje še najbolje skrbi. Zda še le se mu vrača spomin, da je pred 8 leti res pustil račune prejšnjih županov revidirati, ne ve pa dobro, kaj je s tisto revizijo in kje se nahajajo knjige in priloge. Spominja se tudi, da je pred leti to bolj tanko vedel, zakaj poskušal je dotičnega, kateremu je knjige izročil, ne pa tudi še nazaj dobil, spravi v preiskavo zaradi poverjenja uradnih listin. Pa se je še ob pravem času spomnil, da bi se znal neki odvnetik oglasiti in si je vsled tega premislil ter si prihranil novo blamažo, stroške in posledice. Po gostilnah seveda sedaj zatajuje ta svoj spomin in pripoveduje, da dotičnih knjig nima nihče drugi kot občina v svojem arhivu in če »oni človek« kaj ima, so to le mali izpisi iz knjig. Naj g. Vintar le pokaže tiste knjige v občinskem arhivu. Mi pa dobro vemo, da so neke daleč izven prečenskega arhiva spravljene gotove knjige, v katerih se čita čisto pristen župnikov podpis...

— **Prememba posesti.** Ena izmed najstarejših gostilen v Novem mestu je takozvana Brunerjeva gostilna. Pred par leti jo je kupil Nace Koščak in jo je lani prodal neki klerikalni družbi. Ko se je to zazvedelo, so iz ostali povečini napredni gosje, družba, ki je gostilno kupila, se je pa skesala. Pravda ni imela uspeha, ker je kupec izrecno kupil gostilno in posestvo za družbo, družbe pa ni bilo mogoče tožiti, ker se je sploh ne da tožiti kot politično stranko. Posledica temu je bila, da je prišel Koščak na kant. Dne 9. aprila t. l. je bila prodana na javni dražbi, pa ne prostovoljno, Koščakova hiša z vrtom vred. Izdrazil jo je g. Gustav Murn, trgovec in svečar v Novem mestu za 11.310 K. Če bo obdržal tudi koncesijo, ni gotovo; želeli bi pa bilo, ker je tam najlepše kegljišče, krasen vrt in ker je to ena najstarejših in najbolje renimiranih novomeških gostilen.

— **Iz Škocijana.** Neumljivo se mi zdi čemu je dala občina napraviti svetilke — in te samo na trgu pri cerkvi in eno celo na cerkev! Svetilke so baje že precej časa obešene, a gotovo le radi lepšega (?), ker ponoči jih nihče ne prižiga. Kadar je temno kot v rogu — svetilke paradižajo — ljudje se povprašujejo, se je li petrolej tako podražil? Vsekakor bi bilo v splošno korist, da se na mestu enake luči tudi odstranijo in se redno prižigajo! G. župan, poskrbite, da bo tudi v tem oziru vladal red, ali pa dajte še te odstraniti, da s tem vse naprave ne smešite! Pa brez zamere! Kakor se že iz vsega uvidi, da vlada prerada neka malomarnost merodajnih činitelev — bolje, da se boje v splošno korist zamere, tem bolj bi bilo potreba poseči v družabno življenje Škocijancev! Bil sem že priča navdušenju in smotrenemu delu, kadar se je šlo za napredno stvar! A danes vlada vse to le pri — kvartopircih. Kdor pozna količjak nekdanje Škocijance se bo čudil, da ni bilo že par let obč. zbora Ciril Metodove podružnice — istotako se ne pobira nikak udnina — se ne pobirajo dohodki iz nabiralnikov C. M. Vprašal li tega ali onega soodgovornega za ta kričeca vprašanja, zveš: svet, bolje »folk« nima denarja! Po drugi strani se mi pa zdi čudno, kje so vendar v Škocijano nabrali 32 K za »Rdeči križ«, pridno razpečali srečke za slov. umetnike, nabrali sto kron za nekak boben — ki naj bi dramil Škocijance iz spanja — na delo! Kje ste oni, ki ste poklicani, kar vam nalaga sveta narodna dolžnost, orati, oziroma nadaljevati — ledino! Na delo, ker ni več daleč čas — ko bode zagospodaril nad naprednim Škocijanom črni klerikalizem!

— **K roparskemu umoru na Tolstem vrhu** se nam še poroča: Žrtve tega zločina je po vsi okolici znana Zagorčeva Cila. Bila je čez 70 let stara, slabotna ženica-samica. Imela

je vinograd in hram pod cerkvico sv. Roka, ki spada k Tolstemu vrhu. Popreje je živela v Suhadolu v bajti, toliko časa bivala tam, dokler je sploh mogla zlestiti izpod podrtije. Potem se je preselila v svoj hram k sv. Roku. Tudi tukaj ni imela prostora spodobnega za človeka. Brez peči, brez oken, na tleh si je postlala s škupo in tako prebila celo zimo. Pečala se je s prekupovanjem jajc in ker je bila silno skopa in v svojih potrebah zmerna, si je prihranila nekaj denarja. Nekateri pravijo, da mora imeti denar v kaki hranilnici, drugi, ki jo bolje poznajo, pa so mnenja, da svojih prihrankov niti katoliškim hranilnicam ni zaupala, ampak ga je shranjevala pri sebi, kakor to delajo taki skopi ljudje. V torek so jo še videli pri njenem hramu. Potem pa je ni bilo več na izpregled. Eni so mislili, da je šla kam za svojo kupčijo. Ko je pa le ni bilo nikjer opaziti so šli v hram pogledat. In tu so jo našli v groznem položaju. Bila je sklonjena na svoji »postelji«, kakor bi bila hotela vstati, tako da je eno nogo imela precej nazaj v klečečem stanju iztegnjeno, drugo istotako naprej. Najbrže jo je ropar dobil na ležišču ponoči, jo za prvo silo udaril po glavi, pri čemer se je dvignila z ležišča, morda vsled grožnje, da naj mu izroči denar, ga kleče prosila naj se reve usmili. Skoro gotovo je tudi kričala, vsled česar ji je lopov prerazal pod govtancem vrat in sicer kakor pripovedujejo, do približno do pod ušes. Na eni roki so se poznali tudi blatni odtiski. Iz tega eni sklepajo, da ji je lopov stopil z blatnim čevljem na roko, ko se je dvignila z ležišča, da ji je tem ložje prerezal vrat. Drugi pa menijo, da jo je zločinec napadel že kje znanj, kjer se je oblatila vsled dežja, (tisti dan je res deževalo) potem pa jo je zanesel v hram ter tam položil kakor so jo potem našli. Govori se o roparskem umoru. To je vsaj v toliko opravičeno, ker morilec pri taki slabotni starici ni mogel drugega namena zasledovati, kakor umoriti in oropati jo. Drugo vprašanje pa je, če je morilec dosegel svoj pravi namen, če je namreč dobil kaj denarja pri nji. Kakor priče pripovedujejo, se je po dejanju našel pri nji še denar. Pri vprašanju, kdo je storilec, je takoj padel sum na nekoga pohajkača, ki je imel tod okoli večkrat opraviti z ženskami.

— **Kinematograf »Ideal«.** Slavno občinstvo se opozarja na velikanski film »Življenje Jezusovo«, ki se predvaja od danes naprej le šest dni pri vseh predstavah. Jezusovo življenje, ki nam ga predvaja ta film, nima nič skupnega z dosedanjimi vprizoritvami te vrste, temveč tu se nam kaže skupno dejanje, dramo, ki učinkuje bolj pretresujoče in zanimivo, kakor bi nam zamogla to podati fantazija pesnika. — **Ta film nas popelje v one svete kraje Palestine,** kjer se je res vršilo življenje in trpljenje našega Zveličarja, in mora na vsako občinstvo napraviti največji vtisk. Nihče naj torej ne zamudi prilike, in si ogleda to izredno krasno sliko. Radi visoke odškodnine, ki jo mora ravnateljstvo plačati tovarni, so se cene le neznatno zvišale. Predstave se vrše vsak dan od pol 3. dalje vsako poldrugo uro do do pol 12. zvečer. V nedeljo dopoldne od pol 11. do 12. in popoldne že od pol 2. vsako poldrugo uro do pol 1. zvečer.

— **Pritožbe zoper premogarje.** V zadnjem času prihajajo pritožbe, da premogarski hlapci prinašajo strankam v vrečah premalo premoga, da je moker kakor tudi vreče, ter da so te češče tako plombovane, da se jih lahko sname in zopet dene nazaj. Po določilih za prodajo premoga na drobno mora biti v vsaki vreči toliko premoga, kolikor ga premogar napove (običajno 50 kg), da ne sme biti moker niti premog, niti vreča takrat, ko se tehta. Istotako je prepovedano v premog mešati kamenje ali pesek. Vreče morajo biti tako plombovane, da se mora, ako se hoče premog iz njih stresti, motvoz prerezati. Na plombah morata biti začetni črki imena in priimka prodajalčevega. Pri tem se pa stranke opozarjajo še na neke druge zvišave, ki se tudi češče dogajajo. Ko kuharica čuje žvižg, naroči n. pr. šest vreč premoga, kate-rega ji premogar znosi v drvarnico, kuharica ali gospodinja pa med tem časom opravlja svoj posel. Možakar ga faktično prenese le pet vreč, eno vrže pa prazno h kupu. Ako stranka tarna, da se ji zdijo premalo premoga, hlapec pokaže vseh šest že izpraznjenih vreč, češ: »saj vidijo, da je šest žaklijev«, in s tem preslepi naročnico, da mu plača za šest vreč premoga, v tem, ko ga je dobila le pet in poštenjaki je preskrbljen za cel dan za jeruš. Poudarjamo, da je to znan trik nekaterih premogarskih hlapcev. Mestni magistrat bode po tržnem nadzorstvu na te nedostatke strogo pazil, stranke naj pa take tiče v lastnem interesu nemudoma na-

znajo. Kazen je od 2 do 200 kron globe, v slučaju neizterljivosti pa od 6 ur do 14 dni, poleg tega se bode pa takim ljudem, kakor tudi onim, ki so bili zaradi tatvine, goljufije ali pijanosti že večkrat kaznovani, vožnja prepovedana. Tudi gospodar, ki vzame takega hlapca v službo, zapade kazni.

— **Posledice poslane razglednice.** Včeraj je dobila delavka v tobačni tovarni Pavlina Trpinova od nekake fanta razglednico, katero je vzela iz nabiralnika njena sodelavka Frančiška Tomšičeva ter jo prinesla v dvorano in položila na stran, v mnenju, da jo pozneje odda adresatini. Ženska radovednost in klepetavost pa je povzročila, da je za to karto izvedel Trpinove pravi ljubimec, je v tovarni ključavničar. In to ji je bilo preveč. Razšopirila se je kakor puran ter v delavni dvorani naskočila Tomšičevo in jo vpriči vseh sodelavk kremenito oklofotala. S tem je bilo prvo dejanje končano, drugo se je pa pričelo zvečer pred tovarno na cesti, ko je delavstvo odhajalo domov. Frančiška Tomšičeva je klofote mirno spravila v žep, tembolj so pa bolele njeno sestro Marijo, ki je tudi v tovarni. Po odmoru je le-ta počakala Trpinovo pred tovarno in ko jo zagleda, se zapodi vsa razkačena vanjo, jo začne obdelovati s pestmi, naposled se je pa poslužila zadnjega ženskega orožja — las. Bil je vam prizor za bogove! Vpitje in lasanje je bilo tako, kakor med cigani. Izpulila ji je iz las vse igle, glavniki so irčali na okrog in hipoma je imela Trpinova lase podobne kodelji prediva. Ko je bilo tudi to dejanje končano, jo je Tomšičeva urnih nog odkurila z bojnega polja. »Predstava« je privabila na stotine delavstva, ki je tovarno zapuščalo, in čule so se pikre zabavljice, karanje, obžalovanje javnega ponižanja, največ je bilo pa šaljivk in smeha in tudi danes je v tovarni predmet vseh šali in govorice edino ravs zaradi karte. Pripomniti je še, da je bil vsled tega promet popolnoma ustavljen do konca rabuke. Finis bode menda napravilo pa ravnateljstvo.

— **Nagajiv april.** April je bil začetkom letos zelo topel, da pretopel, kar je imelo za posledice, da je zgodnje sadje že vse v bujnem cvetju in obeta letošnja letina biti s sadjem izredno bogata, če ne bode elementarnih nesreč. Zadnje dni je pa postalo hladnejše in ponekoliko deževno. Danes ponoči je pa celo sneg pobelil precej nizko višje in tudi nižje hribe, dopoldne je jelo pa snežiti tudi po nižavah. Če se temperatura ne spremeni, se je bati pozebe, kar bi povzročilo sadje- in vinorecem ogromno škodo.

— **Preiskava jajc.** Tržno nadzorstvo je danes dopoldne v svojih uradnih prostorih z lektrično lučjo preiskalo 600 jajc, ki so jih ženske prinesle prodajat, in je bilo med vsemi samo eno pokvarjeno. — Krompirjarožnika so pripeljali poljedelci na trg do 40 voz in so ga prodajali po 8 K 100 kg. Zelo spekulativne so pa ženske, ki prodajajo zelenjavo. Ko je začel naletavati sneg, so pri zelenjavi takoj poskočile za par vinarjev in jih je seveda moral plačati, kdor je hotel jesti solato.

— **Nesreča na cesti.** Ko se je včeraj popoldne z enovpreženim vozom Vodnikov hlapec Štefan Gnez pripeljal iz Streliške ulice na Cesarja Josipa trg, je nenadoma padel z voza, vsled česar mu je jela teči iz ušes kri in je obležal tam nezavesten. To je videl pri oknu član rešilne postaje Gašper Kumelj, ki je prišel takoj na pomoč, in ko je videl, da Gneza ne more spraviti k zavesti, so takoj napregli rešilni voz in ponesrečenca z njim prepeljali v deželno bolnico, kjer so še nezvestnega izročili. Gnez je vozil zmerno in je baje epileptičen.

— **S trga.** Včeraj je s Šolskega drevoreda še ostala polovica mesarjev vsled začetka z delom kanalizacije prestavila svoje stojnice na Vodnikov trg, kjer bodo toliko časa, da bode delo končano. Ostalo je na svojem mestu le še zadnjih 11 stojnic, ki jih bodo morali pa tudi premestiti, ko dospoje z delom do tja.

— **Nova elitna dunajska damska godba igra** vsak večer v »Narodni kavarni« na Dvorskem trgu.

Loterijski odbor efektne loterije

v prid slovenskim upodabljaljočim umetnikom vladno prosi, da imetelji srečk omenjene loterije blagovoliše najkasneje do 15. t. m. opoldne odposlati skupiček za prodane srečke ali pa dotlej vrniti neprodane srečke.

Razne stvari.

* **Ponarejen francoski konjak.** Francoska firma za konjak Martell je bila pred par tedni vročilo pritožbo zaradi ponarejanja njenega konjaka. Preiskava je dognala, da je bila organizirana cela družba, ki se je bavila s ponarejanjem francoskega konjaka.

* **Eksplodija.** V Dortmundu se je pripetila v plavžu „Ihrion“ velika eksplozija. Baje je bil en delavec na mestu mrtev, štirje delavci so bili težko opečeni, izmed njih sta dva že umrli.

* **Generala stavka v Belgiji.** Zaradi generalne stavke je bila mobilizirana vsa vojska 60000 mož, 6000 orožnikov in vsa meščanska straža. Vlada je dala mestno elektrarno in plinarno vojaško zaščititi in je pozvala tudi avtomobile, da stopijo v službo. Baje se udeležujejo tudi že vojaški socialistični demonstraciji.

* **Napačni turški častnik.** Na Dunaju so aretirali predvčerajšnjem 36letnega kupovalca slikami, derviša Halevičeva iz Sarajeva, ki je pod imenom Emir beg Kasim izvršil baje kot branitelj trdnjave Tuzi proti Črnogorcem svoj čas tudi v Gradcu razne goljufije.

* **Avstrijski nadporočnik vohun.** Z Dunaja poročajo, da je bil tam pred par dnevi aretiran nadporočnik I. bosanskega pehotnega polka Čedomir Jandrić zaradi vohunstva v prilog Rusije. Čedomir Jandrić je obiskoval vojno šolo. Tudi njegovega brata bivšega poročnika-računovodja Aleksandra Jandrića so aretirali.

* **Milijonar izginil.** Veliko pozornost vzbujal v Londonu, da je izginil pred par dnevi multimilijonar Martin iz Memphisa. Dne 3. t. m. je zapustil avtomobilski klub ter se je hotel s parnikom: „La France“ prepeljati v Ameriko. Imel je že vozni listek, vendar pa se ni vkrcal. Imel je s seboj več denarja ter se izreka sum, da je bil morda žrtev kakšnega hudodelstva.

* **Zaradi balkanskih dogodkov.** Sarajevsko okrožno sodišče je obdalo urednika socialističnega lista „Glasa Svobode“ Marka Brkovića v trimesečno ječo brez pravice do običajne custodie honesta, dalje urednika bivše „Otdžbine“ Lazo Radulovića v dvomesečno ječo in urednika „Srpske Riječi“ Tanasija Pavlovića na 6 tednov zapora ali na 840 kron globe. Zasluzili so si kazni s tem, da so preveč pisali o balkanskih dogodkih.

* **Čez 23 let odkrit umor** — priznanje na smrtni postelji. Pred 23 leti so našli v Ravensbachu umorjenega minarja Fleischa. Izvršil se je roparski napad. Ropar je odnesel precej blaga in denarja, med Fleischem in roparji pa se je moral, kakor je vse kazalo, dogoditi hud boj. — Kot osumljena ropa so takrat aretirali posestnika Steirerja in Schoberja. Oba pa so čez 6 tednov izpustili, ker preiskava ni mogla izkazati dokazov za krivdo. — Pred nekaj dnevi pa sta se Steirer in Schober, ki sta znana kot zelo dobra prijatelja, skregala v gostilni s posestnikom Gotingerjem. Med hudim prepiranjem, ki bi se bilo kmalu končalo s pretepom, je Gotinger očital obema prijateljem, da sta oropala in umorila pred 23 leti mesarja Fleischa. Gotinger pravi: Moja sestra je imela svoj čas, kmalu po zločinu, skrivno ljubavno razmerje s Steirerjem. To je priznala na smrtni postelji. Obenem pa mi je povedala, da ji je Steirer takrat zaupal, da sta on in njegov prijatelj Schober oropala Fleischa. Nista imela namena umoriti ga, toda ker jih je Fleisch zasačil in napadel, sta ga v boju umorila. Ko sta navzoča Steirer in Schober slišala to javno obtožbo, sta odšla iz gostilne in pobegnili. Ko sta se čez par dni vrnila, ju je orožništvo aretiralo in izročilo sodišču, ki je uvedlo ponovno preiskavo.

* **Ključ k bogastvu hrani boginjo Fortuna.** Njen naslov pove glavno zastopstvo Češke industrijske banke v Ljubljani, katera s svojim današnjim oglasom vabi vse dotičnike, ki se za ta ključ zanimajo.

* **Kar se sveti, je rojeno trenotku!** Mnogo bahato opremljenih, pa tudi drago plačanih odvajalnih sredstev imamo, ki se vsak dan na novo pojavljajo, da kmalu zopet izginejo s pozornostjo! Franc Jožefova grenčica je pa že dolgo preizkušena čista rudninska voda, ki izvira iz Franc Jožefovih zdravilnih vrelcev v Budi (Budapešta) in se brez kake primesi, prav kakor izvira iz tal, polni v še neporabljene steklenice. Pristna Franc Jožefova voda, ki se dobiva v lekarnah, drgerijah in trgovinah z rudninskimi vodami, je treba smatrati za idealno sredstvo, ki tudi pri daljši rabi nikoli ne odreče učinka in je posebno pripravna, odstraniti kronično telesno zaprtje. Preiskusili so to vodo in se o njej izrekli raziskovalci in učenjaki n. pr. Bamberger, Biermer, Cantani, Gerhardt, Giannini, Klebs, Krafft-Ebing, Kuss-

maul, Leube, Leyden, Nussbaum, Porro, Rokitsansky, Scanzoni, Semmola, Senator, Spiegelberg, Zweifel in mnogo drugih prvakov medicinske znanosti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vojna na Balkanu.

Vprašanje Skadra.

Belgrad, 12. aprila. V tukajšnjih diplomatskih krogih potrjujejo, da je Skader definitivno za Črno goro izgubljen. Srbija bo pod pritiskom razmer morala odpoklicati svojo vojsko izpred Skadra. Ako pa se to zgodi, so Črnogorci preslabi, da bi sami zavzeli Skader, če bi se odločili, da bi vztrajali v odporu proti velesilam. Vsa črnogorska vojska pred Skadrom šteje namreč samo 20.000 mož. A tudi skupno s Srbi je oblegovalna armada razmeroma preslaba za končni naskok, zakaj Srbom se je posrečilo spraviti pred Skader šele 17.000 mož, dočim je drugih 17.000 mož ostalo v Solunu, ker so grške ladje ustavile nadaljni transport deloma iz strahu pred turško križarko „Hamidie“, deloma pa iz strahu pred blokado.

Belgrad, 12. aprila. Vzrok, da je vlada ukazala generalu Bojoviću naj ustavi operacije pred Skadrom, je po informacijah na najkompetentnejšem mestu ta, da je bila Srbija v četrtki zvečer zaupno od prijateljske strani obveščena, da je Avstro-Ogrska trdno odločena, da ali pripade Skader Albaniji ali pa da brez odlaganja takoj zasede sandžak Novi Pazar.

Ta informacija je absolutno točna, dasi jo z vladne strani dementirajo.

Bombardiranje Skadra.

Kotor, 12. aprila. Iz zanesljivih krogov poročajo, da Črnogorci in Srbi zopet bombardirajo Skader.

Cetinje, 12. aprila. Tu je razširjena vest, da se bo oblegovanje Skadra nadaljevalo.

Cetinje, 12. aprila. Poročila tujih listov, da bi hotela Črna gora proti odškodnini 20 milijonov ustaviti operacije proti Skadru so popolnoma izmišljene. S tem bi bila čast padlih črnogorskih junakov oskrinjena.

Tudi vest o nameravanem odstopu kralja je neresnična. Vse te vesti so stališče kralja le okrepile. Vprašanje Skadra ni vprašanje dinastije, marveč celega črnogorskega naroda.

Srbi zapuščajo bojišče pred Skadrom.

Belgrad, 12. aprila. Včeraj popoldne se je sestal srbski ministrski svet pod predsedstvom kralja, ter je razpravljalo o zunanje-politični situaciji, ki je nastala vsled intervencije velesil, oziroma njih protesta proti oblegovanju skadrskih trdnjav. Z ozirom na poročila iz evropskih glavnih mest in na jasno izjavo ruske vlade se je srbski ministrski svet odločil odpoklicati srbske čete izpred Skadra ter je že izdal tozadevno povelje na generala Bojovića.

Albanija?

Dunaj, 12. aprila. Velesile si niso edine glede ustave in splošne konstelacije bodoče Albanije. Rešiti še je vprašanje albanske nevtralitete, rešiti je še tudi vprašanje, kdo zasede prestol, diskutira se vprašanje, če bi ne kazalo postaviti na čelo kakšnega predsednika. Meje niso določene, niti ni določeno razmerje Albanije napram drugim državam. Določeno je samo to, da vojvoda Monpienski nima upanja na albanski prestol.

Situacija.

London, 12. aprila. »Reuter« poroča iz diplomatskih krogov, da je presoja splošni položaj optimistično. Edino skadrsko vprašanje je še zapleteno. Angleški krogi so prepričani, da se bo tudi to vprašanje mirno rešilo in da bo mir s Turčijo sklenjen najkasneje čez enega tedna. Zlasti ruska izjava je prišla v pravem trenutku in pripomogla k zbliznanju. Oficijozno ni nič znanega o kaki kompenzaciji Črni gori. Angleška vlada pa priznava, da sta storili Italija in Rusija tozadevne korake.

Seja veleposlanikov v Londonu.

London, 12. aprila. Reuterjev urad poroča, da je trajala včerajšnja seja 2 uri. Bila je brezuspešna. Odgodila se je do četrta prihodnjega tedna. Bavila se je z noto balkanskih držav in konstatirala, da so vse države odobrile nje vsebino. Zastopniki velesil v balkanskih glavnih mestih imajo odgovor baje že v rokah.

Egejski otoki.

Carigrad, 12. aprila. Po zanesljivih vesteh dobi Grška otoke

Chios, Mitilene, Kreto in Nikarijo. Samos bo avtonomen. Bolgarska dobi Tasos, ostali otoki ostanejo turški.

Velesile in Bolgarska.

Dunaj, 12. aprila. Včeraj se je vršil v Sofiji kongres progresistov, katerih načelnik je dr. Danev. Na Dunaju naglašajo, da se je Bolgarska uklonila zahtevam velesil. Zato bodo velesile podpirale Bolgarsko pri rešitvi zahodnih mej med Bolgarsko in Turčijo. Dr. Danev se je baje izrazil, da se bodo vršili še veliki konflikti zaradi dveh vprašanj.

1. Srbija je akceptirala v svoji pogodbi z Bolgarsko meje med obema državama. Bolgarska bo vstrajala na tem, da se ta pogodba izvede.

2. Med Grško in Bolgarsko ni bila sklenjena nobena pogodba zaradi razdelitve okupiranega ozemlja, marveč samo vojaška pogodba, ki nima za podlago, da se razdeli ozemlje po žrtvah in izgubah obeh držav.

Intervju z Malinovem.

Dunaj, 12. aprila. »Neue Freie Presse« prinaša intervju z Malinovanom, ki pravi, da se bodo na Balkanu razvili še veliki spori. Priplel, Veles in Ohrida so bili odločeni Bolgarski. Bolgarska je že dala Kumanovo in Skoplje Srbiji, to je bila žrtev in gotovo je, da narod bolgarski s tem ne bo zadovoljen. Z Grško ni bila napravljena razdelitvena pogodba, marveč samo vojaška konvencija, tem težja bo uravnavala. Mi zahtevamo Solun in Kastorijo. Če se te zahteve ne realizirajo, bi bila Balkanska zveza, komaj rojena, že mrtva.

Bojkot proti Avstriji.

Belgrad, 12. aprila. Vlada izjavlja, da nima ničesar opraviti s proglasitvijo bojkota nad avstrijskim blagom. Bojkotno gibanje v Srbiji je popolnoma samoraslo in izvira iz bogatih in neodvisnih srbskih trgovskih krogov, ki so razvili živahno agitacijo za bojkot, s katerim hočejo kaznovati avstrijsko industrijo za politiko Avstro-Ogrske napram Srbiji. Odličnim reprezentantom srbske trgovine stoji na čelu predsednik beogradske trgovske zbornice Riznić, kateremu se je posrečilo pridobiti skoraj vse srbske trgovske kroge za bojkot proti Avstriji. Bojkot se prične v 10 dneh. Vse srbske velike firme so se obvezale, da se udeležijo tega bojkota in so določile, da izgubi vsaka firma kredit, ki bi se iznevrila. Mnogo srbskih trgovcev je že storniralo svoja naročila na Dunaju in sploh v Avstriji. Tudi avstrijske slovanske, zlasti pa češke trdke so s tem močno prizadete, ker se raztezajo bojkot na celo Avstrijo. Srbsko trgovstvo se je obrnilo tudi na bolgarsko trgovstvo in v Atene, da podpirajo to akcijo. Uspeh tega koraka še ni znan. Srbska vlada izjavlja, da smatra ta bojkot morda za nekoliko preoster, pred vsem pa za politično nekoliko manj realno sredstvo, zlasti ker je situacija taka, da bi se mogli vsi neodgovorni krogi pridružiti korakom, ki bi mogli otežiti zbliznanje v razmerah med Avstrijo in Rusijo.

Bojkot proti Avstro-Ogrski.

Belgrad, 12. aprila. Shod komercialnih organizacij v Srbiji je sklenil po kratki debati proglasiti Avstro-Ogrski zaradi stališča, ki je zavzel v vprašanju Albanije, bojkot, ter pozivlja zaveznike, da se naj pridruže temu gibanju.

Ubegli turški častniki.

Budimpešta 12. aprila. Izmed turških častnikov, ki so prekorčili avstro-ogrsko mejo in so bili internirani v Kapošvaru, je pobegnilo v zadnjem času več častikov in sicer dva majorja in en stotnik ter en nadporočnik z enim prostakom. Znanci v Kapošvaru so dobili od njih pisma, v katerih jim naznanjajo, da so srečno prispeli do turške vojske pred Caltldžo.

Solun in Bitolja.

Dunaj, 12. aprila. Iz diplomatskih krogov prihajajo vesti, da bi hotele velesile priznati Solun Grški. Bolgarska pa vztraja na svojih zahtevah in je eventualno pripravljena k skrajnim sredstvom. Tudi glede Bitolja vztraja Bolgarska napram Srbiji na svojem prvotnem stališču. Zdi se pa, da sta se Srbija in Bolgarska glede Bitolja in Soluna sporazumeli.

Ob Čataldži.

Sofija, 12. aprila. Dne 7. t. m. ob 4. zjutraj se je izkrcala ena turška stotinja pod zaščito neke vojne ladje južno od vasi Skastero ter prodirala prči neki bolgarski stotniji, ki jo je hotela prijeti v hrbtu za vasio Jalos. Bolgari so začeli s ljutim ognjem ter primorali sovražnika, da se je ustavil. Ob enem je prispel od naših glavnih pozicij bataljon naših vojakov ter je bila turška kolona razbita. Po

polodne sta dve bolgarski stotniji pregnali Turke z obrežja pri Kumburgasu. Sicer je bil dan miren.

Bolgarska in Grška.

Sofija, 11. aprila. Odločitev v vprašanju Silistrije v prid Romunski je vzbudila tu veliko nevoljo. Virtualistični listi ostro obsojajo rusko diplomacijo, da je v to privolila, istotako zahtevajo, da naj Bolgarska vztraja pri svojih zahtevah zaradi Soluna. Vlada pošilja močne oddelke pred Solun, da tudi vojaško podkrepiti stališče. Tudi Grška se trudi ojačiti svojo vojaško pozicijo v mestu.

Dunaj, 11. aprila. V merodajnih krogih pripisujejo solunskemu vprašanju veliko važnost. Trozveza je pripravljena priznati Solun Bolgarski.

Bolgarska in Romunska.

Petrograd, 12. aprila. Petrogradski politični krogi izjavljajo, da je zadnja seja veleposlanikov v Petrogradu odobrila od velesil predlagano rešitev bolgarsko-romunskega spora.

»Keraunos« obstreljuje maloazijsko obal.

Atene, 12. aprila. Vojno ministrstvo pribočuje sledeče obvestilo: V sredo je grški torpedni rušilec »Keraunos« razdeljal vojaško telefonsko postajo v Ajvaliku, nasproti otoku Mitileni, in razdeljal tudi novo turško vojašnico v Aliarneki.

»Hamidie« in Sueški prekop.

London, 12. aprila. Reuterjev biro poroča, da se je grška vlada pritožila, da je turška križarka »Hamidie« že opetovano preplula Sueški prekop. Pri tem je grška vlada naglašala tudi, da je dobivala »Hamidie« na odprtem morju kurivo in da je smela neovirano stopiti s Carigradom v brzojavni dogovor, kar je nevaren precedenčni slučaj za ladje drugih držav, zlasti če pride do vojne, v kateri bi igral Sueški prekop kako vlogo.

Rdeči polumesec za Odrin.

Carigrad, 12. februarja. Misija Rdečega polumeseca, ki se mudi, je storila korake, da se odpelje v Odrin Rdečega polumeseca, ki se mudi tuje la, zdravila in denar.

Turčija in vojna odškodnina.

Carigrad, 12. aprila. Turški listi izrekajo svojo nezadovoljnost s tem, da bi plačala Turčija Balkanski zvezi kako vojno odškodnino.

Senzacionalna aretacija dveh častnikov. — Zveza teh častnikov z načelnikom generalnega štaba! — Kompromitiranih je baje več višjih oficirjev.

Dunaj, 12. aprila. Tu so prišli na sled veliki vohunski organizaciji baje na korist Rusije. Razkritja vzbujajo kolosalno senzacijo. Organizacija je bila baje razpletena po vsi Avstro-Ogrski. V afero so zapleteni razni odlični ogrski častniki. Izmed osumljencev sta bila prva aretirana dva častnika v Zagrebu, ki sta postala sumljiva zategadelj, ker sta v zadnjem času silno razkošno živela in trošila ogromne svote. Na njihovem stanovanju so našli razna kompromitujoča pisma. Med temi pismi se nahajajo tudi tisti, ki jih je pisal ruski podanik Brabura, ki je v Avstriji znan po raznih vohunskih aferah. Ta pisma nadalje tudi dokazujejo, da je bil Brabura v zvezi tudi še z drugimi častniki na Ogrskem in v Avstriji. Dne 7. t. m. je bil aretiran poročnik Aleksander Jambrić. Izvedli so na njegovem stanovanju hišno preiskavo, ki je spravila na dan silno mnogo obtežljivega materiala. Iz tu zaplenjenih pisem se je tudi dognalo, da je v afero zamotan tudi aretovanec brat Čedomil Jambrić, nadporočnik pri 1. bosanskem pehotnem polku, ki je obiskoval drugi letnik vojne akademije, in se pripravljaj za vstop v generalni štab. Nadporočnik Čedomil Jambrić je bil v intimni zvezi z načelnikom generalnega štaba baronom Conrad-Hoentendorffom. Jambrić je bil namreč najintimnejši prijatelj Hoentendorffovega sina, ki je zlasti vplival na to, da je Jambrić prišel v vojno akademijo na Dunaju. Na nadporočnikovem stanovanju so našli razne važne vojaške dokumente, ki jih je Jambrić prepisal iz arhiva generalnega štaba. Ta arhiv mu je bil namreč vedno odprt, ker je Jambrić splošno veljal za posebnega zaupnika generalnega štaba in barona Conrada, to tembolj, ker mu je generalni štab opetovano poveril razne zaupne misli. Kakor se govori, je v afero zapletenih več visokih vojaških dostojanstvenikov in ni izključeno, da pride že v nekaj dneh do novih senzacionalnih aretacij.

Sarajevo, 12. aprila. Tu so aretirali očeta bratov Jambrića, bivšega vojaškega oficijala Jevrema Jambrića, ki je baje tudi v zvezi z vohunsko afero, ki so jo razkrili na Dunaju.

Preiskava je dognala, da imajo Jambrići sokrivce tudi v Zagrebu in Budimpešti in celo, kakor zatrjujejo, na Romunskem.

Dunaj, 12. aprila. V dunajskih vojaških krogih zatrjujejo, da je v Jambrićevi aferi kompromitiran tudi vojaški ataše pri ruskem veleposlanstvu na Dunaju.

Novo avstrijsko posojilo.

Dunaj, 12. aprila. Pod predsedstvom finančnega ministra so se vršile včeraj važne konference o avstrijskem posojilu. Do sedaj je dobila avstrijska finančna uprava dovoljenje najeti efektivno 130 milijonov kron. Novo posojilo se najame v Nemčiji po 4½% in naj ima tržno vrednost. Posojilo se glasi na poštno hranilnico in na neki nemški kon-sorcij.

Dunaj, 12. aprila. Iz finančnih krogov se razglša, da gre v tem slučaju za posojilo nominalnih — 122,800.000 mark, ki se izplačajo v 65 letih. V podpis pride ta svota koncem tega meseca v Nemčiji. Naš finančni minister je pri tej priliki izjavil, da je razvoj dogodkov na Balkanu in razmerje Avstrije napram balkanskim državam zadovoljivo.

Češko-nemška pogajanja.

Praga, 12. aprila. »Bohemia« poroča, da je izvedela iz medadajnega vira, da je vlada sklenila aktivno poseči v češko-nemški spor če se pogajanja med češkimi in nemškimi voditelji strank razbijejo. Vlada namerava v tem slučaju prezreti vse avtonomne korporacije in nastopiti z nasilnimi sredstvi, da reši finančno krizo na Češkem. Vršile so se tozadevno baje že tri ministrske konference.

Volilna reforma v Galiciji.

Lvov, 12. aprila. Odsek za volilno reformo je izdelal včeraj 23 paragrafov deželnozborskega volilnega reda z majhnimi popravki. Prišel je do § 43. Predloga bo končana najbrže danes nakar se bo bavil pododsek z razdelitvijo v volilna okrožja.

Cuvajzem.

Zagreb, 12. aprila. Višje državno pravdnštvo izkazuje za časa Cuvajzma na Hrvaškem skoro 300 političnih deliktov. Število policijskih kazni na podlagi odredb kraljevskega komisarja je seveda neprimerno večje.

Madjarska družba „Julian“.

Zagreb, 12. aprila. Na podlagi tiskovne cenzure, ki gre seveda Madjarom v vsakem slučaju na roko, je madjarska šolska družba „Julian“ razvila živahno agitacijo. Zlasti pod krinko državnega železniškega ravnanstva je bila ustanovljena cela vrsta madjarskih šol. Tako je vlada že dovolila, da se razširi ljudska šola v Oseku in dovolila, da se otvori cela vrsta drugih šol. Govori se, da naj se otvori tudi v Zagrebu madjarska višja ljudska šola.

Nova napetost med Nemčijo in Francosko.

Pariz 12. aprila. »Echo de Paris« izve, da zahteva Nemčija pristanišče Aleksandreto v Sredozemskem morju za sebe. List svari vladu pred tako izpremembo mornariških sil v Sredozemskem morju ter naglašja da ima Nemčija že sedaj 6 vojnih ladij v Sredozemskem morju.

Vojaške predloge.

Curih, 12. aprila. »Komite za nemško-francoski sporazum« je izdal na vse člane nemškega in francoskega parlamenta glede konference za sporazum med obema državama povabilo na konferenco, ki se vrši 20. t. m. To povabilo pravi, da se bo konferenca bavila pred vsem s časom, kdaj naj se izvrše vojaške predloge in ne toliko z njega vsebino.

Adjutanti nemškega cesarja.

Berolin, Socijalni demokrati so v proračunski komisiji nemškega državnega zbora predlagali, da naj se se število adjutantov za nemškega cesarja zniža od 12 na 6. Predlog je bil z glasovi konservativcev, nacionalnih liberalcev, centruma in Poljakov odklonjen.

Demonstracije v Rusiji.

Moskva, 11. aprila. Policijski prefekt je izdal ukaz s katerim se prepovedujejo vse poulične demonstracije.

Prečitane časopise v šentjakobskem okraju

sprejema vsako sredo zvečer od 7. do 8. ter vsako nedeljo dopoldne od 11. do 12. »Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj« v društveni sobi, Vožarski pot 4, da jih potem odda ljudem, ki drugače ne pridejo do branja, pa radi bero.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Srečko Vrščič, trgovec in blagajnik Ciril-Metodove podružnice v Ljutomeru, 14 K 58 v, katere se je nabralo ob izročitvi diplome — za 200 K iz nabiralnika — gostilni g. Fr. Seršena v Ljutomeru. — G. Jos. Novak v St. Vidu je poslal 50 K v družbine namene. V spomin smrti svaka, oziroma strica g. Jakoba Trdine v Ptuj sta nakazala gg. višji deželni sodni svetnik Iv. Škerlj in profesor Ljubovoj Škerlj v Novem mestu 12 kron. Ciril-Metodova podružnica v Moravčah je poslala 10 K F. Kobalove poravnave. Marljiva Ciril-Metodova podružnica v Vrtojbi pri Gorici je poslala 125 K čistega dohodka priditve na velikonočni ponedeljek. 10 K je daroval g. Jos. Nemec, sodo-vičar v Podgori, ostalo se je nabralo pri vstopnini in plesu, 36 K pa je izročil g. Alojzij Vuk, poslovodja konsumnega društva v Vrtojbi, kot čisti dohodek od prodane brezalkoholne pijače na veseljem prostoru. — Ta poštrevanost g. Vuka zasluži posebno priznanje. Hvala!

Društvena naznanila.

Za zgradbo Sokolskega doma Sokola II. v Ljubljani so nabrali v veseli družbi v gostilni gosp. Kovarčiča na Marije Terezije cesti 10 kron. — Hvala in sokolski nazdar darovalcem!

Javno predavanje Nar. soc. zveze o »Delavskih širajkih in njih posledicah«, katero bi se imelo vršiti jutri v nedeljo 13. t. m. je preloženo na prihodnjo nedeljo dne 20. aprila ob pol 10. dopoldne v restavraciji Narodnega doma. Predavanje se preloži vsled tega, ker je roral g. predavatelj nenadoma odpotovati.

Seja združenega veseljenega odseka N. S. Z. in Z. J. Z. za prireditve velike veselice dne 1. majnika, se vrši v sredo 16. t. m. točno ob 8. zvečer v posvetovalnici N. S. Z. v Narodnem domu. Prosimo vse tovariše, da se seje točno in polnoštevilno udeležijo!

Društvo notarskih kandidatov graškega nadsodišča v Ljubljani ima dne 19. aprila t. l. ob pol 9. zvečer v restavraciji Narodnega doma svoj redni občni zbor. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se ob 9. zvečer istega dne in v istem lokalu II. občni zbor, ki je sklepčen, ne glede na število navzočih članov. — Kdor ne more osebno priti, naj pošlje kakemu članu pooblastilo.

Narodna društva v Spodnji Šiški se vladno vabijo, da se zanesljivo udeležijo seje skupnega odbora, ki se vrši v torek, dne 15. aprila ob pol 8. zvečer v Čitalnici.

Sokol Kamnik-Presejce priredi izredni občni zbor v nedeljo, 13. aprila, pri bratu Petelinu.

Za Sokolski dom na Vrhniki so darovali: Neimenovani 30 K; zbrani pevci 5 K; Anton Pretinar 7 K. Po nabiralnikih nabralo se je pa v sledečih gostilnah: Pri Jurci 24 K; pri Kočevanju 15 K 72 v; pri Korencanu 21 K

70 v; pri Oblaku 4 K 36 v; pri Simonu 6 K 60 v; pri Šinkovcu 4 K 10 v; skupaj 118 K 48 v. — Vsem najiskrenejša zahvala! Na zdar!

**Kupujte pridno srečko „Sploš. ženskega društva“ v korist slovenskih umetnikov. 200 krasnih dobrih, slik doma-
ših slikarjev. Srečka 2 K 1.**

Izpred sodišča.

Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.

Zadnji prizor črnomeljske afe-re. Znan črnomeljska kavarniška afe-ra, ki se vleče že skoro leto dni, je vendar enkrat pokopana. To pot se je pritožila ga. Sofija Urschitz zoper razsodbo okrajnega sodišča v Metliki, ki je Stankota Jermana opro-stilo od obtožbe, da je pri kravalu v črnomeljski kavarni go. Urschitzovo lahko poškodoval. Sodnik v Metliki je obtoženemu Jermanu verjel, da je gospo Urschitz le zato prijel, ker je metala kozarce proti bratu in ni-mu in je s prijemkom za roko le ho-tel zabraniti nadaljno bombardiranje. Vzklicni senat je pritožbo gospe Urschitz v celnem obsegu zavrnil. Ali bo zdaj mir?

Kmečka pisarna narodno-napredne stranke

Vodstvo narodno - napredne stranke je ustanovilo v svojem taj-ništvu posebno kmečko pisarno, ki je na razpolago vsakemu napred-nemu kmetovalcu za popolnoma brezplačni pouk v vseh političnih, upravnih, davčnih, pristojbinskih in vojaških zadevah. Izključene pa so zasebne pravne zadeve. — Pi-sarna bo poslovala za sedaj le pisme-no in vsak napreden kmetovalec, ki je potreben kakršnegakoli pouka v zgoraj navedenih strokah, naj se obrne zaupno s posebnim pismom, kateremu je priložiti 10 vinarso znamko za odgovor (ako se želi od-govor v priporočenem pismu pa 35 vinarso znamko) na: Kmetško pi-sarno narodno - napredne stranke v Ljubljani, Wolfova ulica 10. Ob sebi umevno je, da je pisarna na razpolo-go tudi naprednim kmetiskim župan-stvom.

Darila.

Upravništvu naših listov so po-slali:

Za Ciril-Metodovo družbo: Ju-vančič iz Vidma ob Savi 8 K; daro-vali gostje, ko so bili dobre volje pri gospej Mariji Juvančič (i. s. dr. J. Dimnik 4 K, dr. F. Roš 2 K in Vodo-pivec 2 K); Fran Dekleva na N. V. ladji »Aspern« v Pulju 3 K 59 vin. — Bregar iz Maribora 3 krone 50 vin. Skupaj 15 K.

Živel darovalci in nabiralci!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 11. aprila: Josip Košmerl, izdelovalec drož, 40 let, Frančiškanska ulica 6. — Franc Triller, dninar, 64 let, Radeckega cesta 9. — Terezija Zupan, šivilja, 51 let, Radeckega ce-sta 9.

Dne 12. aprila: Franc Konač, hlapec, 30 let, Radeckega cesta 9.

V deželni bolnici:

Dne 7. aprila: Matija Pilon, bivši krojač, 70 let.

Dne 8. aprila: Primož Kosec, no-sestnik, 43 let.

Današnji list obsega 20 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Narodno zdravilo. Tako se sme ime-novati boleti utešujoče, mišice in živce rep-čujoče, kot mazilo dobro znano »Mollovo francosko žganje in sol«, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena ste-klenci 2 K. — Po poštnem povzetju razpo-silja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Tuch-lauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepratej, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 5 33

Na mučne zimske bolezni, pro-tin, revmatizem in ozeblino ugodno vpliva, bolečine tolažeče, vsrkavajo-če sredstvo za vteranje Contrheu-man iz lekarn B. Fragner v Pragi. (Glej inserat!) II a

3 zlati nauki za zdravje želodca!

Kdor s »FLORIAN-om« se krepiča,
Zmeraj dober tek ima!

Če želodec godrnja.

Pij »FLORIAN-a«, pa neha!

Ni otožen, ni bolan,

Ta, ki vživa

Postavno varovano.

Borzna poročila.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurz dunajske borze 12. aprila 1913

Maščobni papirji.	Dinar	Blagov
4% majeva renta	83—	83-20
4-2% srebrna renta	86-20	86-40
4% avstr. ronska renta	83-25	83-45
4% ogr.	81-95	82-15
4% kranjsko deželno posojilo	—	94-50
4% k. o. češke dež. banke	98-50	99-50

»Roke«.	444—	456—
Srečke iz 1. 1860 1/2	646—	658—
„ 1864	293—	305—
„ 1866	280—	292—
zemeljske I. izdaje	252-25	264-25
„ II.	238-50	248-50
ograde hipotečne	475—	487—
dan. komunalne	474—	486—
avstr. kreditne	63-50	69-50
Ljubljanske	52-25	56-25
avstr. rdeč. križa	30-75	34-75
ogr.	27-50	31-50
bazilika	228-50	231-50
turške	—	—

Dinar.	418—	420—
Ljubljanske kreditne banke	622-25	623-25
Avstr. kreditnega zavoda	510-25	511-25
Dunajske bančne družbe	121-95	127-95
Južne železnice	708-25	709-25
Državne železnice	1026-75	1027-75
Alpine-Montan	361—	364—
Češke sladkorne družbe	256-25	267-25
Zivnostenske banke	—	—

Valute.	11-41	11-46
Celinski	117-90	118-10
Marke	95-50	95-65
Franki	93-50	93-70
Lire	253-125	254-125
Rubli	—	—

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 12. aprila 1913.

Termin.	za 50 kg	10-95
Pšenice 1. april 1913	za 50 kg	11-06
Pšenice 2. maj 1913	za 50 kg	11-68
Pšenica za oktober 1913	za 50 kg	9-29
Rž za april 1913	za 50 kg	9-54
Rž za oktober 1913	za 50 kg	9-86
Oves za april 1913	za 50 kg	8-58
Oves za oktober 1913	za 50 kg	7-79
Koruza za maj 1913	za 50 kg	8—
Koruza za julij 1913	za 50 kg	8—

Trdneje.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

april	Čas opazovanja	Stanje barometra 7 mm	Temperatura C	Vetrovi	Nebo
11.	2. pop.	725-4	10-3	sr. svzh.	del. jasno
	9. zv.	726-4	6-9	„	oblačno
12.	7. zj.	726-5	1-8	„	„

Srednja včerajšnja temperatura 7-2° norm. 8-9° Padavina v 24 urah 4-2 mm.

Ženitev!

Pametno vzgojena, 25letna sirota na popolnoma dobrem glasu in lepega obnašanja, s 450.000 markami imetja si želi inteligentnega spoštovanega druga za življenje v zagotovljeni poziciji. Samo direktni, resni dopisi pod »Frohsinn 264« Köln, Hauptpostlagernd. Stroga zadržljivost anonimno brez pomena. 1231

Spretna blagajničaka

eventuelno prodajalka z večletno prakso

isče službe.

Vajena je voditi tudi pisarniška dela. Ponudbe pod »Spretna« na upr. »Sl. Nar.«

Razglednice

umetniške, in pokrajinske se dobe vedno v veliki izbiri v »Narodni knjigarni« Prešernova ulica 7.

Svetujem Vam,

1318

da si ogledate, predno si kupite kolo, najnovejše modele svetovno znanih

voznih koles

Helical-Premier

Krasen katalog zastoj.

Zastopnika:

A. Cerar, Domžale,

Mat. Rozman, Stožice.

Zopni ropot

1330

klozetnih izpiralnikov in vodovodov zabranjuje

»Friede«, utiševalec ropota. Cena 6 K.

Ivan Klima, generalni zastopnik za Avstro-Ogrsko

Dunaj III., Marokkauerstrasse, Postfach 9.

Zastopniki se iščejo. Zastopniki se iščejo.

Stanovanje

obstoječe iz 4 sob, na lepem prostoru se odda 1. maja. 1329

Naslov pove upravništvo »Sl. Naroda«.

Absolventinja

trgovskega tečaja išče primerne sl že kot začetnica. 1326

Naslov pove upravništvo »Slov. Nar.«

Išče se za trgovino z usnjem trgovski pomočnik

spreten prodajalec ter popolnoma vešč te stroke. Ozira se samo na boljše moč pri Josipu Seunig, Ljubljana. 1325

Dobro situiran uradnik išče meblovano sobo

pri sami simpatični dami.

Cenjene dopise pod »Prijetni dom« na upravništvo »Slovenskega Naroda«. 1315

Proda se 1323 nova hiša

s 4 stanovanji v predmestju Ljubljane, dalje električen pianino trdke Hupfeld in klavir v dobrem stanju. Pogoji jako ugodni.

Obrniti se je pod »Triglav«, poste restente Ljubljana.

Kupim dobro ohranjeno

mizarsko orodje

sprejme se tudi 1327

vajenec.

Takojšnje ponudbe na upr. »Sl. Nar.«

Posojilnica v Kopru (Istra) išče

izvežbanega 1321

uradnika

Nastop takoj ali vsaj v kratkem. Pogoji: Samopravnost (polnoletnost), zanesljivost v računih, vodstvo blagajne z jamstvom. Plača po dosedanji izvežbanosti prositeljev.

Narodno-socialna zveza (N. S. Z.) v Ljubljani.

Glanski prispevki in podpore določene na občnem zboru dne 6. okt. 1912.

Vpisnina 50 v. — Knjižica 20 v.

Razred I. Clanarina 20 vinarjev na teden. — Podpore:

Nad 1 leto (52 ted.) članstva: V bolezn 10 tednov po 4 K, ali v brezposelnosti 5 ted. po 8 K.
„ 3 leta (156 „) „ „ 10 „ „ 5 K, „ „ 5 „ „ 9 K in 1 teden 5 K.
„ 5 let (260 „) „ „ 10 „ „ 6 K, „ „ 6 „ „ 10 K.
Na potovanju nad 1 leto do 20 K, nad 3 leta do 30 K, nad 5 let članstva do 40 K.
Pogrebščina „ 1 „ „ 30 K, „ 3 „ „ 40 K, „ 5 „ „ 50 K.

Razred II. Clanarina 40 vinarjev na teden. — Podpore:

Nad 1 leto članstva: V bolezn 10 ted. po 8 K, ali v brezposelnosti 5 ted. po 9 K, in 5 ted. po 7 K.
„ 3 leta „ „ 10 „ „ 9 K, in 3 ted. po 7 K, „ „ 5 „ „ 11 K, „ 6 „ „ 9 K.
„ 5 let „ „ 10 „ „ 10 K, „ 5 „ „ 8 K, „ „ 6 „ „ 12 K, „ 8 „ „ 8 K.
Na potovanju nad 1 leto do 40 K, nad 3 leta do 50 K, nad 5 let članstva do 60 K.
Pogrebščina „ 1 „ „ 50 K, „ 3 „ „ 60 K, „ 5 „ „ 70 K.

Razred III. Clanarina 60 vinarjev na teden. — Podpore:

Nad 1 leto članstva: V bolezn 12 tedn. po 10 K, ali v brezposelnosti 5 ted. po 12 K in 6 tedn. po 10 K.
„ 3 leta „ „ 10 „ „ 11 K, in 6 ted. po 10 K, „ „ 10 „ „ 13 „ „ 4 „ „ 10 K.
„ 5 let „ „ 10 „ „ 12 K, „ 10 „ „ 10 K, „ „ 10 „ „ 15 „ „ 7 „ „ 10 K.
Na potovanju nad 1 leto do 60 K, nad 3 leta do 70 K, nad 5 let članstva do 80 K.
Pogrebščina „ 1 „ „ 70 K, „ 3 „ „ 80 K, „ 5 „ „ 90 K.

1. Vstopivši član je dolžan plačati vpisnino in knjižico, ter se odločiti v kateri razred vstopi.
2. Prispevki se vplačujejo le tedaj, ako je član zaposlen. Ako dobi član podporo, bodisi v bolezn ali brezposelnosti, isti odpadejo. Neplačevanje prispevkov sme trajati največ 26 tednov v letu.
3. Vplačanih zaporednih 52 tednov se smatra da je član 1 leto v članstvu pri »N. S. Z.«, ter ima pravico do podpor. (Vplačevanje se pa more vršiti le tedensko ali mesečno).
4. Član sme zaostati s prispevki največ 4 tedne; ako je dolžan »N. S. Z.« za 5 tednov, dobi še podporo, a šele 2. teden; ako je dolžan 6 tednov,

dobi še podporo, a šele 3. teden; ako pa dolguje nad 6 tednov nima sploh več pravice do podpore.
5. Podpora v bolezn ali brezposelnosti se izplačuje, ako traja slučaj bolezn ali brezposelnosti nad tri dni. — V tem slučaju se vpoštevajo tudi prvi trije dnevi v podporo.
6. Ako je član zbolel ali postal brezposeln, mora to v teku 3 dni naznaniti »Narodno socialni zvezi«.
7. Ako je član celo predpisano podporo porabil, dobi zopetno podporo šele po vplačilu in preteku 39 tedenske članarine.
8. Podpora pri potovanju (4 vin. za 1 kilometer) se plača, ako član nastopi delo na drugem mestu, odpa-

ljenem najmanj 50 km od prejšnjega bivališča.
9. Pogrebščina za člana se plača potomcem po doprinesku smrtnega lista.
10. Vsak član ima pravico do pravovarstva in posredovalnice dela.
Odbor »N. S. Z.«
Društveni prostori »N. S. Z.« so v Narodnem domu (prilijče) v Ljubljani.
Uradne ure so: Ob nedeljah od 9. do 12 dopoldne, ob sredo in sobotah od 6. do 8. zvečer.

Ponehale bodo vse kritike o Tolstovrški slatini Kadilci!

ako jo sedaj poskusite, ko se je posrečilo vrelec moderno urediti, da ne le ne uhaja ogljikova kislina, temveč se je našel in spojil nov, močno ogljikovokisli prtok. Sedaj lahko tekmuje **Tolstovrška slatina** z vsemi najboljšimi kislinami vodami, ker čvrsto muzira in ima zelo rezek okus. **Naročite in prepročite se.** Zabo s 25 steklenicami velja le 5 kron. Razpošilja se v 3/8 l, 1/2 l in 1 1/2 l steklenicah. Prazne steklenice vseh voda se sprejmejo po najnižji ceni v polnitev. Plakati, analize zdravniških izvedencev in ceniki zastoj in franko. — **Tolstovrško** naročajo odlični zdravniki za se in svoje bolnike ter za cele bolnišnice, ker je sedaj res najboljša zdravilna in namizna osvežujoča mineralna voda. Odlikovana na dveh higienskih razstavah. — **Del čistega dobriča gre v narodno varstvo.** — Naroč se pri podjetju **Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroško.**

Kdor potuje v Primorje,
naj obišče

Hotel Bristol, Reka

80 moderno urejenih sob, električna luč, lift, kopeli, kavarna, restavracija z izvrstno kuhinjo. Zmerne cene.

Edini slovenski hotel na Reki.
Spoštovanjem Pero Trpinac.

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in

zaloga štedilnikov

se nahaja:

535

Ambrožev trg šte. 9.

Pripravna birmanska darila!

Obrnite se zanesljivo na domačo tvrdko, kjer boste najbolje postreženi.

Nikelasta moška ura z verižico K 4-50
Srebrna moška ura z verižico K 9-70
14kar. zlata moška ura z verižico K 39-

Nikeln. damska ura z verižico K 7-50
Srebrna damska ura z verižico K 9-50
14kar. zlata dam. ura z verižico K 39-

Velikanska izbira verižic, koliejev, uhanov, prstanov itd.
Čudovito nizke cene! — Solidna in dobra postrežba!

H. Suttner, Ljubljana

Mestni trg št. 25.

Sv. Petra cesta 8.

Lastna tovarna ur v Švici. — Tvorniška znamka »IKO«.
Edino zastopstvo za Kranjsko tvornice ur „Zenith“.

5 vinarjev

vas stane dopisnica, s katero lahko zahtevate moj najnovejši, 4000 slik obsegajoči glavni katalog, ki vsebuje bogato vsebino potrebnih porabnih predmetov in primernik daril, ki ga pošljem vsakomur zaštonj in poštne prost.

Razpošiljalnica JAN KONRAD, c. in kr dvorni dobavitelj, Most šte. 2399 (Češko).

Prave niklaste žepne ure K 4'20, 5'— in več. Niklaste budilke K 2'90, harmonike K 5'—, vijoline K 5'80, samokresi K 6'—.

Razpošilja se proti povzetju ali predplačilu. Brez zbirke. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

V plačilne težkoče zašli
:: trgovci in industriji ::

se ranžirajo

najhitreje in popolnoma diskretno in se tudi eventualno denar preskrbi. — Vprašanja pod „Filialka Ljubljana“ na upravljalstvo
:: »Slovenskega Naroda« ::

Modni salon

M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam

929

:: slamnike le najfinejše izvršbe. ::

Zalni klobuki vedno na razpolago.

Ljubljana, Prešernova ulica. Palača Mestne hranilnice.

Bleščeče belo perilo.

Kakor na solncu beljeno — izgleda perilo po polurnem kuhanju s primesjo

Persil

MODERNO PRALNO SREDSTVO

Persil ne vsebuje — kljub svojemu hitremu učinku — nikakih perilu škodljivih snovi. Zajemčeno neškodljivo pralno sredstvo.

TOVARNA:

Gottlieb Voith
DUNAJ III. 1.

Naprodaj po vseh trgovinah.

PATENTE

vseh dežela izposljuje inženir

94

M. GELBHAUS, oblastveno avtor. In zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA

JAS. HENNESSY & CO. COGNAC
LE V IZVIRNI POLNITVI.

Moët & Chandon
Épernay

je šampanjec
najvišjega
dvora in
aristokracije

Moderni trdi in mehki
klobuki

in slamniki

:: najnovejših oblik ::

in barv v nedvomljivo

največji izbiri in naj-

boljše kakovosti iz

prvih svetovnih tvornic

po zelo skromnih stal-

nih cenah

≈ 10% popusta

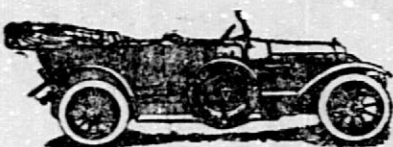
v

modni in šport. trgovini

: **P. Magdič** :

Ljubljana,

nasproti glavne pošte.

Novi modeli 1913.

Vzorna konstrukcija.

Brezhiben material.

Nedosežna hitrost

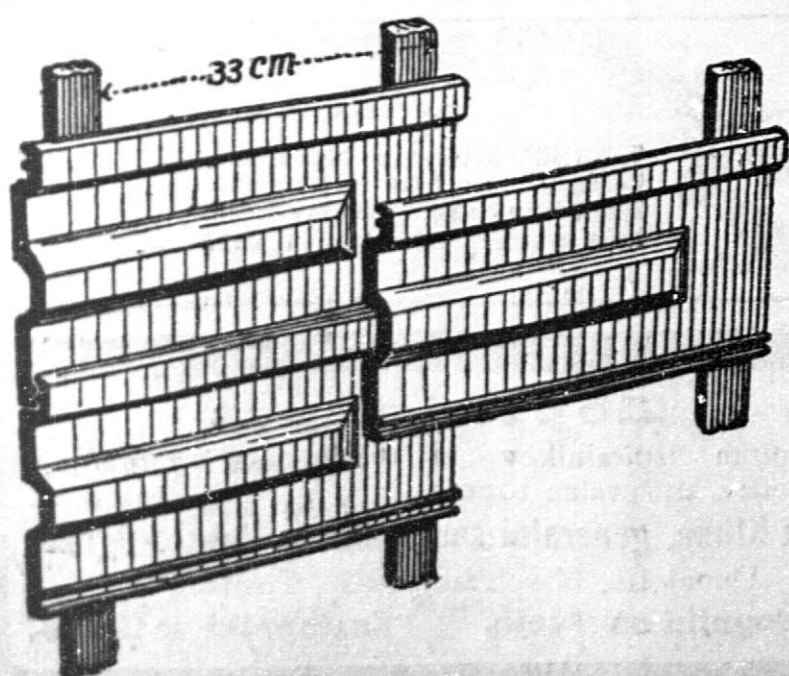
:: in trpežnost. ::

Neobvezne ponudbe pošilja zastoni 1273

Laurin & Klement

tovarna avtomobilu
Mlada Boleslav

Zastopnik: Ivan Laure, Celovec.

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

: tovarna zarezanih strešnikov :

ponudi vsako poljubno množino dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

:: s poševno obrezo in priveznim nastavkom. ::

Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje stoh sedanosti.

Na željo poslijemo taloj vzorec in popis.
Spretni zastopniki se sprejmejo.

Balkanski dvori.

Belgrajski dvor. Davno je že tega, kar so imeli v Belgradu dvor v običnem smislu te besede. Takrat je živel še kralj Milan in kraljica Natalija je bila še v Belgradu. Kako pozabljeno je že vse to. Tedaj torej so imeli dvor in na tem dvoru se je tesnoročno pazilo na etiketo in ta dvor je bil jako smešna kopija pariškega ali petrogradskega salona. In če so bili tudi avstrijski nadvojvode in avstrijske nadvojvodinje preveč ponosne, da bi kdaj obiskale belgrajski dvor, pa zato pri nobeni slavnosti v belgrajskem konaku ni manjkalo avstrijskih oficirjev... Za časa kralja Aleksandra in kraljice Drage, ki sta tudi že pozabljena, so se te razmere močno predrugačile. Ne sicer takoj, a počasi tem temeljiteje. Dvor je zadožil ves drugačen značaj; slavnost je sledila slavnosti in primerjale so se ekscese in tudi hude orgije. Avstrijski oficirji so prenehali hoditi na te dvorne slavnosti, ne morda, ker so bili tako kreposti, da se jih niso hoteli udeleževati, nego zato, ker jim je bilo oblastveno prepovedano se udeleževati teh ekscesov in orgij. Le malo kateri se je upal prestopiti izdani ukaz in se udeležiti priredb, o katerih govore priče iz tistih dni, da so bile na vrhuncu razkošja... pa tudi kar grozne. Ni čudo, da sta kralj Aleksander in kraljica Draga naposled končala svoje življenje na znani način. Kakršno življenje, taka smrt... Za Aleksandrom se je v belgrajskem konaku naselil kralj Petar Karagorgijević. Vdovec in že v lelih, je prevzel kromno. Vojaštvo mu je izročilo pod določnimi pogoji, kako je treba delati in živeti. Kralj Petar je tih, resen mož, ki ne ljubi hrupa, ki ljubi le delo. Sicer pa niso bili ne čas, ne razmere, v katerih je prišel na prestol, ugodne za prirejanje slovesnosti. Življenje v belgrajskem konaku je postalo skromno in tiho in resno; da nista bila v konaku dva princa, bi ljudje skoro ne vedeli, da je v Belgradu sedež kraljevskega dvora. Kaj je tudi sicer dvor brez ženstva? Kralj Petar ima hčer, presrečno, ljubeznivo hčer, ki je bila vzgojena v Petrogradu, a ta je poročena z velikim knezom Ivanom Konstantinovičem in živi na Ruskem. Vsled tega je na belgrajskem dvoru tako tiho, skoro mrtvo, kakor v kaki pisarni. Kdor torej hoče spoznati dvorno življenje, če je sploh o njem mogoče govoriti, se mora seznaniti s srbskimi oficirji. In kdor jih spozna, se nič več ne čudi velikanskim uspehom, ki jih je v vojni s Turčijo dosegla srbska armada. Srbski oficirji niso lahkoživci — resni ljudje, demokratičnega mišljenja, trezni, da se je kar čuditi — samo bojovniki so in nič drugega. Žive samo svojemu poklicu. Nikjer ni videti tako krasnih postav in tako smelih pri vsi resnobi tako prikupnih obrazov, kakor med srbskimi oficirji. Vsak izmed njih ima nado, da ga vojna srečno povzdigne visoko — saj na Srbskem niso visoka mesta rezervirana za gotove rodovine in njih protežiranje in to je poleg domovinske ljubezni in narodne zavednosti gotovo silno mnogo pripomoglo, da so se srbski oficirji na čelu armade bojevali s tako občudovanja vrednim samozatajevanjem.

Cetinjski dvor. Vidna glava cetinjskega dvora je kralj Nikola, ki ga pozna ves svet in ki imponira celi Evropi, nevidna duša in središče tega dvora pa je kraljica Milena, o kateri velja bolj ko marsikje drugod stari pregovor, da je najboljša žena tista, o kateri se najmanj govori. Njenih lastnosti sploh ni mogoče dovolj prehladiti. Še danes žive na Cetinju ljudje, ki se spominjajo, kako so najbližji sorodniki sedanje kraljice nosili na trg pridke svojega vrta in kuretnino. Zakaj kakor kralj, izhaja tudi kraljica iz ljudstva, katere mu je v pravem pomenu besede najboljša mati. V kraljevski palači — če se sme tako imenovati jako skromna hiša, kjer prebivata kralj in kraljica — je življenje tako preprosto, kakor v kaki navadni meščanski družini. Tako skromno in preprosto, kakor v kaki navadni meščanski družini kralj in kraljica še danes, dasi jim je bila sreča vedno izredno mila in ju je povzdignila silno visoko in dasi sta po svojih hčerah danes v sorodu z najmočnejšimi vladarskimi rodovinami. Kralj, s katerim lahko vsak Črnogorec govori kadar hoče, vabi rad odličnejše tujce k sebi in jih zna izredno spretno izpraševati: v nekaj trenutkih izve vse, kar bi rad vedel. Kdor je kdaj s kraljem govoril, občuduje njegovo obsežno znanje, hitrost njegovega mišljenja, njegovo ostroumnost in smelost njegovih ciljev. Kralj Nikola je realen politik z romantičnimi lastnostmi. Kraljica ostala vedno v ozadiju, a kdor je

prišel z njo v dotiko, ne more prehladiti njene ljubeznivosti. — Središče cetinjskega dvornega življenja je v hiši, kjer prebivata prestolonaslednik Danilo in njegova soproga Jutka princezinja Meklenburška. Potomec nimata in jih, kakor se sodi, tudi ne bosta imela. Dvorsko življenje pri prestolonasledniku je seveda nekoliko bolj živahno, a vendar skromno, že zato, ker ni — denarja. Sicer pa je pozornost črnogorskega naroda obrnjena vsa na princa Mirka, ki postane naslednik svojega brata in čigar žena je hči domače zemlje in mu je povila zdrave in lepe otroke. Pri starših sta še dve princezini, ki se jima pač časih potoži po veselem življenju v Petrogradu, zakaj veselje in zabav je na Cetinju tako ubogo malo — a vendar so srečne.

Sofijski dvor. O dvoru carja Ferdinanda ni dosti povedati. Prva žena Ferdinandova je bila vedno bolna in ni rada videla ljudi okrog sebe, sedanj knez, sedanji car pa je bil zadovoljen z majhno družbo zvestih oseb. Bolgari so to življenje gledali nekam nezaupno, kajti med člani tiste intimne družbe, kjer je car največ občeval, je bilo preveč tujcev. Toda car se je izkazal tako spretnega diplomata, in je to nezaupnost sčasoma razpršil, dasi se je njegov prestol že nekajkrat prav opasno majal. Ni dvoma, da je sedanja vojaka s Turčijo ne samo na veliko korist bolgarskega naroda in bolgarske države, nego tudi carja samega, zakaj utrdila je njegovo stališče v veliki meri. Nova kraljica, princezinja Eleonora Reuss, je bila pri svojem prihodu sprejeta z nezaupnostjo, največ ker je Nemka in ker je bila protestantka. Pridobila si je pa vsa srca, ker se z vneto zavzema za šolstvo in soloh dobrodelne stvari in zlasti, ker je med vojno z največjim samozatajevanjem skrbela za ranjence. Pravega dvorskega življenja pa carica ne more ustvariti, kar pogrešajo posebno tisti krogi, ki so vajeni življenja v večjem slogu. O carjevih sinovih se je pred vojno le malo govorilo, a vzlic temu, da sta že dorasla, ni misliti, da bi se po vojni dvorsko življenje v Sofiji kaj znatneje premenilo. Ostalo bi tiho pa ceremonijozno — kajti car Ferdinand je vnuk francoskega kralja in se tega vedno zaveda.

Atenski dvor. Na kraljevskem dvoru v Atenah se je zdaj nagloma zgodila velika prememba. Kralj Juri je bil umorjen. Kako bo dvorsko življenje pod novim kraljem, še nihče ne ve. Če hočemo torej karakterizirati dvorsko življenje v Atenah, se je treba ozirati na dobo kralja Jurija. Ta je bil rodom Danec in dasi je dolga leta vladal na Grškem, se vendar ni do dobra naučil narodovega jezika. Domačega se je čutil v Kodanju, v Parizu, v Londonu in na Dunaju, ne pa v Atenah. In njegova žena je Rusinja, rojena velika kneginja, in bi tudi dosti raje živela v Petrogradu ali v Parizu kakor v Atenah. Žena prejšnjega prestolonaslednika, sedanega kralja Konstantina je sestra nemškega cesarja. Kako domačo se čuti v Atenah, je spoznati iz tega, da živi vsako leto več časa na Nemškem, kakor na Grškem. Ene njenih svakinj je ruska velika kneginja, druga je rojena princezinja Bonaparte, po materi v sorodstvu z bankirjem Blancom, ki si je kot najemnik nekdanje igralnice v Homburgu pridobil milijone. Kakor vidno, so na tem dvoru združena prav različna nasprotja in zato je vedno ta dvor izgledal, kakor da bi bil šele na pol gotov. Tujcem je atenski dvor lahko pristopen. Do vojske s Turčijo se je kraljevska rodovina v Atenah pravzaprav samo dolgočasila in je rada videla tuje obraze. Reči se mora, da je dvor napram tujcem jako gostoljuben, napram Grkom pa ne. Obče mnenje je, da na dvoru Grkov samih nič kaj radi ne vidiš. To je pač največ vzrok, da je resnično priljubljena samo princezinja Marija Bonaparte, ki je jako bogata in vodi sijajno hišo. Pa tudi njen salon je pravzaprav samo središče najrazličnejših elegantov — za kulturno življenje grškega naroda nima nobenega pomena. Tudi ta ljubezniva princezinja je ostala tujka v deželi, kakor vsi ostali člani kraljevske rodovine. Ko je grški narod kraljevske prince pred tremi leti prisilil, da so morali izstopiti iz armade, je prestolonaslednikova žena na vse načine silila svojega moža, naj se odpove vsem pravicam do kronske in naj se z njo preseli na Nemško. Prestolonaslednik — sedanji kralj — pa je bil prepričan, da bo igral na Grškem še veliko vlogo in se ni vdal prigovarjanju svoje žene. Njegovo upanje se je uresničilo. Ravno v trenutku največjih uspehov grške armade je prišel na prestol in narod, ki ga je prej sovražil, ga je zdaj pozdravil z ve-

seljem. Ali se bo narod spoprijaznil s svojo dinastijo? Na to ni mogoče odgovoriti. Na Grškem je že dolgo močno republikansko gibanje, a vsled srečne vojske proti Turkom bo skoro gotovo vsaj za dlje časa ponehalo, če ne bo že sploh zamrlo.

Bukareški dvor. Bukarešt leži dosti daleč od pravega Balkana, a vendar je kraljevski dvor romunski zaradi tesne zveze med Romunsko in Balkanom prištevati balkanskim dvorom. Ta kraljevski dvor v Bukarešti je nekaj posebnega. Do nedavnega časa je prestol kralja Karola spadal med najtrdnejše — kako bo to, kadar bo konec balkanske vojske, je drugo vprašanje. Kralj Karol je na Romunskem tujec; nemški princ je, a uživel se je s pravo nemško marljivostjo v romunске razmere. Poromunil se je, samo njegovo srce je ostalo nemško. Z mirnostjo resničnega filozofa, previdarno in dosledno, izvršuje svoj vladarski poklic in vsak mu mora priznati, da ima velike zasluge. Seveda dela politiko po naročilih iz Berlina in z Dunaja — če se ne obnese, ne bo to njegova krivda. Priznati se mu bo moralo vedno, da je pošteno delal, kakor je mislil, da je prav in dobro za Romune in za Nemce. Bolj tuj element na njegovem dvoru je njegova žena kraljica Elizabeta, znana kot nemška poetinja in pisateljica pod imenom Carmen Sylva. Dasi je poetinja in pisateljica sedme vrste, je pri nemškem občinstvu silno priljubljena. V mladih verzih opeva tih sredo in svojo veliko bolesto, da ji je umrl edini otrok. Nekako staromodna in afektirana je njena navada, da nastopa v belih oblekah in sredi svojih dvornih dam deklamuje z velikimi gestami pesemce o šumečih potokih in pestrih metuljčkih. Sicer pa je jako dobrega srca in prava mati vsem revežem... Bodoča kraljica, prestolonaslednikova žena, princezinja Marija, je vsa drugačnja. V Bukarešti se čuti, vsaj zdaj, ko nima besede, kakor bi bila v ječi. Rojena je princezinja Koburška, krasna ženska je in dolgočasi se neznansko. Ves dan fotografira — za premembo da samo sebe fotografirati. Fotografiranje je edino njeno delo in edina njena zabava. Njeni otroci so čudovito lepi, njen mož je dobra duša, da malo takih, a se svoji ženi v nobenem oziru ne more primerjati. Če postane kralj, bo vladanje brez dvoma prepuštil ministrom in pa svoji ženi. Koburška kri se pač nikoli ne zataji in princezinja Marija kot kraljica ne bo delala sramote Koburžanom. Pametna je in bistroumna, da prekosil vse drugo ženstvo na tem dvoru. Sedaj ima dvor skoro nemški značaj; Marija Koburška pa pravi, da je Francozinja in da ima simpatije le za Rusijo; kot kraljica bo napravila konec nemškemu značaju dvora in morda tudi nemški politiki, posebno ker romunskemu narodu ni simpatičen ne nemški značaj dvornega življenja, niti nemška politika.

Darilo morja

bi mogli imenovati ribje olje, vendar ga je treba, da ga pravilno izkoristimo. Še podvrči nekaterim izpremambam. Ribjemu olju morajo po Scottovem ravnanju odvzeti biti njegove slabosti kakor težka prebavnost, neprijeten duh, zoprn okus, da ga napravimo prijetnejšega za uživanje in slastnejšega. Tako pripravljena

SCOTTOVA EMULZIJA

ima vse prednosti navadnega ribjega olja v zvišani meri, pospešuje tek, je izredno redilna in slastna, tudi za občutljiva usta in želodec. Ob redni rabi Scottove emulzije se pogosto opazi splošno zboljšanje moči. Kdor si tega želi, naj čimprej tem bolje prične z zdravljenjem s Scottovo emulzijo.

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpošiljavi 50 v. v pisarnih znamkah dobite od cvrčke SCOTT & BROWNE d. o. s. na Dunaju VII. sklicujejo se na naš list enkratno vpošiljatev poizkušnje od kake lekarnarje.

Teodor Kunc
Ljubljana,
Prešernova
ulica št. 5
I. nadstr.

Damski modni salon
Izdelovanje
najfinejših
angleških
kostumov,
paletotov,
franc. toalet itd.

A. KUNST

Ljubljana

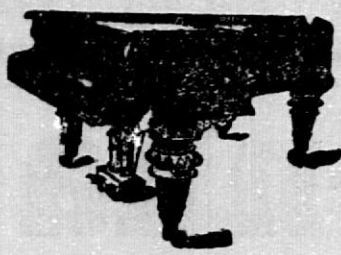
Zidovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagoviti vzorce poslati. 40

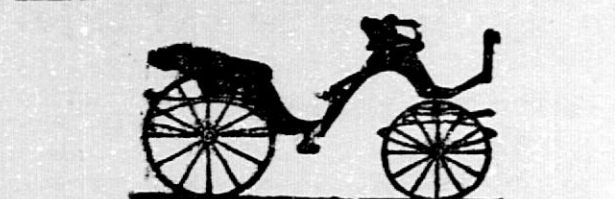
Pozor! Pozor!
Dobro blago se samo hvali!

Kupite le **dober glasovir** in ne dajte se begati po kričavih reklamiranih trgovcih, ki imajo instrumente v komisiji in ki manj vredno blago na vse pretege hvalejo, da dosežejo večji dobiček. Jaz ne trgujem v komisiji, imam le **prvovrstno blago** in kupujem le za gotov denar, ker se le na tak način more **dobro robo** po nizki ceni prodati. **Jamčim plačeno 10 let** za dobro kakovost svojih instrumentov. **Uglaševanje ter popravila** vseh sistemov izvršujem solidno in računam ceno.

G. F. JURÁSEK

koncesionirani uglaševalec in trgovec glasovirjev v Ljubljani, Poljanska c. 13.

Josip Stupica

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

krasno opremljene

kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opremo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine, če obrabljene vozove in konjske opravke.

Svoji k svojim! Zastonj

dobi vsak 1 ploščo in 200 igel, ako naenkrat naroči 6 plošč. ::

: Zastonj :
dobi vsakdo 1 album in 200 igel, ako naenkrat naroči 10 plošč.

Gramofoni že od 21 K naprej
Avtomati že od 80 K naprej

tudi na prav primerne mesečne obroke. Posebno ugodni nakup za gg. gostilničarje. Vsa popravila gramofonov izvršujem v svoji lastni delavnici točno in solidno. — Glavni zastopnik največjih trgovnic, kakor znamke Angel Zonophon, Favorite, Odeon, Jumbo idr.

Preprodajalci dobijo popust.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastonj.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Specialna trgovina

finih

ročnih del

TONI JAGER

v Ljubljani,

Zidovska ulica št. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje ::

Plisiranje :: ::

Krošnjariji in tržni fieranti

dajte si priposlati 120 cm široki platnени kanafas po 86 h, pavolnati kanafas po 74 h vzorčni kosi. Različni ostanki 5—6 m dolgi 40 m K 18—. Razpošiljanje po povzetju nefrankirano. Pri obratu do K 500— mesečni rabat. Neugajajoče se franko vzame nazaj.

Naročila na upravo „Slov. Naroda“ pod „Tkalnica specialni kanafas“.

Proda se v Zagorju ob Savi

velika hiša

z gostilno, ki s obrestuje po čistih 7 od sto. Več pove lastnik 1265

Josip Rossi v Zagorju.

Pristno brnsko blago

Spomladanska in poletna sezija 1913.

Kupon m 3-10 dolg	1 kupon 7 kron
za popolno moško obleko	1 kupon 10 kron
(suknja, hlače, telovnik)	1 kupon 15 kron
stane samo	1 kupon 17 kron
	1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20—, dalje blago za površnike, turistovski loden, svilnate kamgarne, blago za damске obleke itd. razpošilja po tvorniških cenah :: kot solidna in poštena vrlo znana ::

Zaloga tvornice za sukno

Siegel-Imhof v Brnu (Brunn).

Vzorec gratis in franko.

Od tega, da direktno naročajo blago pri firmi Siegel-Imhof na tvorniškem kraju, imajo privatni odjemalci veliko prednost. Največja izbira. Stalne najnižje cene. — Tudi najmanjša naročila se izvrše najpozorneje in natančno po vzorcu. 517

FRANC KOS

Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

Specijalna mehanična pletilna industrija in trgovina

za površne in spodnje jopice, moderske, telovnike, nogavice, ro-kavice, posebne obleke zoper trganje pletilni material i. t. d. na drobno in debelo

Sivalni stroji od 70 K naprej,

pletilni stroj

patent »Wederman« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, poduk brezplačen, trajno delo zagotovljeno; ker se ne poslužujem agentur so cene veliko nižje. — Stare nogavice se ceno podpletujejo. 233

:: Podpirajte domačo industrijo. ::

Superfosfat!

najpouzkušenejše, najzaneslivejše in najcenejše

:: fosforovo kislino gnojilo ::

za vse vrste zemlje dalje 44

amoniakove, in kalijevolitrove superfosfate

dobavljajo vse tvornice umetnih gnojil kupčevalci knetijske zadr. in društva.

Samo superfosfat
v ceni ni poskočil!!

Centralna pisarna društva avstr. superfosfat. tvornic
Praga, Příkopy 17.

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za laze in brado „Norik“ po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporočam

Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vokal Mestnega in Staroga trga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase

Priporočila se šivilja

Ana Mayer, Sv. Petra cesta 43, I. nadst.
1133

Spretna natakarica

želi službe v hotelu ali kavarni.
Gre tudi na deželo. — Ponudbe se
prosi pod šifro „20“ poste restante,
Ljubljana. 1322

Stanovanje

s štirimi sobami, kopalno sobo, sobo
za služkinje, 983

se odda za majev termin.
Elizabetna cesta šte. 5.

Priporočila se

veletrgovina vina

na debelo in drobno. Zmerne cene.
Ivan Stranich Poreč, Istra.

V srednji Istri je dobro uspevajoča

trgovina

mešanega blaga in jestvin. Mogla bi
se odkupiti ali vzeti v zakup. Potreba
je kapitala okoli 35 000 K. — Infor-
macije daje „A. Z. Trst“ glavna pošta,
poste restante. 1272

Hiša

na Bregu za Savo pri Kranju
z gostilno in trgovino z mešanim bla-
gom, vrtom, njivo in travnikom ::
se odda v najem ali pa tudi proda.

Kapitala je treba vsaj 1000 K za trgovino.
Več se izve pri Frano Lukežu,
vin. trgovcu v Kranju št. 118. 1235

Odda se lepo

zračno stanovanje

obstoječe iz 3 sob, solnčnate verande,
del vrta ter druge pritlikline **takoj ali
pozneje**. Vpraša se Poljanska cesta
vila Bergmann. Priporočljivo je stran-
kam, katere si želijo izven sredine mesta
ter na svežem zraku. 1293

Vajenko in

šivarico na stroj

sprejme **takoj za stalno**
M. Stuzzi, Sodna ulica šte. 4. II.

Kontorist

zmožen pisarniških del železninske stroke
dobi stalno mesto v Ljubljani.

Ponudbe pod „železo“ na upravn-
ištvu »Slovenskega Naroda«. 1313

Zajamčen uspeh
ali denar nazaj.
Zdravniški izkaz
o izvršnem učinku.

Bujne, lepe prsi
dobite ob rabi med.

dr. J. Rixa kreme za prsi
oblastveno preiskano, var, neškodljivo za
vsako starost, **zanesljiv uspeh**. Rabi
se zunanje. Poizkusna pušica K 3, ve-
lika pušica, zadostna za uspeh K 8—
Razpošiljanje strogo diskretno. 1205

Kos dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E
Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri „Zla-
tem jellenu“, drogeriji Kanc in „Adrija“.

Ottoman tukaj, Ottoman tam, povsod me iščejo, povsod ljubijo.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombi-
nacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na
doživetje in smrt z manjšajimi se
vplačili.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond K 58.461.432-56 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123.257.695-77
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa poljska daja:
Čigar pisarne so v
lastni bančni hiši
Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja
proti vlomski tatvini pod zelo ugod-
nimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Učenka

se sprejme v trgovino z meš. blagom.
Ivan Slavinec, Smartno pri Litiji.
1317

Priložnostni nakup. 1299 Priložnostni nakup.

200 okusnih buteljč dobrega

KONJAKA

v 7/10 l. steklenicah elegantno opremljenih
s slamo in medeno žico, se proda stekle-
nica po K 140 ev. tudi v manjših partijah.
R. Adler, Dunaj XX., Wassertorstrasse 39.

Pasmena perutnina in nje jajca za valjenje.

Cochin-China, Brahma,
Langshan, Orpington
rumene in bele, Ply-
mouth Rocks, rdeča
Rhode Island, Houdan,
prilikaške itd. Cena
plemena (1 petelin, 2
kokoši) K 50—, eno
jajce za valjenje 80 v.
Peking, Aylesbury in
Bisamenton plemo 45—
60 K eno jajce za val-
jenje 100 do 150 vin. Brončasti in virginski
snežnobeli purani, plemo K 60—, eno jajce
za valjenje 150 vin. Emdenske orjaške gosi
pleme K 75—, eno jajce za valjenje K 2—.
Lovni fazani (angleški) plemo K 35—, eno
jajce za valjenje K 1—. Dalje velika zaloga
igličevja in sicer: smreke, beli, črni Wey-
mouth borovci, mesecni tid. 30—300 cm
vis. komad 25—300 vin. **Platne rastline:**
akacije, gledičije (kristusov trn) 1—4 l. sadike
za 1000 komadov 12—55 kron. Akacije
in brstova (Stieleiche) drevesca 250—400 cm
vis. 1000 kom. 65—100 K, sadno drevje, le-
potni grmi, lepota in divjorodna drevesa,
vrtnice itd. Glavni cenovnik zastoji. **Grofa
Žige Batthyanya graščinska uprava
Csendlak pri Radgoni.** 1209

Sviljo vezena bluza samo K 1-95

Čudo vezilne industrije. Velefino poletno blago z bogato svilnato vezeno.

Komplektno za celo blužo K 1-95.

Prekrasno! 1324 Poslednja novost!

Nekaj sto ducatov teh prekrasnih, bogato s sviljo vezanih bluz najnižnjih
barv, n. pr. bele, kreme, rožaste, svetlo modre, srednje modre, modno-
lilaste, rdeče, zelene, sivkaste, temno modre, sploh **vsako le mogoče
barve** smo prevzeli od opuščenih švicarske trgovice za vezeno in samo
zaradi nakupa na debelo moremo te prekrasne bluze prodajati po tej
nižji ceni. **Te bluze so vredne trojnega denarja!** Vzeti je naj-
manj 3 komade, lahko po želji različnih barv, komad po K 1-95 6 komadov
stane samo 11 K in se poleg tega še zastoji priloži fin čipkast Zabó.

Edina prodaja po povzetju:
M. Swoboda, Dunaj III/2, Hiessgasse 13-23.

Petrolin voda za lase

zanesljivo učinkuje proti
izpadanju las in prhljaju,

pospešuje rast las in brade in sploh služi za
splošno negovanje las. Oblastveno preizkušeno
in od zdravnikov priporočeno. Na tisoče posve-
dočeb od zdravnikov in laikov. Steklenica K 3
in K 1-50. Pridrži samo s firmo **Schmidbauer
Nachl. Salzburg.** — Petrol, olje za krhke
lase K 1— Dobiva se po skoro vseh lekarnah
in drogerijah vseh dežel.

P. Schmidbauerja nasl.
kemični laboratorij
Salzburg, Bahnhofstrasse 29.

BILANCA

z razpisom c. kr. finančnega ministrstva z dne 31. marca 1912, šte. 19.813 v korist ubogim otrokom dovoljene efektne loterije »Slovenske
Straže« v Ljubljani s 100.000 srečkami po 1 krono in 1554 dobitki v skupni vrednosti 20.000 kron, koje zbiranje se je vršilo dne 18.
novembra 1912 — po stanju dne 1. marca 1913.

Dohodki			Izdatki		
Št.	Opis	K h	Št.	Opis	K h
1	Kosmati skupiček prodanih 59.824 srečk po 1 K	59824 —	1	Državne pristojbine	200 —
2	Darila (preplačila)	— —	2	Provizije razpečevalcem srečk:	— —
3	Skupiček razvidov izžrebanih števil in obresti na- loženih glavnih	541 31	3	po 25 h za 100 kom. K 250—	— —
4	Razlika med nastavljenjo vrednostjo dobitkov in efektivnimi stroški njihove nabave	287 40	4	po 20 h za 25231 kom. K 5046-20	5296 20
5	V prid podjetju zapadli dobitki	6460 —	5	Stalne plače nastavljenem loterijske pisarne	2340 —
	Skupno	67112 71	6	Nagrade taistih	350 —
	po odbitku izdatkov	31826 7	7	Reklame (inserati, plakati in afiširanje)	518 50
	tedaj čisti donos	35285 92	8	Tiskanje srečk in drugih tiskovin	946 97
			9	Poroke in poštno hranilnice stroški	898 15
			10	Stroški zbiranja	296 87
			11	Najemščina, pisarniški stroški, zavarovalne premije, potem plačila za pomožna dela	650 —
			12	Nominalna vrednost nastavljenih dobitkov	20000 —
			13	Različni izdatki (zavodu za pomožno stražanje, potnina, kolekti itd.)	330 10
				Skupno	31826 79

Loterijski komite:

Evgen Jaro I. r., Ivan Štelo I. r., Anton Volta I. r.,
predsednik. tajnik. blagajnik.

Kontoristka

z daljšo prakso, perfektna knjigovodkinja,
korespondentinja in stenografinja,
išče mesta.

Cenjene ponudbe pod „Kontoristka 1269“
na upravnishv »Slovenskega Naroda«. 1269

V korespondenco

želi stopiti vsled pomanjkanja znanstva
mlad mornarski podčastnik
z izobrazbo, 16 do 19 let staro gospodično.

1304 Resne ponudbe pod
„Sidro“ Pulj I., Poste restante.

Spretnega in pri poselnikih do
bro vpeljanega 1298

zastopnika

za poljedelske stroje za Kranj išče tvornica
Julij Kinz & Racher, Jezernica pri Beljaku.

Zasebni uradnik

boljšega mesta, 32 let star, vesele
narave, išče poštenega znanja s samo-
stojno damo lepe zunanosti.

Cenjene neanonimne dopise pod
»Pomlad 1913« na upravo »Sl. Nar.«
1314

Naznanilo!

Slavnemu občinstvu vladno na-
znanjam, da sem otvoril nanovo urejeno
kegljišče v nedeljo, 13. aprila, kjer bo-
dem skrbel za dobro pijačo in kuhinjo.
Torej v nedeljo vsi v Zalog pri Ljub-
ljani!

Z odličnim spoštovanjem
FRANC ZIERL,
gostilničar v Zalogu.

Agenti

in
zastopniki

ki obiskujejo privatne odjemalce, se ob
najvišji proviziji sprejmejo za proda-
janje naših svetovno znanih zastorjev
za okna. Velik postranski zaslužek.
Vzorci franko. 1308

Združene tvornice rolet in žaluzij
J. & E. Glück, Kraljevec na Ogri, Češko.

Dopisovanje v srbohrvaškem, češkem,
italijanskem, nemšk. in ogrskem jeziku.

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa
nastavijo s stalno plačo za prodajanje
dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Po-
nudbe pod „MERKUR“, Brno,
Neugasse Nr. 20. 1197

Vzgojiteljica

prosi za sprejem v rodilno k ma-
lima deklicama, sposobna je tudi
za pomoč gospodinj. — Ponudbe na
upravnishv »Slovenskega Naroda« pod
šifro „Pomlad 1283“. 1283

Trgovski poslovodja

star 25 let, vojaščin prost, želi svojo službo
premeniti. Prevzame tudi srednjo trgovino
ali podružnico na račun. Položi lahko kav-
cijo. Prijazni dopisi pod „1000“ na uprav-
ništvu »Slovenskega Naroda« 1295

Uradnik

z večmesečno poštno prakso 1299
išče službe expeditorja
pri kakem poštнем uradu. Ponudbe
se pošiljajo na upr. »Slov. Naroda«
pod „Expeditor“. Nastopi se lahko takoj.

Proda se samo malo rabljen

orkestrion

prav dober, po ugodni ceni in pogojih.
Vprašanja na g. Josipa Rossi,
Kračmarja v Zagorju ob Savi.
1264

Stanovanje

iz 2 sob, kuhinje in oddelkom vrta
se s 1. majem odda.

Poizve se v pisarni Popovič, Blei-
weisova cesta šte. 32. 1219

Ivan Kacin

izdelovatelj harmonijev v Nov. Vodmatu
se je preselil
na Zaloško cesto št. 7.
(nasproti deželne bolnice, Ljubljana.)

kjer sprejema vsa v to stroko spadajoča dela.
Harmonij z 10 reg. se dobi za 280 kron.
Zahtevajte cenik. 1271

Manufakturi

mlad, vojaštva prost, inteligenten mož
iz dobre hiše, 1301

želi stalnega mesta

v večji prospešni trgovini z mešanim
blagom in poljskimi pridelki, katero bi
ob medsebojni kovenjenici v doglednem
času tudi na lasten račun prevzel. Pi-
ženitev ni izključena. — Naslov povs
upravnishv »Slovenskega Naroda«.

Novozgrajena, kakor vila zidana

hiša v Kočevju

enonadstropna, z balkonom, 1900 štirjaščit
metrov velikega, parku podobnega vrta z
gozdom, zelenjadnim vrtom (vse v enem kosu
ograjeno), klet, lepe sobe itd., posebno pri-
pravno za penzioniste, privatne itd.

se takoj proda za nizko ceno 3000 goldinarjev
Več pove lastnik 1290
Ludv. Walter, Kočevje, Berggasse št. 260

Zgodovinske maskerade.

(Konec.)

Kralj Henrik IV. se je ravno mučil na eni najslajnejših maskerad, kar jih je priredil, ko je dobil obvestilo, da so Španci zavzeli Amiens. Ta maskerada je predstavljala sestanek kraljev in knezov v Thonarsu, na katerem sestanku je kralj Filip II. pridobil Franciji Normandijo, Bretagno in Anjou. Mlade viteze so predstavljale najlepše gospodične francoske aristokracije, in vodila jih je zopet najlepša, kraljeva ljubica Gabriella d' Estrée. Sredi tega razveseljevanja je prišla novica, da je španska vojska zavzevala Amiens. Kralj je takoj prekinil maskerado in se je še tisto noč odpravil v Amiens...

Maskerade so ponehale biti dvorne zabave in postale so ljudske veselice v času, ko je bil za regenta na Francoskem vojvoda Filip d' Orléans. Pravi provzročitelj te dalekosežne premenbe je bil — katoliški menih. Ta je namreč izumil stroj, s katerim se je dal ves parter opernega gledališča v malo urah dvigniti do višine odra — tako da se je vse gledališče spremenilo v ogromno dvorano. Da bi se zabaveželnemu regentu bolj prikupil, mu je priporočil, naj se v opernem gledališču prirejajo velike maskerade. Regentu je misel zelo ugajala in izdal je povelje, da se morajo v opernem gledališču prirejati po trikrat na teden maskerade. Naval je bil seveda ogromen. Maskerade so se priljubile in se od tedaj vse bolj razširjale. Maskerade v opernem gledališču je ostala seveda dolga desetletja najelegančnejša. Naravno je, da so dale te maskerade tudi mnogo, mnogo povoda in prilike za grehe — in menin, ki je izumil omenjeni stroj, ima na teh grehih velik delež.

Poleg teh sijajnih maskerad v dvoranah in gledališčih je pa cvetelo tudi karnevalsko razveseljevanje z brezštevilnimi maskami še stoletja, in vrh tega so začeli prirejati tudi posamezni velikaši razkošne maskerade. Med najslavnejše spada pač maskerada, ki jo je priredila vojvodinja de Berry na čast angleškemu romanopiscu Walterju Scottu, ko je ta obiskal Pariz. Na tej maskeradi so nastopile v najdražjih kostumih vse junakinje, kar jih je Scott popisal v svojih romanih.

Sredi minolega stoletja, ko je vladal na Francoskem kralj Louis Filip, je bila na dvoru prirejena posebno znamenita maskerada, ki jo imenuje zgodovina kostumnih zabav Kadriolo Kvarte. Nastopila je namreč skupina mask, ki so predstavljale različne kvarte: kraljevski principi so nastopili kot »kralji«, princezinje kot »kraljice«, »črni Peter« pa je predstavljala jezuitskega generala.

Lepa cesarica Evgenija, ki se je po svojih nesrečah tako zelo spreobrnila, je v dobi svojega sijaja pricala na francoski dvor celo vse prebivalstvo starega Olimpa. Dekoletirane boginje — če je dovoljeno pol gole krasotice je imenovati dekolitirane — so francosko ljudstvo vse bolj zanimalo, kakor pa cesarjeve politične spletke.

Med tem, ko so procvitale vsakovrstne maskerade na italijanskem, na španskem in na francoskem, so se začele kot ljudske zabave udomaćevati tudi na Nemškem, v Avstriji in drugod. Propadanje se je začelo v drugi polovici minolega stoletja — a treba je le, da postane življenje zopet lažje in prijetnejše, treba je le, da se poležejo viharji te velike evolucije, sredi katere stojimo, pa bo človeku prirojen hrepenenje po veselju in zabavi udarilo novič na dan in obudil v novo življenje tudi maskerade...

Darila.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca marca t. l. sledeče prispevke:

I. Prispevki iz nabiralnikov:

Matija Marinček, Tržič 5 K; I. Pilgram, Volšperk 4 K; podr. Lonjer i. s. pri Ferljugu 2 K 25 v, Ključer 2 krone 33 v, konzumno društvo 5 K 22 v, Zupan 4 K 30 v, skupaj 14 K 10 v; Jos. Novak, gost. Trojane 1 K 60 v; P. Šorn, Sv. Lovrenc 2 K; H. Požun, Gornja Radgona i. s. pri Karbašu 6 K, pri Rozenbergerju 10 K, skupaj 16 K; kav. »Evropa«, tu 10 K; trnovsko župnišče 11 K; podružnica Vič i. s. Amerika 80 v, Končan 50 v, na brdski Trati 1 K 60 v, na Pošti 1 K 20 v, Novak 1 K 40 v Oblak 60 v, Pirnat 3 K 60 v, Robežnik 9 K 50 v, Traun 3 K 30 v, Vrtačnik 8 K, skupaj 30 K 50 v; podružnica Cerklje in Čatež i. s. Kodrič 1 K 5 v, Radej 1 K 10 v, Apih 4 K 30 v, Golob 9 K 60 v, Vahčić 1 K 90 v, skupaj 17 K 95 v; gostilna Mahorčič, Sežana 11 K 6 v; podr. Sodražica i. s. Fajdiga 25 K, Mikolič 1 K 60 v, Krže 1 K 20 v, Drobnič 2 K 10 v, Šega 1 K 10 v,

Bartol 1 K, skupaj 32 K; m. podr. Maribor i. s. Narodni dom 46 K, Meden 5 K, Vrtnik 3 K, Kranjc 5 K, Amer 1 K 50 v, skupaj 60 K 50 v; dr. E. Dereani, Gorica 4 K 1 v; Ruski car, Ježica 10 K; dr. Jos. Komljanec, Ptuj i. s. Nar. čitalnica 10 K 62 v, Zupančič 2 K, Mahorič 1 K 65 v, Muršec 38 v, skupaj 14 K 65 v; m. podr. Kamnik i. s. Žerovnik 10 K 38 v, Levičnik 6 K 87 v, Društveni dom 5 K 41 v, Fajdiga 1 K 32 v, Stele 1 K 20 v, Trpinc 8 K, Debevc 3 K 80 v, Malovrh 78 v, skupaj 37 K 76 v; gostilna Bečaj, Kamnik 2 K; R. Gorčeva, Vel. Loka 4 K 50 v; gost. Rabič, Limbuš 10 K; F. Pahernik, Vuhred 18 K; J. Dolenc, tu 1 K 60 v; Jos. Kodermac, Sovodnje 3 K; Berti Rus, Grosuplje 14 K 70 v; podružnica Št. Vid pri Vipavi i. s. Rudolf 15 K 23 v, Bizjak 5 K 40 v, Žgur 1 K 46 v, Zormut 2 K 88 v, skupaj 24 K 97 v; gost. Klinc, tu 3 K; Drag. Gregorič, Trst 3 K; podružnica Borovnica 8 K 50 v; M. Kajfež, Petrina 2 K 30 v; podružnica Litija-Smartno i. s. Haslinger 1 K 72 v, Preinfalk 11 K 60 v, L. Svetec 2 K, Božiček 61 v, Mešek 3 K 53 v, Brilli 2 K, A. Trškan 6 K 85 v, Lajovic F. 4 K 19 v, Robavs 2 K 36 v, Razboršek 4 K 72 v, Iv. Rus 5 K, Jožefa Rus 2 K 65 v, skupaj 47 K 23 v; podružnica Polzela 9 K 34 v; gost. pri Dorju, Srpenica 6 K 6 v; Olga Balon, Stara vas 12 K; A. Sever, Semič i. s. Sepaher 2 K 50 v, Klander 4 K, Bahovec 1 K 3 v, Zurec 1 K 67 v, skupaj 9 K 20 v; F. Oset, Trbovlje i. s. Trbovc 1 K 18 v, Dežman 14 v, Prelogar 20 v, Moll & Mer. 2 K 22 v, Mahkovec 1 K, Müller 32 v, Vodenih 20 v, Kramer 1 K 54 v, Mall ml. 2 K 12 v, Poček 2 K 88 v, Očepek 10 K, Valher 4 K, Guček 55 v, Jager 46 v, Ternovec 46 v, Goropevšek 1 K 87 v, Izlakar 38 v, Počivavšek 8 K, Florenini 72 v, Sušnik 1 K 54 v, Weber 73 v, Pinterič 60 v, Treo 55 v, skupaj 41 K 66 v.

II. Prispevki podružnic:

Kranjsko: Matenja vas 18 kron; Posavska 40 K; Vič 18 K; Št. Janž 86 K; Cerklje in Čatež 46 K 70 v; Il. Bistrica-Trnovo m. 14 K 62 v; Velika dolina 72 K 3 v; Ledine 5 K; Št. Vid pri Vipavi 10 K; Borovnica 46 K; Sodražica 100 K; Cerknica 22 K, skupaj 478 K 35 v. Štajersko: Vransko 16 K; Maribor m. 200 K + 249 K 25 v, skupaj 449 K 25 v; Maribor ž. 168 K 56 v; Limbuš 20 K + 7 K 92 v, skupaj 27 K 92 v; Laški trg 3 K; Limbuš 20 K, skupaj 684 K 73 v. Koroško: Glinje 25 K 20 v. Primorsko: Ajdovščina m. 20 K; Miren 10 K; Nabrežina 190 K; Lokev 42 K; Sežana ž. 148 K 8 v; Rojan 400 K; Tomaj 70 K, skupaj 880 K 8 v.

III. Zbirke časnikov:

»Slov. Narod«, tu 111 K 76 v.

IV. Prispevki Slovencev v Ameriki:

Mat. Pogorelec, Chicago 50 K.

V. Prispevki od družb. blaga:

Iv. Perdan, tu, prispevek od družbinih vžgalic 1500 K.

VI. Prispevki za obrambni sklad:

Kamen pok. g. Jederti Pretnerjevi, roj. Vodnik v Trstu 200 K; M. Lj. Novak, Gradec 8 K; L. Cvetnič, Sp. Šiška 5 K; slov. poštni uradniki v Mariboru 20 K; m. podr. v Ajdovščini 31 K; F. Berlec, Kandija 5 K; Efem., Gradec 10 K; neimenovani, Gradec 30 K; Posojilnica v Ribnici 50 K; F. Oset, Trbovlje 5 K; podružnica Nabrežina 200 K; Jakob Zadravec, Središče 100 K; finančni uradniki, tu 8 K; šentpeterski železniški in poštni uradniki (po »Slov. Narodu«) 30 K; dr. Gabr. Hočevar, Bled 100 K; Izobraževalni klub, tu 85 K; brežiško-sevniško učiteljsko društvo v Vidnu 50 K; podružnica Rojan 200 K; kamen Jele Mrak, roj. Serbec, Gradec 200 K; kamen obč.

nega zbora podružnice v Celovcu 8 K + 45 K = 53 K, skupaj 1390 K.

VII. Razni prispevki:

Rade Jovanovič, Čajnica 10 K; Al. Hudovernik, tu nabral nar. davka 17 K; dr. Jos. Furlan, tu neka kaz. poravnava 10 K; dr. Iv. Dimnik, Krško, kaz. poravnava 4 K + 5 K, skupaj 9 K; učiteljsko društvo za ljutomerski okraj, mesto venca umrlega Janko Karba 20 K; A. Carli, Žuženberk 5 K; Ravnik, Borovlje, od boroveljskega Sokola 4 K; Marjana Troštova, tu 2 K; domača otroška veselica v Črnomlju 9 K; F. Jelenec, Brdo, zbirka za podarjeno bučko 6 K; Terezija Gustin, Trst, v spomin pok. Anton Muha 10 K; Ant. Mladič, Šmarje, mesto venca t. Tereziji Serbec 10 K; županstvo Metlika 20 K; R. Perušek, tu za pirhe 5 K; Zaplotništvo Ilirija, tu (po g. Seidlu iz Šiške) 42 K 20 v; obmejna straža v Črnomlju 10 K; neimenovan (po kreditni banki) Celje 25 K; županstvo Sevnica 20 K; Jos. Svetlin, Jesenice, nabral 1 K; volilo umrlega Iv. Korošca v Gorici 198 K 80 v; gost. Klinc, tu 50 v; Karel Slanovic, Jesenice, ob poroki 5 K 76 v; Posojilnica v Ajdovščini 20 K; Posojilnica v Črnomlju 40 K; M. Peterman, Zidani most 50 K 24 v.

Spominjajte se dijaškega društva »Domovina«.

Brez motečih postranskih učinkov neopazno milo odvajajoče sredstvo, ki vsled te lastnosti more prebavo urejati in pospeševati, je že več nego 40 let za ljudsko in domače zdravilo povsod predobro znani dr. Roseja balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi. Dobiva se tudi v tukajšnjih lekarnah. XIII a

Ze stoletja znani

MATTONIJEV
GISSHÜBLER

alkalična kislina

kot podpirajoče sredstvo pri zdravljenju v Karlovi varih, Marijinih laznih, Frančiškovi laznih vedno sijajno preizkušena.

Zaloge v Ljubljani: Mihael Kastner, Peter Lassnik in A. Šarabon.

Proti

zobobolu in gnjilobi zob
izborbo deluje dobro znana

antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krono.

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

1 poleg Franc. Jožefovega jubilejnega mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim vljudno, pošljite mi zopet tri steklenice vaše izborne delujoče

antiseptične melusine-ustne zobne

vode, katera je neprekosljivo sredstvo

zoper zobobol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za

ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Šofer išče službe.

Nastopi lahko takoj.

1261

A. L. pošta Dragatuš, Dolonjsko.

Išče se dober

1257

brivski pomočnik

ne nad 23 let star. Plača fiksna; nastop po dogovoru. — Naslov:

Fran Novak, brivec, Gorica.

Specialna modna in športna trgovina za gospode in dečke

J. KETTE

Ljubljana

Franca Jožefa cesta št. 3

priporoča najmodernejše srajce, kravate, rokavice, nogavice, žepne robce, palice, dežnike itd. itd. Velika izbira modernih klobukov, slamnikov in čenic itd.

Kolesarji!

Ako si hočete prihraniti znatnih nepotrebnih izdatkov, tedaj ne kupite in ne naročite nikjer koles ali kolesarskih potrebščin, dokler ne poznate naših cen za leto 1913.

Najboljši in najcenejši nakup

pri trvdki

Karel Čamernik & Ko.

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9-12,

špeciialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli. — Mehanična delavnica in garaža.

Priporoča se domača najnovejša

konfekcijska trgovina

Maček & Komp.

Franca Jožefa cesta št. 3.

Sprejemajo se naročila po meri,

ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. žel.

Solidna postrežba. — Najnižje cene.

Pevci, župniki, učitelji o Sirolin „Roche“

pri obolelostih sopil:

Učitelj A. Sch. v Kolmaraju.

Trpel sem na hudem in trdovratnem katarju, ki ga je Sirolin »Roche« takoj omilil. Ta izdelek tudi pospešuje tek.

Župnik R. Šp. v W. (Alzanja).

Moj bronhialni katar je Sirolin »Roche« prav hitro odstranil; zakaj ozdravljenje je nastopilo obenem z zaužitjem Sirolina »Roche«.

Pri influenci, naduhi, pljučnih boleznih je Sirolin »Roche« neutrpljiv pomočnik jačajočega učinka na pljuča in vos organizem. Sirolin »Roche« je izborne slasti in je posebno pripraven za odvrtačne zdravljenje. Sirolin »Roche« se dobi po vseh lekarnah, 4 K or. z.

K. S. dvorni operni pevec H. D.

Imel sem močan kašelj in sem na naredbo g. dr. S. rabil Sirolin »Roche«. Uspeh je bil sijajen.

Pevce H. B. v Curliu.

Sirolin »Roche« mi je več nego leto dni izborne služil. Na njegove uspehe bom v strokovnem časopisu »Der neue Weg« opozoril v članku.

Ali ste oženjeni?

Potem zahtevajte nove vzorce 3 za 1 K, 6 za 1 K 80 h, 12 za K, 3-42 (ilustriran cenovnik), zdravniški nasveti gratis in franko (zaprite 30 h). — I. Singe. Higienična manufaktura, Dunaj I. Wiesingerstr. 8 F

Maslo, malisno šupo, suhe gobe, vinski kamen

jabolka namizna in hruške za most, fižol, oves, pšenico, ječmen, bučne peške, koruzno slamo, smrekove storže, želod, krompir, sploh vse deželne pridelke, kakor tudi petrolejske in oljnat sode, ter močnate solne in otrobne vreče kupi vsako množino veletrgovina ANTON KOLENC, Celje, Graška cesta 22. 3095

ozdravi brez vbrizganja pri gospodinjah in damah vse bolezni spolovil, iztok, kapavico, bolezni v mehurju, kjer drugi pomočki odpovedo.

Hernial-Dragee

Škatlja (100 kom.) K 5.—. 2 škatlji za 13 eno zdravljenje. — Izdeluje

Delta' Laboratoire de Produits Chimiques à Paris. Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko: Leksarna Mariahilf, Budapešta, VI. Liszt Ferenc-tér 20 po povzetju ali ako se znesek pošlje napre.

Gramofonske plošče Triglav-Rekord in Sava-Rekord

z najnovejšimi slovenskimi posnetki so izšle in se dobe v

ateljeju za gramofone ::

A. Rasberger, Ljubljana

Sodna ulica št. 5.

Največja zaloga godbenih avtomatov in gramofonov.

Cenj. gg. gostilničarjem posojujem godbene avtomate brez vsakega plačila in dajem še od nabranega denarja odstotke. — Kdor rabi tedaj avtomat, naj se zgleda — tudi pisмено. Ako imate gramofon, pišite po seznam naj-novejših plošč. ::

Carl Kronsteinerja

proti vremenom odporne apne

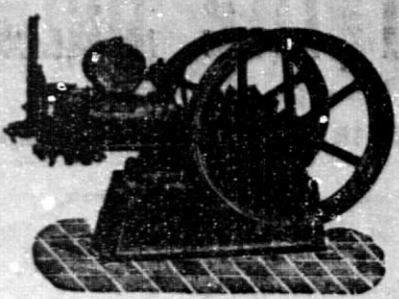
Fačadne barve

obastveno varovane V 50 različicah od 24 h kilogram naprej. Ze desetletja najbolj preizkušene, prekašajo vse ponaredbe. Edini primerni pleskalni material za že pobarvana pročelja.

Emajlne fašadne barve, ki se ne od-jo se umivati, krijejo z eno potezo, brez grundiranja, emajlne trde, porabne samo pomešane z mrzlo vodo. Raz-kuževalne, nestrupene, porodne. Idealno barvanje za notranje prostore, še ne podbarvane fasade, lesene stavbe, ka-kor kolnice, paviljone, plotove itd. Dobivajo se v vseh niansah, stroškov za štirjaški meter 5 vinarjev. Knjige z vzorci in prospekti zastoj in poš-tnine prosto.

Carl Kronsteiner. Dunaj III., Hauptstr. 120.

Glavna zaloga za Ljubljano: Brata Eberl-

Najboljša, preizkušena, cenena obratna sila za poljedelstvo in industrijo

Bernhardtove lokomobile in motorji

Postavlja se brez koncesije, brez dima, brez saj, brez duha.

Naprave za sesalni plin

Najcenejša obratna moč sedanosti.

Mlini za drobljenje in mlenje

za obrat na vsako silo (motor, voda, gepelj). — Nedosežna delozmožnost. — Ponudbe, katalogi brezplačno.

„ Domača tvrdka. „

Prva priv. tvornica za motorje in stroje

Najfinejše reference.

G. Bernhardt's Söhne, Dunaj VII./2, Schönbrunnerstrasse 173/H.

Gospodinje!

Pozor!!

Ne kupujte presnega masla ali nadomestila zanje, dokler niste poizkusile slovite splošno znane svetovne znamke

BLAIMSCHEINA UNIKUM MARGARINE

„UNIKUM“ ni rastlinska margarina.

„UNIKUM“ se izdeluje iz najčistejše go-veje obistne tolsče z visoko pasterizirano smetano, ima torej največjo re-dilno vrednost in je resnično zdrav.

„UNIKUM“ ni umeten, nego najčisti naravni izdelek.

„UNIKUM“ je 50% cenejši od na-za 10 vladnega presnega masla in zajamčeno mnogo izdatnejši nego to.

SAMO BLAIMSCHEINOV

„UNIKUM“ je resnično edino in pravo nadomestilo za presno maslo, ki daleč prekaša vse doslej hvalisano.

Izdelovanje

BLAIMSCHEINA „UNIKUM“

je varovano s stalno državno kontrolo in je to razvidno na vsakem zavitku.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte se torej begati od drugih oglasov in rabite za nadomestilo presnega masla za ::

pečenje

praženje

kuhanje

maslen kruh

samo

BLAIMSCHEINA „UNIKUM“ MARGARINO

Dobiva se povsod. — Poizkušnje gratis in franko.

Združene tvornice za margarino in presno maslo, Dunaj XIV.

Izvežban 1273

strojnik in strojevodja

ki je izučen tudi za mehaniška in ključav-ničarska dela, ter izvežban pri električnih strojih, bencin-motorjih in betonskih strojih postavljane strojev in transmisij išče služ-be. — Prijazne ponudbe pod „Zanesljiv strojnik“ na upravništvo »Slov. Naroda«

Stavbne parcele naprodaj

38 stavbnih parcel na razpolago, na novo reguliranem svetu v Zg. Šiški med drž. Celovško cesto in med drž. železnico, kar bode 15 minut oddaljeno od nameravanih drž. železniških delav-nic v Šiški. Ugodna so imenovana stavbišča za delavske hišice. Več pove

Valentin Gregore v Mengšu.

Alfons Oblak

Novo mesto, Glavni trg

1067

priporoča

svečenoznano najboljšo

čistilo za čevlje

„NEW CREAM“

v črni ter rjavi barvi,

Velika zaloga vsakovrstnih

čevljev

za dame, gospode in otroke.

Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni.

G. Flux

Gospodsk. ulica 4,

I. nadstropje, levo.

1306

Uradno dovoljena, že 20 let obsto-ječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

išče nujno:

je v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta.

„ Priporoča in namešča le boljše ::

službe iskajoče vsake vrste

kakor

privatno trgovsko in gostilniško osobje izbira različnih služeb, zlasti za ženske Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Pri vnanjih vprašanjih se prosi znamka za odgovor

Razpošilja se tudi po pošti.

Posebno priporočljive vrste: damski nizki čevlji, usnje ševro K 7-80;

damski čevlji na zadrgo, usnje ševro K 9-50;

moški čevlji na zadrgo, usnje ševro K 11.—;

moški čevlji na zadrgo, usnje box K 10.—.

Najboljši nakupni vir za res dobro

OBUTEV

Ze desetletja preizkušeno in potrjeno.

870

130 prodajalnic v tuzemstvu in inozemstvu.

ALFRED FRÄNKEL, kom. dr. Ljubljana, Stritarjeva ulica šte. 9.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

4 3/4 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

Trgovina z orožjem in c. kr. zaloga smodnika Lechner & Jungl. Gradec. Sporgasse 1.

Priporočila po tovarniških cenah kot najboljše branilno orodje avtom. žepne pištole, točno zastreljene sisteme „Browning“ „Steyr“, „Mauser“ in „Bayard“ samokresni najbogatejši izbire že od K 5-50 naprej, lobierti in karabinarice, dvocevne lovske puške od 36 K naprej. Patrone, patronske stročnice itd. itd. Cenovnik gratis in franko. 4658 Cenovnik gratis in franko.

Kolesarji! Pazite,

da ne padete v roke raznim špekulantem in ne dajte se premotiti

pri nakupu kolesa od papirnatih obljub, dokler si še niste ogledali moje veliko zalogo prvovrstnih in originalnih

ES-KA IN ADLER KOLES.

Izvolite si torej ogledati in prepričati se bode, da se najboljše in primerno najcenejše kupi samo pri domači, strogo solidni trgovini

ANA GOREC, specialna trgovina s kolesi in deli.

Ljubljana, Marije Terezije cesta 14. (Novi svet) nasproti Kolizeja.

Zahtevajte cenik. Največja izposojevalnica koles.

Štampilje
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj kavnokovih štampilj
Ljubljana, Stari trg 20.
Ceniki franko. 235

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11
priporoča
klobuke
cilindre, čepice itd.
najnovejšo fasono
po najnižji ceni.
Ilustrovani ceniki zastoj in poštnine prosto.

Popravila in preobleke
: točno in cenovno :
: točno in cenovno :
Najcenejšo

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar
Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Najlepša birmanska darila!

Bogata zaloga pravih švicarskih ur, verižic, uhanov, zapestnic itd.
Ne kupujte ničesar prej, predno si ne ogledate moje zalogo.
Za birmo zelo znižane cene!

Nikelnasta moška ura z verižico K 4-40
Srebrna moška ura z verižico K 9-60
Srebrna damska ura z verižico K 9-40
14 kar. zlata damska ura K 22-
14 kar. zlata moška ura K 43-

Fr. P. Zajec
Ljubljana, Stari trg 9.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)
pokrivalce streh in klepar, vpeljaletce strelovodov, ter instalater vodovodov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporočila se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljcem z

asbest-cementnim škrljcem (Eternit) patent Haischek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.

Hišna in kuhinjska oprema. Postavljanje posode.

Poprave točno in cenovno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Kadar hočete kupiti dobro blago, obrnite se na trdiko

Katinka Widmayer

„pri SOLNCU“ za vodo,

ki ima v zalogi dobre in trpežne čevlje za dame, gospode in otroke. Izdelovanje suhih šopkov, nagrobnih vencev, trakov z napisi. Bluze, vrhnja in spodnja krila, nogavice, rokavice, vsakovrstno perilo itd. — Postrežba točna. — Cene najnižje. Prosim prepričajte se! 3440 Prosim, prepričajte se!

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala 2307

raznih uradov in najslovitejših trdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Triumph
Štedilnike, peči,
trajnogoreče vlože
(za uzidat v lončene peči)
varstvena znamka
„ceniki zastori“
Do bavi naštovi se vsakemu naznani jo.
Triumph tovarna
Štedilnikov in peči z z.o.z. Wels
Gorenje Avstrijsko.

Št. 6983.

1250

Razpis.

Za zgradbo okrajne ceste Srednja vas - Studor

na okroglo 12.900 K in v tiru ležečih

dveh železobetonskih mostov

na okroglo 12.400 K proračunena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedjo pavšalne svote naj se ločeno za cesto in mostova predložijo

do 26. aprila t. l. ob 12. polodnje podpisnemu dež. odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, do poslati je zapečatene z napisom: „Ponudba za prevzete gradbe okrajne ceste Srednja vas - Studor“ odnosno „Ponudba za prevzete zgradbe mostov na okrajni cesti Srednja vas - Studor“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripezna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo ali vrniti vse ponudbe.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnemu stavbnemu uradu ob navadnih uradnih urah.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 4. aprila 1913.

Tomasova

: žlindra :

priznana dobro umetno gnojilo za vinograde, travnike, deteljšča, polja in pašnike, prodaja na cele vagone in na drobno po ugodnih cenah

veletrgovina z železnino „MERKUR“

Peter Majdič v Celju,

kjer je zaloga in prodaja trvdke

790

Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin.

V tej trgovini se prodajajo na debelo in na drobno tudi vsa druga umetna gnojila kakor: kalijeva sol, kajnit, čilski soliter in žveplenokisli amonjak, nadalje vsakovrstno železnino, blago posebno: palično železo, traverze, cement, strešna lepenka, poljedelski stroji, vsakovrstno orodje itd.

Štajerske fužine litega jekla

Fužine: Judenburg (Stajersko)

Centrala: Dunaj VI., Wallgasse 39

Danner & Co.

Izdeluje najboljša elektr. jekla za
: orodje, konstrukcijska jekla, :

jekla za vrtanje kamenja,
jeklo za sekire, nože in
različno domače orodje,

: pile, kladva i. t. d. :

: najboljše kakovosti. :

Dopisuje: slovensko, hrvaško, srbsko, rusko,
: francosko, angleško, italijansko itd. :

Avtomobilske vzmeti.

Ustanovljena 1884.

Ustanovljena 1884.

„CROATIA“

zavarovalna zadruga v Zagrebu.

Glavni zastop za Kranjsko, Koroško in Stajersko v Ljubljani pri trdki Kmet & Komp., Marije Terezije cesta št. 8.

Centrala v Zagrebu v lastni hiši, vogal Marovske Centrala in Preradovičeve ulice.

Podružnica v Trstu, Via del Lavatoio št. 1, II. nadst.

Ta zadruga sprejme po ugodnih pogojih sledeča zavarovanja:

I. Na življenje.

1. Zavarovanje glavnic za slučaj doživljenja in smrti;
2. zavarovanje dote;
3. zavarovanje življenske rente;

29

II. Protiv škodi in požaru.

1. Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih poslopj, tovarov).
2. Zavarovanje premičnin (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev; blaga itd. itd).
3. Zavarovanja poljskih pridelkov (žita, sena itd.)

III. Zavarovanje steklenih šip.

Zadružno imetje vseh oddelkov znaša K 2.713.674-13
Od tega temeljna glavnica K 800.000-
Dohodek letne premije s pristojbinami K 1.363.040-89
Izplačne odškodnine K 4.970.238-48

Sposobni mestni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

Telefon št. 165.

Telefon št. 165.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg. sivoga, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhastega 5-10 K; kg velečnega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha, sivoga 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsi puh 12 K. Narečila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, močnega, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlga, 60 cm šir., polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko. S Benisch, Dešenice št. 767, Češko.

Usta-
novljeno
L 1842.**Tovarna oljnatih barv, laka in firneža**Telefon
številka
154.**BRATA EBERL**

črkoslikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:
Miklošičeva ulica št. 6.
nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:
Igriška ulica šte. 6.
Električna sila.

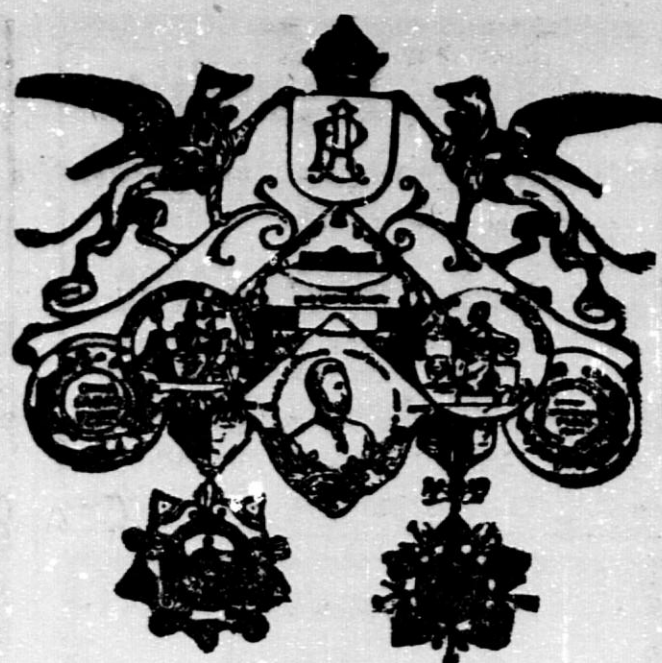
PFAFF-ovi šivalni stroji

12 različnih vrst za domačo porabo in obrt od navadne solidne do najmoderneje luksuzne opreme. Na novo industriiran šivalni stroj šte. 101 in 102, do 3000 vbodiljav v eni minuti.

Tek strojev na kroglice, 10letno jamstvo, komur je stroj nepoznan, dobi ga 1 mesec na poskušnjo. — Ceniki brezplačno. 879

Zaloge: Ljubljana, Sodna ulica, Kočevje 240. Zastopnik: Fr. Tschinkel.

Pouk v umetnem vezanju brezplačno. — Zastopniki se iščejo.

Anton Presker
krojač

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

priporoča svojo

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Pekarija, slaščičarna in kavarna**Jak. Zalaznik**

Stari trg šte. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,

Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manf. trgovine
priporoča

klobuke

čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber

dežnikov in solnčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Automobili Puch Motorna kolesa

Tipa 1913!

996

Elegantno, trpežno, varčno v porabi, urno in brez šuma!

Poslovalnica v Ljubljani **IVAN JAX & SIN** Ljubljana, Dunajska cesta 18.Nova zbirka vzorcev je gotova!!
ŠE DANES!Velika izbira! Ne pregledajte!
Pišite po novo zbirko vzorcev in po cenik

V. J. Havlíček in brat, izvozni zavod, Poděbrady (Kralj. Češko).

Pomladne in poletne novosti 1913. — Najboljše je Havlíčkovsko modno blago, zefiri, tkanine, damasti in žepne rute! 1913. — Oprave za neveste. — Vzorci poštne prosti!

30 m ostankov K 18 1 preproga za na
40 m ostankov K 24 steno s sliko K 5-60.

Havlíčková tkanina 1a 23 metr. K 15-50
1a 23 m K 17—

POZOR! NA OBROKE! BERITE!
Prva, največja, najstarejša in najsposobnejša slovenska trdnja in izposojevalnica klavirjev in harmonijev na avstrijskem jugu. Velikanska trgovina vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glasbene matice in sodno zaprišeženi strokovnjak c. kr. doč. sodnije

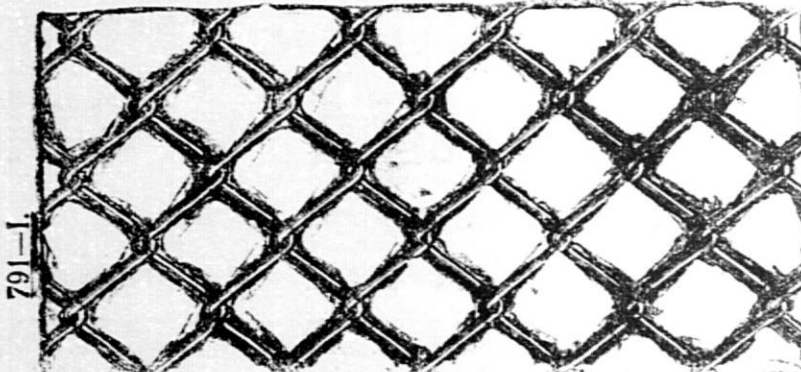
»Zvezda« nasproti Ljubljana, Kongresni trg št. 15 »Zvezda« nasproti
: nunske cerkve : : nunske cerkve :

Klavirji, pianini in harmoniji
najslovičnejših svetovnih tvrdk
Bösendorfer, Rudolff (ne An-
ton) Stelhammer, (najboljši
: angleški sistem sedanosti), :
Höhl & Heitzmann (neprekos-
ljivi pianini z Lexovo mehaniko),
Bratje Stügel, Czapska, Laub &
Gloss (koncertni 7/4 okt. pianini)
in Hörügel (amer. harmonij od
90 K naprej), imam le jaz, njih
edini zastopnik za Kranjsko v
velikanski zalogi in izbiri (vedno 30 do 40 instrumentov),
Zato svarim pred nakupom event. falsifikatov ali navidežno
cenega bofelna zlasti, ker vsakdo kupi pri meni na obroke od K 15 naprej prvovrsten in-
strument goraj omenjenih najboljših tvrdk z resnično 10letno postavnoobvezno garancijo.
Tudi preigrani klavirji v zalogi. Zamenja najugodnejša. Ugaševanje in popravila sol. in ceno.
Nobena druga trdnja ne zamore nuditi tako cenega, ugodnega in zanesljivega nakupa že zategadelj
ker goraj označene prve tovarne ne dajo svojih klavirjev na Kranjskem nikomur v zalogo kako
edino meni in drugič pa zato, ker je ta kupčija moj postranski zaslužek in brez vsake rezije

Štiriooglate strojne žične pletenine

surove ali na ognju pocinkane, vseh debelosti in širokosti pentelj

posebno pripravne za ograjevanje gozdov, travnikov, vrtov, za voliére, okenske mreže ter mreže za posek in gramoz, dalje materiali za ograjevanje, različnih debelosti jeklena bodeča žica za plotove, večkrat sukana, šesteroooglate, v ognju pocinkana strojna žičasta pletenina za varstvo proti zajcem, pasjake, fazanerije, voliére, lawa-tennice, Rabizove stene, monirake stavbe, žičaste in ograje iz kovanega železa, stopniške ograje, okenske mreže, ograje za grobe, probnice, pročelja in balkone ter vsa zadnje fabrikate dobavljajo po najnižjih cenah po priznani najboljši kakovosti

Hutter & Schrantz d. d., Dunaj VI., Windmühlg. 26/42
tvornica sitarskega in klobučevinastega blaga.

Vzorci in vsa pojasnila gratis in franko.

**ELEKTROTEHNIŠKA
DELNIŠKA DRUŽBA**
PREJE
**KOLBEN IN DR.
PRAGA-VYSOCANY**

Dinamo stroji in električni motorji. :
Naprave za električno razsvetljavo in
prevajanje električne sile. : Električni
obrat vseh vrst. : Ventilatorji. : Tur-
bogeneratorji, električne železnice in
lokomotive, žerjavi in dvigala. : Obloč-
nice in žarnice vseh vrst. : Vodne
turbine vseh sestavov (Francis, Pelton).
: Točna, ceno in hitra popravila vseh
električnih strojev drugih tvrdk. : Vse
potrebe za instaliranje. : : : :

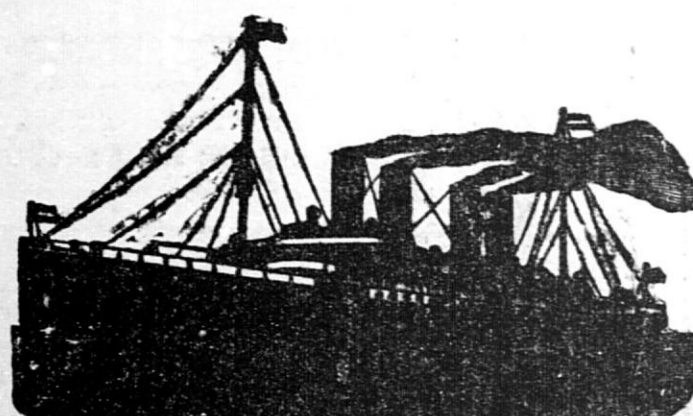
Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz

3411

Bremna

v

New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica šte. 35
nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor Colorado, Meksiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi našo družstvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta kakor Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor!! Beritell

Keil^{ov} lak

1137 Dobliva se vedno pri Leskovcu & Medenu v Ljubljani.
 Skofja Loka: Matej Žigon. Idrija: Valentin Lapajne. Gornolj: Anton Zorc.
 Radovljica: Oton Homan. Kranj: I. Petek. Kranj: Franc Dolenz. :: ::
 Novo mesto: Ivan Picek. Kočevje: Franc Loy. :: ::

Fran Sax, elektrotehnik

Ljubljana, Gradišče 7

oblastv. konc. inštalater za električne naprave, luči, prenos
 sile, dalje hišnih zvonil, telefonov itd. Strelkovne naprave
 Poprava v stroko spadajočih del. V zalogi blago prve vrste, pro-
 računi na razpolago. Opremljen sem z najboljšimi in najno-
 vejšimi preskuševalnimi aparati. — Cene in delo solidni!

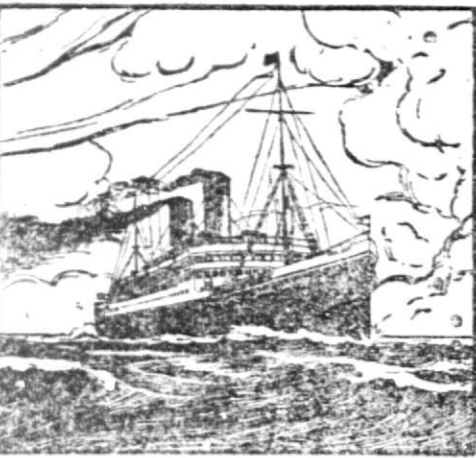
1142

'Planinka' planinsko letovišče

1250 m nad morjem, blizu Ruške koče na Pohorju

10 sob z 22 posteljami, topla in mrzla kopel, krasni in lahki izprehodi po senča-
 tem, jelovem gozdu, najboljša planinska voda, izborna kuhinja, lahki dohodi iz želez-
 niških postaj Ruše, Bistrica nad Mariborom, Maribor, Fram. — Cene zmerne.

Sezona od 1. junija do 15. septembra. Natančnejša pojasnila daje
 Podravska podružnica Slovenskega planinskega društva, pošta Ruše, Štajersko.

Potniki v Severno in Južno Ameriko
 se vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

Avstro-Amerikana

Trst — New York, Buenos Aires,
 Rio de Janeiro, Santos itd.

z najnovejšimi brzoparniki z dvema vijakoma,
 električno razsvetljavo, brezžičnim brzojavom, na
 katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da

dobi dovolj domače hrane z vinom, svež kruh, posteljo, kopelj itd.

ODHOD PARNIKOV: V Severno Ameriko vsako soboto, v Južno Ameriko vsake 14 dni.

Voznja iz Trsta v Kanado: 19. aprila Kanada; 31. maja Polonija. Cena 120 K.

Vsakovrstna pojasnila daje radevolje brezplačno in prodaja vozne liste glavni zastopnik za

Kranjsko, Štajersko in Koroško

SIMON KMETETZ, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

RAF

Ventilni vozovi.

:: 14/18, 24/28, 40/45 HP. ::

Vozovi brez ventila.

:: 25/30 in 30/35 HP. ::

Liberška tvornica avtomobilov z o. z.
 Liberce, Češko.

Karel Čamernik & Ko.
 Ljubljana, Dunajska cesta šte. 9-12.

Perje

za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

preje F. Hiti

Pred Skofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
 snaženje oblek.

Apertura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

XXXXXX

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih
 pušk in samokresov

lovskih potrebin, vse del koles (biciklov)

kakor tudi

umetni ogenj po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov

točno in solidno.

Cenovnik zastoj in poštne prosto.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcela-
 na, svetilk, zrcal,
 šip, kozarcev, vrčkov
 l. t. d.

Gostilniška in kavarnar-
 ska namizna posoda
 po najnižjih cenah.

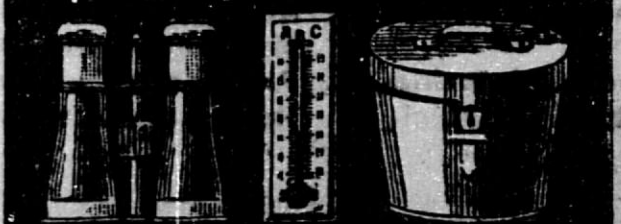
Fr. J. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

IZPRAŠANI OPTIK.

NAJVEČJA ZALOGA OČAL, ŠČIPALNI-
 KOV, TOPLOME ROV, ZRAKOME ROV,
 DALJNOGLEDOV, ZEIG, BUSCH, GOERZ
 ITO, MIKROSKOPOV, INSTRUMENTOV
 ZA INŽENIRE ITO, ITO.

DELAVNICA Z ELEKTRIČNIM
 OBRATOM, GENIKI BREZPLAČNO

Priporoča se modni salon damskih in vseh vrst slamnikov.

Najnovejše dunajske in pariške oblike.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Cene nizke!

Postrežba točna in solidna!

Pismana naročila se odpremo obratne.

Z odličnim spoštovanjem

1016

A. Adamič, Kranj.

Christofle

Jedilno in namizno orodje.

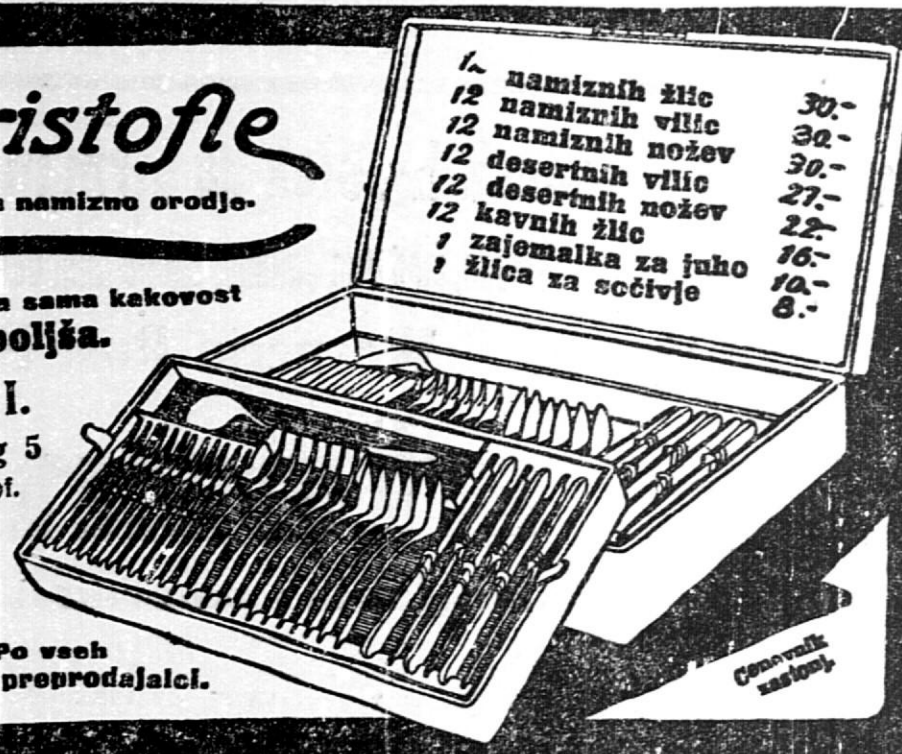
Samo ena sama kakovost
 najboljša.

Dunaj I.

Opernring 5

Heinrichshof.

Po vseh
 mestih preprodajalci.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam
 najbolj priležni, lični in najboljše
 kakovosti. Napredaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični
 čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12-50—16-50.

Ljubljana,
 Marije Ter.
 cesta št. 11
 : (Kolizej). :

Fr. Kapus

Ljubljana,
 Marije Ter.
 cesta št. 11
 : (Kolizej). :

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Zaloga spalnih ter jedilnih sob

:: v različnih najnovejših slogih. ::

Vsakovrstno drugo pohištvo.

Priznana solidno blago

ter najnižje cene.

Zajamčeno trpežni izdelki.

Otomane, divani in žimnice

različne kakovosti.

Velika izbira 3408

otroških vozičkov,

vsakovrstnih slik, ogledal itd.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg šte. 9. — Lastna hiša.

Krasno

Fine

Moderno

KOSTUME,

FRASNE PLASCE,

NOČNE HALJE,

KRILA.

BLUZE

STEZNIKE,

SPORTNE KAPE,

OTROŠKE ČEPICE,

PERILO.

OTROŠKE obleke — obleke za MLADENKE

Higijenično perilo in drugo potrebšino za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
nega blaga.

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

V popolnoma na novo urejenem modnem salonu A. Pogačnik

Starl trg šte. 28.

Imam krasno izbiro najnovejših modelov in slavnikov po izredno zmernih cenah. — Priporočam se cenjenim damam najtopleje.

1281

A. Pogačnik.

Došle so **vezanih švicarskih oblek za birmanke.** Cene čudovito nizke.

Visoko, moderno podobo, lepoto linij, udobnost dajo samo
Warnerja Rust Proof

stezniki

(Originalno amerikan. izdelek).

Se pere kakor vsako drugo perilo, ne da bi se odstranile vloge. — Za vsak kos se jamči.

Edina zaloga v Ljubljani:

Josipina Podkrajšek,
Ljubljana, Cevljarska ul. 2.

Priporoča tudi veliko zalogo higien. perila Jägrovega in Tetra ter vse druge modne predmete najboljšje kakovosti.

Poštna naročila se izvršujejo točno.

Pozor!

Drože (Presgerm)

Naznamam vsem odjemalcem za Drože, da sem preselil svojo znano tovarno v lastno hišo na Krakovski nasip št. 26 ter jo uredil na vodno silo s turbino, zato mi je mogoče, postreči brez konkurence po nizkih cenah in z najboljšim blagom. — Opozarjam pa, da moje materične drože so za 50%, boljše od vsakih špiritnih drož. Spiritne so mehke in vsebujejo vodo, zato jih nudi konkurenca po 80 vin.

Pričakujem cenjenih naročil in beležim s spoštovanjem

Makso Zaloker

tovarnar drož

v korist družbi Cirila in Metoda.

Vinko Majdič

valični mlin v Kranju

(Kranjsko).

Največja proizvodnja priznana naj boljših pšeničnih mok in krčnih izdelkov. ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekarske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 65
v Ljubljani, Cerknici, Trnovem, Podgradu, Trstu, Pulju, Reki, Zadru, Spljetu, Ercegnovem, Kotoru, Sv. Luciji ob Soči, Beljaku, Celovcu, Inomestu, Bolcanu in Tridentu.
Brzojavi: Valični mlin, Kranj.

Ure, verižice, uhani,
prstani, obeski, za-
pestnice itd. itd.

Edina zaloga ur z
lastno znamko

„Tup“.

Najcenejša birmanska darila!
Najstarejša
domaća tvrdka
Lud. Černe
juvelir in trgovec.
Ljubljana, Wolfova ul. 3.
„Ceniki zastoj!“

Pozor!

Modni salon
Stuchly - Maschke

3 ŽIDOVSKA ULICA 3

naznanja in priporoča častitim damam tu in na deželi svojo krasno izbiro ravno kar došlih

dunajskih in pariških modelov kakor največjo zalogo športnih klobukov.

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno izvršujejo. 1969 Cene brez konkurence!

A. Hauptmann-a nasledniki

A. ZANKL SINOV

LJUBLJANA.

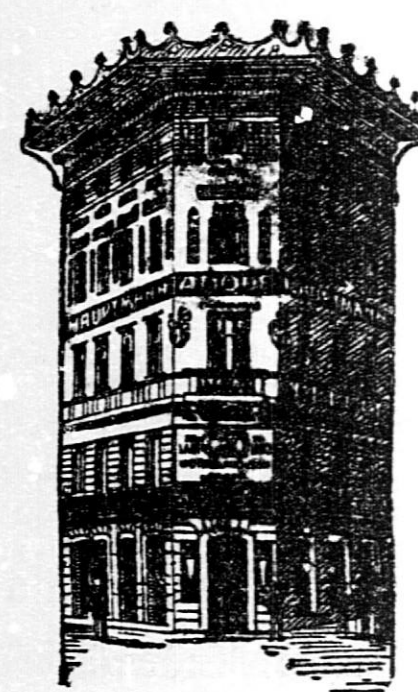
Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev, priporoča:

Oljate
barve

Suhe
barve

Emailne
barve

Fasadne
barve

Marijin trg št. 1.

Vse vrste:

„firnežev,“
„čopičev,“
„lakov,“

Mavec
(Gips)

Olje za pode
in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje;

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastoj!

Ceniki zastoj!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„ Delniška glavica 8,000.000 kron. „

152

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fondii okroglo 1,000.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

„ ter jih obrestuje od dne vloge po čistih „

4 3 0
4 4 0

Priporoča promese: zemljiških srečk II. em, a 6 K k žrebu 5. maja 1913. Glavni dob. 60.000 K; zemljiških srečk I. em, a 6 K k žrebu 15. maja 1913. Glavni dob. 90.000 K; Ogrskih premijskih srečk k žrebu 15. maja 1913; cele a K 20 —. Glavni dobitok 200.000 K; polovica a K 10-50. Glavni dobitok K 100.000.

Trgovina s špecerijskim
blagom.

Na drobno in na debelo.

Glavna zaloga rudninske vode.

Grenka voda.

Apenta.
Fran Jožefova.
Friedrichshallska.
Herkules.
Hunyadi Janoševa.
Pöllna.

Rakozjeva palma.
Saratica.
Šternov.
Zaječiška (Seidschitzer).

Različne rudninske vode.

Billinska slatina.

Bonifacijev vrelec.
Contraxville.
Emška Kränchen.
Fechinška.
Francovovski Natallijn
vrec.
Glosshübelska slatina.
Gleichenberški vrelec.

Guberska srebrenica.
Hallška jedova voda.
Karlovski vrelec.
Kronofski Štof. vrelec.
Levice, močna in lažja.
Marijnovski vrelec.
Preblavška slatina.
Radinski zdravilni vrelec.

Radinski Gizelin vrelec.
Rogaška slatina.
Donati-vrelec.
Styria-vrelec.
Roncigno.
Salvator.
Selter (kraljevski).
Vita-vrelec.

Vichy.
Wildunški Helenin vrelec.
Darkavski jedova sol.
Karlovovski vrečeva
sol v kristalih ali v prašku.
Mattonljova močvirna
sol.

Velika pražarna za kavo
in mleka za dišave
z električnim obratom.

1033

Zaloga vsakovrstnih
semen.